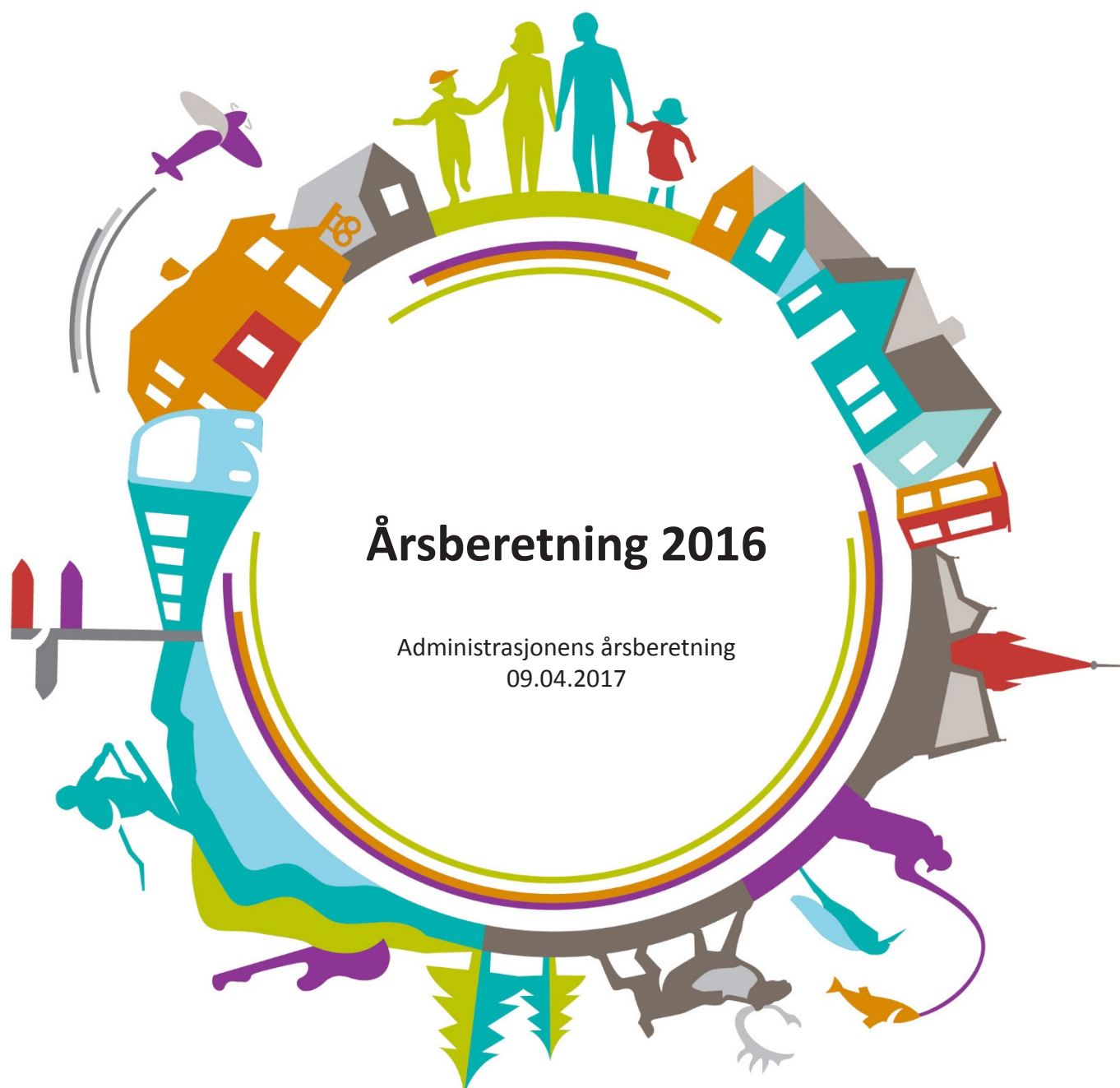

Innhold

Forord	3
Innledning	4
Om årsberetningen	4
Kommunens plansystem	4
De gode historier fra året 2016	5
Bolyst, landsbyutvikling og næringsarbeid	13
Overordnet planlegging	16
Organisasjon, ledelse og fornying	17
Aktiviteter og resultater i 2016	17
Miljøfyrtårnsertifisering	18
Lean	18
Klima og energiltak	18
Intern kontroll / kvalitetssikring	18
Kommunen som arbeidsgiver	19
Statistikk fravær	21
Likestilling og inkluderende arbeidsliv	22
Økonomisk resultat i 2016	25
Nøkkeltall og økonomisk vurdering	26
Driftsinntektene	29
Driftsutgiftene	31
Finans	32
Investeringer	33
Oppsummering kommuneøkonomien 2016	33
Utfordringer framover	34
Tjenestenehetene	35
Folkevalgte, Rådmannen og Strategi og utvikling	36
Fellestjenesten	38
Kultur	41
Barnehagene	45
Ringebu skole	48
Fåvang skole	51
Ringebu ungdomsskole	54
Helse og mestring	57
Hjemmebaserte tjenester	60
Linåkertunet HDO	63
NAV	66
Plan og teknisk	68
Midt-Gudbrandsdal regnskaps- og skatteoppkreverkontor	73
Midt-Gudbrandsdal Barnevernskontor	77
Vedlegg 1 - Planstrategi	81
Vedlegg 2 - Finansforvaltning	83
Vedlegg 3 - IKT handlingsplan	85
Vedlegg 4 - Ubrukte midler til investeringer	92
Vedlegg 5 - Statlige tilsyn	94

Forord

Rådmannen legger med dette fram årsberetning for 2016. Årsberetningen skrives primært for kommunestyrets medlemmer, som tilbakemelding om virksomheten i året som har gått. Forhåpentligvis har årsberetningen verdi ut over dette. Målet er å gi en kortfattet status på ulike områder, og gjøre gode vurderinger knyttet til det som er oppnådd i året. Hva har vi lært og hva bør vi gjøre annerledes ut fra lærdommen?

Vurderingene vil inngå som grunnlag for politiske drøftinger om kursjustering og omprioriteringer. Årsberetningen er til hjelp for kommunestyre og administrasjon i planlegging av neste økonomiplan og årsbudsjett. Kommunens fornyingsarbeid vil påvirke utforming og innhold i årsberetningen i åra framover.

Kommunen har avlagt årsregnskapet for 2016 med et regnskapsmessig resultat (mindreforbruk) på kr 10.057.831. Netto driftsresultat for 2016 utgjør 6,4 % av brutto driftsinntekter. Anbefalt norm for sunn kommuneøkonomi er et resultat over tid på 1,75 %. Siden snuoperasjonen i 2009 har kommunen i gjennomsnitt hatt et netto driftsresultat 4,8 % av driftsinntektene årlig. Det har styrket kommunens økonomiske situasjon betydelig og gitt en langt større handlefrihet.

Tjenesteenhetene leverte med god margin også i 2016. Samlet forbruk på tjenesteområdene i 2016 var 3,4 mill. kr lavere enn budsjetttrammene. Største enkeltårsaker til årsresultatet ellers var reduserte pensjonsutgifter og økt skatteinngang. Kommunen har opplevd en veldig god vekst i skatteinntekter de siste årene. I 2014 hadde Ringeby en skatteinntekt per innbygger på 74 % av landssnittet. I 2015 økte dette til 78 % og i 2016 til 80 %. Ringeby har altså hatt en skattevekst som er større enn landsgjennomsnittet de siste årene. Mesteparten av økningen blir samordnet nasjonalt i inntektssystemet, ved at kompensasjon i skatteutjamningsordningen gir mindre uttelling, men like fullt er det gledelig med skattevekst, fordi det vitner om lav arbeidsledighet og at næringslivet går godt.

Folketallet i kommunen gikk opp med 40 personer i 2016. Det er den største folketalstilveksten blant kommunene i Gudbrandsdalen, utenom Lillehammer.

Ved utgangen av året var folketallet på 4.502 personer. Det ble født 38 barn i Ringeby kommune i 2016 (mot 33 året før).

2016 medførte nedgang i sykefraværet i forhold til året før. Samlet fravær gikk ned fra 7,7 % i 2015 til 6,3 %. Fordelt på tertial gikk fraværet ned fra 7,8 % i første, via 4,7 % i andre og 6,6 % i årets siste tertial. Sykefraværet koster mye og betyr tapte dagsverk, det gir en ekstra belastning på de medarbeidere som er til stede på arbeidsplassen, og det betyr mer vikaradministrering for lederne. Fokus på nærvær og helsefremmende arbeidsplasser vil bli styrket ytterligere i tida som kommer.

Tjenestelederne er kommunens viktigste ledernivå og er avgjørende for at kommunen skal lykkes. Tjenestelederne er konstruktive medspillere i videreutvikling av kommunen og kommunens tjenester. God lederkompetanse og trygghet i rollene bidrar til en organisasjonskultur som støtter innovasjon, omstilling og felles løsning av felles utfordringer. Rådmannen vil gis ros til tjenestelederne for god innsats også i 2016, og vilje til å løse utfordringer. Innsatsen gir resultater!

Per H. Lervåg
rådmann

Innledning

Om årsberetningen

Kommuneloven inneholder bestemmelser om årsberetningen:

§ 48. Årsregnskapet og årsberetningen.

1. Kommuner og fylkeskommuner skal for hvert kalenderår utarbeide årsregnskap og årsberetning.
5. I årsberetningen skal det gis opplysninger om forhold som er viktige for å bedømme kommunens eller fylkeskommunens økonomiske stilling og resultatet av virksomheten, som ikke fremgår av årsregnskapet, samt om andre forhold av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk

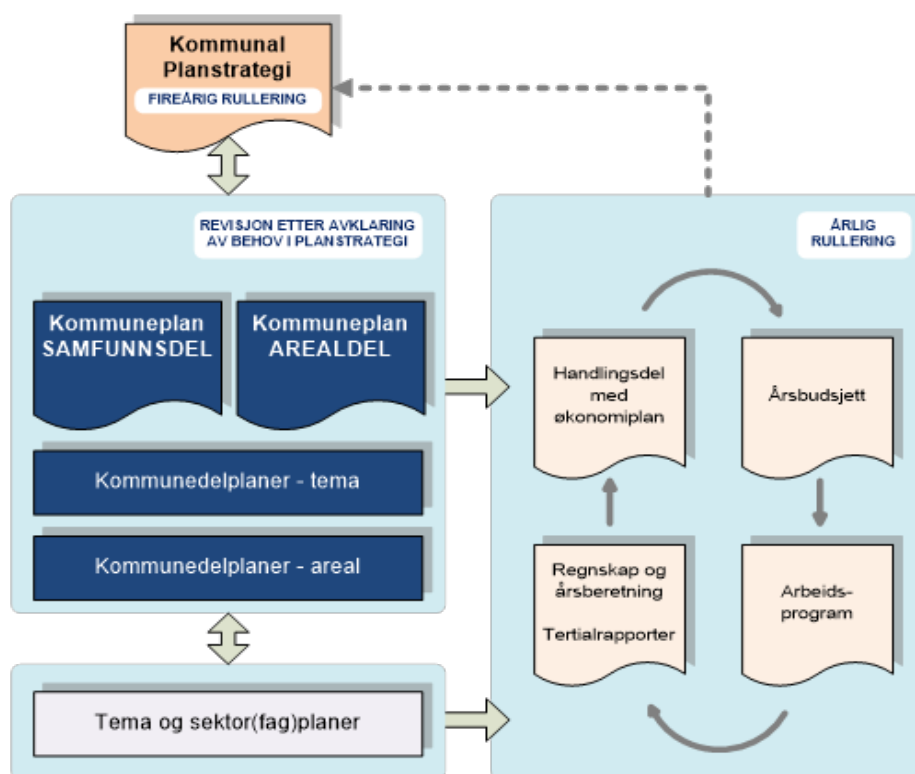
standard i virksomheten. Det skal redegjøres for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i fylkeskommunen eller kommunen. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt, og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å hindre forskjellsbehandling i strid med likestillingsloven, samt for å fremme formålet i diskrimineringsloven og i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

Kommunens plansystem

Kommuneplanens langsiktige del består av en samfunnsdel og en arealdel.

Kommuneplanens kortsiktige del består av økonomiplan (handlingsdel) og årsbudsjett.

Regnskap og årsberetning, sammen med tertialvis rapportering er en del av den løpende årlige styring og evaluering.

De gode historier fra året 2016

Kvalitet i kommunens tjenesteproduksjon oppstår i møtet med brukeren eller innbyggeren. Til sammen er det hundretusener med «sannhetens øyeblikk» gjennom et helt år. Det skapes gode opplevelser og mindre gode opplevelser. De fleste møtene med brukeren skjer i løpende service eller jevnlig levering av tjenester. Det kan være i klasserommet eller barnehagen, i et kulturarrangement, innenfor helsetjenesten eller ved bruk av tekniske tjenester. Vi tar ofte tjenestekvalitet for gitt. Så lenge det er rent og nok vann i krana tenker vi kanskje ikke over det.

I tillegg til daglige møter med kommunens ansatte og opplevelsene rundt det, skjer det ulike begivenheter, og mindre og større forbedringer. Det kan være milepæler vi nådde, eller gode nyheter som ikke har vært planlagt eller vedtatt noe sted.

Det er viktig å trekke fram de mange gode historiene fra kommunens tjenesteområder. Noen vil kanskje forveksle de gode historiene med skryt. Den risiko får vi løpe. Utvalget av historier er ikke helt representativt, og mange begivenheter blir ikke omtalt. Dette viser likevel bredden i tjenester og aktiviteten i en kommunes virkelighet.

Vi håper du som leser synes dette er nyttig. Vi setter pris på tilbakemelding på om de gode historiene har noe for seg – etter din mening.

Ringebu skole på reinsjakt

Høsten 2016 hadde 6. klasse et veldig populært opplegg med reinsjakt. Lærerne i klassen er ivrige jegere som har hatt ideen om å ta med elevene på jakt i flere år. Etter mye forarbeid mot skoleledelse, fjellstyre og foreldre ble drømmen til virkelighet. Klassen fikk tildelt jaktkort fra fjellstyret (en kalv), og midler fra skoleledelsen. Foreldre, onkler og besteforeldre stilte mer enn gjerne opp som sjåfør og veiledere.

Jakta kom etter hvert i gang og elevene kom tilbake stappfulle av inntrykk og opplevelser. De hadde lært det grunnleggende om jakt, dyr, planter, vær og mye annet som man ser på slike turer. Vanligvis blir 6. klassinger fort trette når de er på tur. Jaktturen på 9-10 timer var derimot helt ok.

Den største opplevelsen var nok da de kom så nær en bukk at de hørte han snøftet og lagde lyder i nesen. Synd de ikke hadde kort på bukk. Ei gruppe var på skuddhold av en kalv, men klarte ikke å få skutt den.

Reinsjakta går fint inn i målene i læreplanen for

kroppspøving, naturfag, mat og helse. Ja, egentlig alle fag. Det ble mange fine diskusjoner med elevene om bærekraftig utvikling og menneskets plass i naturen. Hvordan skal vi forholde oss til dyr og natur? Hvordan forvalte de ulike dyreslagene?

Skolen fikk en rein av fjellstyret, så det ble mye arbeid på skolekjøkkenet. Alle fikk være med og dele opp dyret og etter hvert lage ulike middagsretter.

Å se 24 unger som jubler over å legge vekk klokka og spise når de er sultne, fryde seg over å kunne drikke vann rett fra bekken, og bare ligge rett ut i lyngen og kose seg er glede for lærere og foreldre. Nå er det forhåpentligvis sådd en spire til å ville oppdage enda mer av vår fantastiske natur senere i livet. Dette opplegget kommer nok til å gjentas i årene framover.

Rickshawsykler på Linåkertunet

På våren 2016 kom det to Rickshawsykler til gards, som gjorde dagene på Linåkertunet mer innholdsrike. En av syklene ble innkjøpt for innkomne gavepenger og Gjensidigestiftelsen sponset den andre. Rickshawsyklene har elmotor og gir god hjelp i motbakkene, med en toppfart på 25 km/t gir det vind i håret og en god fartsfølelse. Linåkertunet er medlemmer av «sammen for sykkel» og det har blitt mange turer og flere står for tur. Brukere og personalet har syklet i Ringebu sentrum, rundt om på Fåvang og inn på Prix. På Prix er døra så bred at sykkelen kommer helt inn. I vogna er det plass til to og det er alltid hyggelig å dele opplevelsen med noen.

Flytting av hjemmetjenesten miljøterapi

Den gode historien innen hjemmebaserte tjenester i 2016 må bli den vellykkede flyttingen av hjemmetjenesten miljøterapi. I sommer måtte vi i forbindelse med oppstart av arbeidet med ombygging av Hageskogen bofelleskap flytte hele miljøterapi-tjenesten inn på Ringebu eldresenter. Dvs å flytte inn 3 beboere fra Hageskogen bofelleskap inn i andre etasje på eldresenteret, samt 1 beboer i bolig i tilknytning til eldresenteret, med bruk av velferdsteknologi. Selve flytteprosessen måtte gjennomføres innen veldig kort frist, og det involverte flyttinger av flere beboere. Det ble mange involverte instanser som måtte samhandle godt for at denne prosessen skulle bli vellykket. Alle beboerne får det samme tilbudet som tidligere, og er godt tilfredse med dagens tilbud. Flyttingen var gjort i tett samarbeid med pårørende, som også gir uttrykk for at de er tilfreds med ordningen.

Alle beboerne er tatt godt i mot av beboerne ved eldresenteret som har gitt uttrykk for at de synes det er trivelig at de er en del omgivelsene ved senteret. Som bonus fikk vi samkjørt nattvaktene våre etter miljøterapi-tjenesten flyttet inn på senteret i høst, og fikk overført nattvaksressurser til hjemmetjenesten sør for en periode da det var spesielle behov for tett oppfølging rundt en bruker der.

Ringebu ungdomshus og Ringebu mekkesenter gir grunnlag for godt ungdomsarbeid

Ungdomshuset ble renoverert til et «kulere» hus med ungdommene som medspillere høsten 2015 og man så en klar økning i antall brukere ganske raskt. Besøktallet har steget gjennom hele 2016 og i gjennomsnitt er det 20 besøkende mandags ettermiddag og 40 besøkende på fredagskveldene. Huset er åpent hver mandag og annen hver fredag. Dette handler om god involvering av ungdommen og tilbud om aktivitet som de liker å delta i. Ringebu ungdomshus har blitt et levende hus fylt med aktivitet og moro. Her møtes ungdommene «live» i

trygge og gode rammer.

Ringebu læringssenter bruker ungdomshuset som samlingspunkt på dagtid fredager etter endt skoleuke, dette er et ledd i undervisninga. Helsetjenesten bruker ungdomshuset for noen av sine grupper innen psykisk helse.

Ungdomshuset vil være i daglig bruk når prosjektet «Unge voksne» tar i bruk huset. I samarbeid med flyktningkonsulenten har tjenesteenheten kultur åpnet ungdomshuset for unge voksne over 18 år på onsdagskvelder. Etter hvert er det ment at brukerne selv skal stå for opplegget med drahjelp fra kommunen. Dette blir en møteplass for unge voksne i Ringebu hvor en av målsetningene er hverdagsintegrering, unge voksne bosatte flyktninger har behov for å møte jevnaldrende.

I løpet av 2016 har Ringebu mekkesenter fått et nytt oppholdsrom hvor det er innbydende å møtes over en kaffekopp mellom «mekkeøktene». Midler til oppussing er bevilget fra Kriminalforebyggende råd og oppussingsarbeidet er utført av medlemmer og Ringebu kommune. Stor skryt til vaktmestertjenesten for kyndig snekkerhjelp. Mekkesenteret driftes av medlemmer og ved en revitalisering vil dette forhåpentligvis bli en møteplass som kan trekke til seg enda flere ungdommer som er motorinteresserte. En møteplass hvor unge kan lære av de voksne medlemmene som har driftet senteret i mange år.

Et aktivt sinn i en aktiv kropp

«I forbindelse med Ungdoms-OL 2016 har Sparebankstiftelsen DNB gitt 15 millioner kroner til et skoleprosjekt over tre år i Oppland. Målet er at prosjektet skal bidra til livslang bevegelsesglede for alle ungdomsskoleelevene i fylket.»

(<https://www.fylkesmannen.no/Oppland/Barnehage-og-opplaring/Et-aktivt-sinn-i-en-aktiv-kropp/>).

Vi ved Ringebu ungdomsskole har vært inne i denne prosessen siden 2014. Vi har søkt midler til ulike formål for å øke bevegelsesgleden hos elevene.

Midlene vi har fått tilsagn på, er etter følgende utstyr og tiltak:

- Variert utstyr for alle friminutt og i fysak.
- Tilby nødvendig utstyr til bruk på overnattingsturer, friluftsliv, valgfag, aktivitetsdager og arrangement.
- Anlegge et aktivitetsanlegg på skolens uteområde med Tuftepark
- Anlegge et aktivitetsanlegg på skolens uteområde med bordtennisbord

Formålet med dette er å bidra til økt fysisk aktivitet, fellesskap og inkludering hos alle elevene i skolehverdagen. I tillegg så vi det som både inspirerende og utfordrende å kunne tilby elevene utendørs bordtennisbord og ikke minst Tuftepark. Vi ønsket også at det skulle være noe lavterskeltilbud for fysisk aktivitet blant elevene.

Prosjektene har nå ført til følgende:

- Alle klassene har hver sin utstyrskasse + tilgang til felles fysakkrok med enda mer utstyr til utlån.
- Innkjøpt utstyr brukes til overnattingsturer og aktivitetsdager.
- Kantinedrift to dager pr. uke (sosialt og noe fokus på ernæring).
- Tufteparken er oppe og går, meget populær, brukes både i friminutt, utetimer, gymtimer, valgfag og fritid. To utendørs bordtennisbord, brukes hvert friminutt hele året. Vi har nå et uteområde som innbyr til aktivitet.

Bruk av Tufteparken er på alle trinn en del av fagplanen i kroppsøving. Dette for å sikre at alle elevene får opplæring i bruk og mer erfaring med parken og mulighetene der.

Elevrådet har ansvar for å arrangere uformelle turneringer i bordtennis i langfri minst to ganger

i året for å opprettholde den gode gnisten rundt bordtennisbordene.

Vi har ikke gått inn for mobilfri skole, minst mulig forbud, mest mulig LYST.

Videre har vi også på Ringebu ungdomsskole en liten visjon om å prøve og øke aktiviteten noe i den normale undervisningen. Mye teoriundervisning som kan gjøres uten å sitte på rompa:) Elevene er fortsatt barn/ungdom som i utgangspunktet vil bevege seg!

Midlene vi har fått innvilget gjennom ASAK har definitivt vært med på å øke aktivitetsnivået og aktivitetsgleden blant elevene våre. Det har gitt oss en mulighet vi ellers ikke ville hatt. Vi er meget fornøyd med aktivitetsnivået blant elevene, spesielt når det er bart ute. Noe vanskeligere og mer utfordrende på vinterstid og ved hálkeføre.

Vi er også meget fornøyd med utstyr som vi direkte bruker på turer og aktivitetsdager. Det gjør det mulig for oss å opprettholde de faste/årlige turene og aktivitetsdagene vi har på alle trinn (snøhuleturer, overnattingsturer høst, dagsturer, skiturer, felles aktivitetsdager/sosiale dager).

Inkluderende arbeidsliv - en viktig del av arbeidsgiverpolitikken

Denne historien er et utdrag fra en artikkel i IA nytt – et nyhetsbrev fra NAV arbeidslivssenter i Oppland, publisert i desember 2016:

I Ringebu kommune er inkluderende arbeidsliv og «det fremmede prinsippet» blitt en viktig del av arbeidsgiverpolitikken.

«For oss betyr det å ha fokus på det som virker og hvordan det er når det er som best», sier rådmann Per H Lervåg.

Med et totalt nærvær på 94,7 % i 2016 har Ringebu kommune nådd måltallet for nærvær i arbeidsgiverpolitikken, så det er mye som tyder på at dette er en fornuftig strategi. Fokuset er flyttet fra å jobbe med sykefravær på tradisjonelt vis til å jobbe mer etter det «fremmede prinsippet», noe som krever bred forankring med ledelse, tillitsvalgte og verneombud. Å oppnå resultater krever systematisk arbeid over tid, noe vi ser konturene av i 2016.

«Det fremmede prinsippet» er at vi må starte tidlig og jobbe godt mot ansatte i alle livsfaser. Alle trenger å bli tatt vare på, uavhengig av alder», sier Bente Indergård.

Alle delmål i IA-avtalen er ivare tatt i arbeidsgiverpolitikken. Kommunen har for eksempel ingen seniorpolitikk. Avgjørende for om folk står i jobben utover 62 år, er at de har det bra på arbeidsplassen sin og at de blir sett og verdsatt, og her er gode ledere nøkkelen. Ved at lederne fokuserer på å ta i bruk handlingsrommet, har hver leder myndighet til å foreta tilrettelegginger som er nødvendig for at den enkelte medarbeider skal kunne være i jobb.

«Vi er avhengige av ledere som klarer å fokusere på det vi ønsker skal skje, ikke på problemene», sier kommunalsjef Britt Åse Høyenesveen.

God opplæring og temasamlinger som «Hvordan få en enda bedre arbeidshverdag som leder i Ringebu kommune», «Løsningsfokusert tilnærming og takling av motstand» og «Ringebu kommune – en helsefremmende arbeidsplass» har vært gjennomført for alle ledere. Tilsvarende opplegg planlegges for alle tillitsvalgte og verneombud. I tillegg tilbys egne utviklingsprosesser for enheter og personalgrupper med større utfordringer.

Sammen skal vi lykkes i arbeidet med å skape et mer inkluderende arbeidsliv.

Inkludering på individnivå og i praksis:

«Vil med dette få takke for meg og ønske dere alle en riktig God jul og et Godt nyttår.

Jeg er evig takknemlig for at jeg fikk komme og være her da jeg gikk arbeidsledig og få føle at man er til nytte.»

Dette er en uttalelse fra ansatt jula 2016. Hun ble tatt inn på praksisplass ved Fellestjenesten november i 2015 og gikk over på et sykevikariat i januar 2016, da det viste seg å fungere godt med de oppgavene som hun var blitt tildelt.

Dette viser inkludering i praksis og hvordan vi evner å omsette ord i arbeidsgiverpolitikken til handling. Det er når vi ser slike eksempler at vi forstår at å fremme helse handler om mer enn å reparere og forebygge helseplager. Det handler mest om det som styrker og gir mening og at det er viktig å føle at man er til nytte og kan bidra til samfunnet.

Språkpraksis

Majeda har videregående utdanning i laboratoria arbeid fra Syria. Hun har jobbet 18 år på sykehus i Damaskus. Majeda har hele tiden hatt et ønske om å fortsette innenfor faget hun har utdannelse i fra Syria.

1. desember 2016 startet Majeda opp sin språkpraksis ved Ringebu legekontor. Vi har i forkant av oppstart hatt møte med representant fra jobbspesialisten i Nav. Ansatte på legekantoret var forberedt til å ta i mot Majeda. Vi har et godt og tett samarbeid med Nav gjennom jobbspesialisten.

Hun er på laboratoriet hver torsdag og fredag. Her tar hun imot pasienter og tar blodprøver. Majeda har lært mye på kort tid hos oss og språket blir bedre og bedre. Majeda har planer om å ta utdanning som helsesekretær.

Barnet som aktiv samfunnsdeltaker

I 2016 fikk barnehagene skjønnsmidler til å jobbe med prosjektet «Barnet som aktiv samfunnsdeltaker.» Gjennom prosjektet skal barna i Ringebus barnehager sette spor i Ringebu kommune på lik linje som voksne. Det skal jobbes frem besøkskonsept der andre barnehager kommer til Ringebu for å høre og se hvordan det jobbes i Ringebu barnehagene.

Siste året har barnehagene synliggjort seg bla. med Lysmarkering under Vinterfesten, årlig sommerutstilling i Prestegarden og egen utstilling under Fårikålfestivalen. Det jobbes med å få kunstverkene og arbeidene til barn plassert rundt om i kommunen. I august hadde barnehagene studiebesøk av 30 barnehagestyrelere fra Toten og Vestoppland. Barnehagene skal gjennom prosjektet synliggjøre sitt arbeid i nærmiljøet og ellers i landet.

Barna skal sette SPOR.

Bosatte flyktninger raskere i jobb

Ringebu kommune satte 1 mars 16 i gang et prosjekt for å få bosatte flyktninger raskere i en selvforsørget situasjon gjennom eget arbeid. Ringebumodellen kalles prosjektet. Det ble startet gjennom et samarbeid med GIAX, men videreført i ren kommunal regi.

Egen prosjektmedarbeider og jobbspesialist ble ansatt, og hennes hovedoppgave er å bygge relasjoner med kommunens næringsliv, åpne dører for både språk-, arbeidstreningspraksis og bidra til at flyktningene komme i ordinær jobb. Hensikten er at norsk skal læres så raskt som mulig etter bosetting, og forskning viser at dette skjer best dersom opplæringen foregår i "det virkelige liv" og ikke bare på skolebenken. Erfaring viser at bedrifter som tar et samfunnsansvar ved å ta imot arbeidskraft som har behov for litt mer støtte i en

startfase, ønsker å ha en fast kontaktperson som de kan spørre om "alt". Prosjektmedarbeideren har tro på at kommunens bedrifter ser på en bosatt flyktning som potensiell ansatt, og er villig til å stille opp på denne kommunale dugnaden dette er.

Ett eksempel på at bedrifter er villige til å ta tak er Horten Elektriske et bevis på. Daglig leder Erik Stenumgård tok nå i høst imot Daniel Tekeste Teklemariam. Daniel ble bosatt i kommunen i 2016 og begynte i høst hos Horten Elektriske. Dette har vist seg å bli en suksess.

Erik er en tydelig leder, som stiller krav til sine ansatte. Og han gjør ingen forskjell i forhold til Daniel. Hygiene, bekledning, matpakke, oppmøtetid, arbeidstid m.v., ting som kanskje ses på som en selvfølge for mange, men som ikke er det for en nyankommet flyktning. Men det er derfor det å knytte kontakter ute i den "virkelige verden" er så viktig. Læringen går så mye raskere når en står midt oppe i det, framfor å sitte på skolebenken å lese/høre om det.

Erik legger stor vekt på at Daniel skal være en del av arbeidsmiljøet i bedriften, både for læringens del, men også for at språkopplæringen skal gå så raskt som mulig.

Eriks anbefaling for å lykkes som praksisbedrift er at en må være tydelig som leder, og ha tydelige regler. Videre er han opptatt av at de som tas inn må få egne arbeidsoppgaver og bli stilt krav til.

I tillegg til Horten Elektriske, så er det også mange andre arbeidsgivere stor stiller opp for flyktningene. Nå ved nyttår er det flyktninger utplassert i barnehage, skole, SFO, Linåkertunet, Eldresenteret, Helsesenteret, Brekkebua, Ringebu Bilruter, GIAX, Nærmiljøsentralen, Dale Gudbrand og Rema 1000. Tilbakemeldingene er gode, og flere ser at dette vil være en framtidig del av arbeidsstokken i virksomheten.

Framskutt enhet

I 2016 søkte vi bil og utstyr gjennom Gjensidigestiftelsen og ble ved siden av overflateredningsutstyr også tildelt en VW Caravelle, framskutt enhet. Denne ble levert til oss 1. september 2016. Bilen ble raskt satt i beredskap, og ble annenhver uke stasjonert på Vinstra/Ringebu. Den 26. september var bilen på Vinstra og den ble utkalt til en ulykke i Sødorp. Traktorulykke med personskaade på et jorde, 2-3 km opp for Vinstra sentrum. 2 av mannskapene på Vinstra dro raskt ut med framskutt enhet, og var først på skadested og tok hånd om den tilskadekomne, inntil ambulanse og andre kom til stedet. Hendelsen viser at et raskt og smidig kjøretøy har sin misjon på våre mange bratte og kronglete veier.

Inkluderende barnehage- og skolemiljø

Barnehage- og skolebasert kompetanseutvikling med lærende nettverk.

Godt lederskap og godt medarbeiderskap er gjensidig avhengige av hverandre. Når dette samvirket er på plass ligger mye til rette for et inkluderende skole- og barnehagemiljø med høy grad av trivsel, trygghet, læring og lek. Sist høst sa alle skolene og barnehagene i Ringebu, sammen med de i Nord- og Sør Fron, ja til å bli med i et statlig prosjekt som skal hjelpe oss med å bli enda bedre til å forebygge, oppdage, stoppe og handtere mobbing. Dette innebærer å ha stor oppmerksomhet på de faktorene som støtter opp under et inkluderende miljø. Disse faktorene er de samme enten vi arbeider i barnehagen eller i skolen. Vi må bygge kompetanse så vi vet hva som virker i dette arbeidet. Vi må ha motivasjon til å handle, og våre holdninger må stå i stil til hva som er grunnlaget for et godt inkluderende miljø. Dette har vi arbeida med lenge i Ringebu, men nå tar vi sats for ytterligere innsats! Ledergruppene i skolene og barnehagene har vært

på oppstartseminar for prosjektet. Vi har fått midler til en 40 % ressursstilling som skal være en pådriver i prosjektet, og vi gleder oss til å systematisere arbeidet med å fremme et inkluderende miljø og å arbeide enda mer målretta mot mobbing.

Prosjektets målsetting er å styrke eieres, barnehagers og skolers kompetanse til å skape og opprettholde trygge miljø i barnehager og skoler, og forebygge, avdekke og håndtere mobbing og andre krenkelser. Innsatsen er bygget opp rundt seks konkrete mål og prinsipper: Kort og godt har vi startet arbeidet med å utvikle en enda bedre praksis. Prosjektet går til sommeren 2018. For å lykkes trenger vi et godt samarbeid med alle foreldrene i barnehage og skole, og dere som er foreldre vil helt sikker merke dette blant annet gjennom brukerråd og samarbeidsutvalg.

- Det skal ikke skje
- Det skal nytte å si fra
- Regelverket skal virke
- Kompetansen skal nå helt ut
- Barnehage- og skoleeier er avgjørende
- Barn og unge skal stå i sentrum

Det er alltid de voksne som har ansvar for å støtte og veilede barn i forhold til håndtering av følelser og atferd.

Kreativt partnerskap - "ORDKISTA"

1. klasse ved Fåvang skole har etter jul prøvd ut en alternativ arbeidsmetode, der vi har jobbet med å gå på ordjakt for å stimulere den første lese og skriveopplæringen. Dette er et såkalt kreativt partnerskap der skolen knytter til seg kreative aktører for å drive et annerledes læringsarbeid.

Et kreativt partnerskap tar utgangspunkt i skolens behov for å løse spesifikke utfordringer og mål knyttet til elevene sitt læringsarbeid. Ideen kommer ifra det engelske selskapet Creativity Culture and Education (CCE). De jobber med kreativt partnerskap i mange land i verden og Oppland fylkeskommune er en av samarbeidspartnerne. Kreativt partnerskap skal ikke komme i tillegg til arbeidet skolen allerede gjør, men være en annen måte å tilnærme seg fagene på.

I oppstarten var det to ting vi ønsket at prosjektet skulle dreie seg om: økt motivasjon for å lære å lese og skrive, og øve på samarbeid. Kreativ agent Svend Erichsen var med på gode drøftinger og refleksjon i forkant, og han valgt Hilde Susan Jægtnes som vår kreative utøver. Hun har en allsidig bakgrunn, blant annet som manusforfatter og lyriker. Hun valgte å ha fokus på ord som skatter – ord vi kan gå på skattejakt etter og putte i skattekista vår.

Prosjektet gikk over to uker der timeplanen ble lagt bort, og all tid ble viet dette arbeidet. Det startet med ord-jakt både hjemme og på skolen. Utflukt til Ringebu med besøk på Kaupanger, biblioteket og på kafé førte til intens skriving og stort engasjement. Kista ble etter hvert fylt med ord av varierende lengde og vanskelighetsgrad, og motivasjonen til å finne riktig skrivemåte økte. Det ble lagt opp til varierte aktiviteter med mål om å øke samarbeidet. Den siste delen av prosjektet handlet om at elevene skulle trekke ord opp av kista og lage historier. Den siste dagen ble historiene presentert for resten av klassa. Ordkista står fortsatt i klasserommet og er i bruk, selv om prosjektida er over. Det er det som er noe av essensen i kreativt partnerskap, kunne tilegne seg nye arbeidsmetoder og gjøre noen varige forandringer.

Registrering av stikkrenner og andre vegdata i NVDB:

Kommunen samarbeidet vinteren 2015 med Statens vegvesen, Jernbaneverket, og Kartverket for å utarbeide en nasjonal kart standard for stikkrenner, og med Statens vegvesen og leverandøren av oppmålingsutstyret vårt for å lage tilpassinger i programvare og teste det ut.

Innmåling av stikkrenner og registrering av egenskaper og status for disse er gjennomført i 2015 og 2016 for det meste av de flomskred og skred utsatte områdene for kommunale veger, fylkesveger og private veger. Arbeidet fortsetter med suppleringer i 2017.

Dataene for stikkrenner er lagret i NVDB (Nasjonal vegdatabank) og er tilgjengelige på vegkart.no. Det er planer om å få dataene tilgjengelige på kommune kartappen for bruk på mobil og nettbrett.

Kommunen var den første i landet til å bruke en ny rasjonell produksjonsløype for registrering av stikkrenner der alle egenskaper som dimensjon, materiale, tilstand,

tiltaksbehov osv blir tastet inn på felt-PC ute, og vi er først i landet til å gjennomføre en så grundig kartlegging av stikkrenner.

For kommunale veger er andre vegdata som trafikkskilt, autovern, veglys, fartshumper, innsnevring osv. også registrert i NVDB og det er tatt i bruk som forvaltningsverktøy for kommunale veger.

I arbeidet med innføring med Acos eiendom, har kommunens maler for produksjon av tillatelser etter plan og bygningsloven blitt oppfattet som såpass forbilledlige, at Acos har ønsket å kunne bruke disse videre i utviklingen av systemet.

ByggSøk (elektronisk behandling av byggesaker) ble tatt i bruk i løpet av 2014. Digitalt verktøy for gjennomføring av tilsyn er også under utprøving.

Informasjon om eiendommer til meglere, advokater og konsulenter formidles gjennom nett-tjenesten Infoland som ble tatt i bruk i 2012. I 2016 behandlet plan og teknisk 217 saker i infoland.

Bolyst, landsbyutvikling og næringsarbeid

Bolyst og Landsbyutvikling

Det ble 1. september 2014 startet opp et treårig prosjekt for å øke bo- og blilysten i kommunen og videreutvikle Landsbyen Ringebu. Birgitte Bay ble tilsatt som prosjektleder, og det ble utarbeidet en prosjektplan med utgangspunkt i kommuneplanens samfunnsdel. I dagens kunnskaps- og teknologisamfunn har flere folk utdanning, økt velferd og større mobilitet. Dette påvirker arbeidsforhold og bosettingsmønstre. Steder konkurrerer om å være bostedsattraktive, det vil si være det foretrukne bosted i en større arbeidsregion/ arbeidsmarked. Bolyst og landsbyutvikling i Gudbrandsdalen handler mye om å kunne forene det beste fra to verdener; å kunne tilby stedskvaliteter i både pose og sekk. Både de geografisk betingede friluft- og naturopplevelsene som området vårt byr på, og samtidig tilgang til de urbane kvalitetene som mange i dagens samfunn ønsker å ha i nærheten. Sistnevnte er for eksempel varierte sosiale og faglige møteplasser (både organiserte og uforpliktende/spontane), mangfold og takhøyde, et yrende handelsmiljø, kultur og kompetansemiljø - alt innenfor et kompakt, lett tilgjengelig område.

Siden prosjektets oppstart har det blitt jobbet med flere tiltak i tilknytning til det overnevnte, og i 2016 var Ringebu kommune den kommunen i Oppland med nest størst prosentvis folkevekst, etter Lillehammer. Eksempel på et av målene i prosjektplanen er tilgang på varierte bomuligheter. Analyser tilsier at det er behov for flere leiligheter på markedet fremover, både i Ringebu kommune og ellers i fylket. En boligutredning fra Oppland Fylkeskommune (2015) mener at den betydelige overvekten av små husholdninger i kombinasjon med stor befolkningsvekst i de eldre aldersgruppene, samt en lav andel leiligheter i Oppland, tilsier et stort behov for leilighetsbygging i årene som kommer. Det viktigste tiltaket for å frigjøre frittliggende eneboliger til barnefamiliene, er antakeligvis å bygge leiligheter. Bygging av leiligheter tilpasset den godt voksne boligkjøperen vil dels gi de eldre en boform de ønsker og har behov for, dels bidra til å frigjøre eksisterende eneboliger til barnefamiliene som trenger større boliger. Det konkluderes med å anbefale fokus på fortetting i sentrumsområdene/knutepunktene i Oppland som det beste alternativet for å tilpasse boligmarkedet i fylket i retning av høyere tilbud av leiligheter. Denne konklusjonen er bygget på så vel demografiske som markedsmessige vurderinger. Ved å satse på fortetting

i sentrumsområder/ knutepunktene vil dynamikken og boligsirkulasjonen stimuleres, og man vil implisitt bidra til å forsyne de med lavere kjøpekraft brukte og rimeligere boliger.

Ringebu kommune har siden 2015 arrangert en årlig Bo og byggmesse, en møteplass for alle som er interessert i boligmarkedet i kommunen. I 2016 var temaet leiligheter og sentrumsfortetting, og det har blitt satt økt fokus på mulighetsrommene lokalt. Med dette, i kombinasjon med dialog med aktuelle utbyggere, stimuleres det til ønsket utvikling. Noen prosjekter er på gang, selv om ingen er ferdigstilt i løpet av 2016, bortsett fra et kommunalt boligprosjekt: Kommunen har selv bidratt til å forsyne markedet med sentrale gjennomgangsleiligheter spesielt for målgruppen yngre førstegangsetablerere, på St. Olavs plass i Tollmoen. Den offentlige, digitale oppslagstavla for bosteder i kommunen, facebook-gruppa «Boligtorget i Ringebu», har nå over 1000 medlemmer, og dette formidlingssystemet synliggjør flere bomuligheter enn det som ellers er synlig på boligmarkedet gjennom andre kanaler.

I dag er internett en selvfølgelig informasjonskilde - også lokalt. Gjennom samarbeid med Ringebu Markedsforening, har en ny, digital «Ringebu Meny» blitt etablert; nettsiden www.ringebu.com. Her kan både innbyggere og tilreisende finne informasjon muligheter og tilbud som ligger utenfor det kommunale tjenesteområdet, men som er både nyttig og inspirerende. Siden vil også kunne bli et oppslagsverk og en inngangsport for folk som vil engasjere seg i ulike miljøer lokalt. I tillegg har facebook og instagram blitt tatt i bruk i stor grad for å markedsføre mulighetene i kommunen, både i regi av prosjektleder og som et resultat av inspirasjon og kompetanseheving til andre, lokale aktører. Erfaringsvis skapes de mest levende og attraktive lokalmiljøene «fra grasrota» i samarbeid mellom nærings/markedsforening, huseiere, frivillige lag og foreninger, og kommunen. Det har blitt lagt stor vekt på å tilrettelegge for samarbeid på tvers, samt kulturbygging for å blant annet involvere flere yngre og unge voksne i landsbyutviklingen. Et resultat av dette er LandsbyBoden, en bod i Hanstadgata 13 med utstyr som har blitt donert til boden, og som

ofte brukes til arrangement og aktiviteter i sentrum, som f.eks. bålpanner, krittavler og telt. Denne driftes på frivillig basis av en nyoppstartet forening, Ringebu Arrangement. Nye sosiale møteplasser/ arrangement har blitt til med hjelp fra utstyr fra boden, f.eks. volleyballnett i Kaupangerparken, og familievennlig spøkelsesvandring. Sommeren 2016 ble Ringebu for første gang besøkt for turbusser, som et resultat av samarbeid med studenter fra Høyskolen på Lillehammer. En mer detaljert oversikt over prosjekresultater vil komme i forbindelse med avslutningen av prosjektet sommeren 2017, sammen med viktige fokusområder for videreføring av satsingen.

Gratis WiFi i tettstedene.

Det er etablert gratis trådløst nett i begge tettstedene i kommunen, som tilbud til besøkende og de som oppholder seg der i kortere tidsrom.

Næringsarbeid

Det har vært et innholdsrikt og variert år på næringsiden. Førstelinjetjenesten og saksbehandling av søknader om støtte er primæroppgaver, samtidig er det viktig å jobbe med noen langsiktige prosjekter og prøve å se litt lenger framover. Hvor kan Ringebu kommune ligge i forkant og på hvilke områder kan vi dra nytte av våre største fordeler. Det er også viktig å noen ganger kaste seg med på en eller flere muligheter som byr seg.

Ringebu kommune har gode tall når det måles i økning av omsetning pr. innbygger, skatteinngangen er økende og hederlig plassering (nr 178 opp 53 plasser fra året før) i Nærings NM (lagd av NHO). I det store går det ganske bra for næringslivet i Ringebu kommune. Det trengs flere håndverkere i så å si alle håndverksfag. Modul AS som startet opp i høsten 2016 har nå passer 20 ansatte.

Realisering av Innovasjonssenteret er det største prosjektet det har vært arbeidet med i 2016. Prosessen med innovasjonssenteret har krevd mye tid mht. planlegging og framdrift, med en meget stram og kort framdriftsplan realiseres bygget tidlig i 2017.

Næringsavdelingen bidro til å få på plass verdens største osthøvel produsert av Gjax, en flott plassering som bidrar til å løfte øvre del av Vaalebru sentrum. Plan er lagt for å ruste opp og forskjønne Frya industrianlegg samt lagd fremtidsbilde mot 2025. Interessen for å etablere næring og kjøpe næringsareal er økende. Behovet for mere næringsareal på Ringebu siden er derfor ønskelig.

Bo og byggmesse ble gjennomført for andre året og den ser ut til å fått et fotfeste. Den skal være en møteplass for de som ønsker og bo i kommunen vår og de som bygger ut hus og leiligheter. Det er flere prosjekter på gang, noe tar tid, mens andre er i ferd med å materialisere seg.

Det er påbegynt et arbeid med å se på samarbeid om næringsklynger for eksisterende bedrifter, spesielt på Fåvang innenfor ulike håndverksbedrifter. Dette arbeidet fortsetter i 2017.

Et annet viktig område det har vært arbeidet med er mobildekning spesielt i Brekkom og Fåvangfjellet. Det er utrolig viktig å få dette på plass både for de som bor fast og hyttebefolkningen. Det er også viktig sett i lys av samfunnsikkerhet og beredskap.

Fiberkommunikasjon til hele kommunen er særs viktig. Det legges opp til at datamaskiner skal benyttes i skole, jobb og fritid. Der er et arbeid startet som vil pågå i flere år, med å få bygd ut fiberdekningen. Det er meget viktig å søke støtte på nasjonalt nivå. Gudbrandsdalen ligger langt nede på lista over dekningsgrad på fiber.

Det er av stor betydning å få på plass en flomvoll og

avlastningsveg i Fåvang. Dette vil avhjelpe sentrum mht. mye tungtrafikk og faren for at bedrifter blir ødelagt av flom blir borte. Arbeidene er i gang.

Vi var så heldige å ha besøk av Nærings og Fiskeridepartementet som besøkte Timber og Ringebu. Her fikk vi vist fram noe av det Ringebu har å by på og det ble en god opplevelse med flotte tilbakemeldinger fra departementet. Kontakter ble knyttet.

Hytteforum ble startet høsten 2016 og det er et forum for vel- og hytteforeninger som møter politikere og administrasjon i kommunen. Det finnes 36 vel- og hytteforeninger i kommunen og bare jobben med å få oppdatert kontakt info etc. har vært tidkrevende. Alle var etter møtet enige om at dette skulle fortsette og at gjennomføring skjær i uke 39 (høstferien) og at dette blir en årlig møteplass.

Etablering av offentlige arbeidsplasser er et satsingsområde i Kommuneplanens samfunnsdel og i næringsplanen. Det er arbeidet med muligheter for etablering av fengsel i Ringebu. En eventuell etablering ville bety mange nye arbeidsplasser. Det er avholdt møte på stortinget om temaet og dette følges opp gjennom 2017.

Arbeidet med årsberetningen

Årsberetningen er utarbeidet med bidrag fra alle tjenesteledere, rådmannsledelsen og rådmannens stab- og støttefunksjoner.

De interkommunale samarbeidsselskapene MGB (Midt-Gudbrandsdal brann- og feiervesen) og MGR (Midt-Gudbrandsdal renovasjonsselskap) er organisert etter kommunelovens §27. Disse er selvstendige juridiske enheter med eget regnskap og egne årsberetninger. Disse er derfor ikke med her. Årsberetningen er utarbeidet på grunnlag av årsbudsjettet og det avlagte regnskapet for 2016.

Årsberetningen inneholder:

- generelle betraktninger fra rådmannen
- nøkkeltallsanalyse som sier noe om kommunens økonomiske situasjon og utvikling
- status for de enkelte tjenesteområder med balansert målstyring (BMS) og utvalgte Kostra-tall for sammenligning med andre kommuner
- status kommunal planstrategi
- status IKT-strategi/handlingsplan
- rapportering finansforvaltning
- oversikt over statlige tilsyn gjennom året

Overordnet planlegging

Kommunal planstrategi for perioden 2016-2019 ble vedtatt i kommunestyret 13.12.2016 (K-sak 115/16) og inneholder en plan for planarbeid i perioden. Kommuneplanens samfunnsdel 2014-2026 ble vedtatt videreført uten endringer.

Arbeid med kommuneplanens arealdel ble ført videre i 2016. Første milepel ble nådd ved første gangs behandling i kommunestyret i april 2015 (K-sak 33/15). Bearbeiding etter første og andre gangs høring har pågått gjennom året. Planen ble lagt ut til tredje gangs høring 24.03.2017.

Alkoholpolitisk handlingsplan ble vedtatt av kommunestyret i februar 2016 (K-sak 2/16).

Arbeid med handlingsplan folkehelse ble startet med mandat godkjent i kommunestyret i april 2016 (K-sak 34/16).

Kommunestyret fattet endelig vedtak i kommunereformsaken i juni 2016 (K-sak 58/16)

Helse og omsorg på vei mot 2028 - Kvalitets- og utviklingsplan ble vedtatt av kommunestyret i oktober 2016 (K-sak 89/16).

Plan for selskapskontroll 2016-2019 ble vedtatt av kommunestyret i oktober 2016 (K-sak 87/16).

Kommunal beredskapsplan ble revidert og vedtatt av kommunestyret i november 2016 (K-sak 101/16).

Kommunestyret vedtok gjennomføring av hovedprosjekt Masterplan for Ringebu prestegard og Ringebu stavkirke i november 2016 (K-sak 105/16). Prosjektet er forutsatt å gå over 3 år.

Kommunestyret vedtok prosjektplan for utarbeidelse av kulturminneplan i november 2016 (K-sak 106/16)

Kommunestyret godkjente i desember 2016 mandat for utredning av Fremtidige NAV-tjenester i Midt-Gudbrandsdal (K-sak 113/16)

Se vedlegg 1 for planoversikt i fullstendig form.

PLANENS NAVN		Vedtatt	2016	2017	2018	2019
Plan vedtatt 13.12.2016, status per 31.12.2016			Årstallet indikerer <u>oppstart</u> av planarbeidet			

Samfunnsdelen, tema- og

sektor(fag)planer:

	utført
	planl
	oppst
	avvik

Kommuneplanens samfunnsdel		2014	Videreføres uten endringer			
----------------------------	--	------	----------------------------	--	--	--

Næring, miljø, idrett og kultur:

Næringsplan 2015-2018		2015	Utført		Rev	
Frya industriområde fram mot 2025						
Energi og klimaplan 2015-2018		2015			Rev	
Avfallsplan 2002-2005		2002	Rev			
Landbruksplan					Ny	
Beitebruksplan		2003	Rev			
Felles forvaltningsplan for Lågen			(regional plan)			

Organisasjon, ledelse og fornying

Lederutvikling er en kontinuerlig oppgave. God ledelse i alle ledd er avgjørende for utvikling av kommunes tjenestetilbud, for omstilling og innovasjon, og for utvikling av kommunen som en attraktiv arbeidsgiver med godt omdømme. I 2014 gjennomførte tjenesteledere og rådmannsledelse kompetansegivende studie med eksamen. Fra høsten 2014 har også 9 av 15 tjenesteledere og 9 avdelingsledere deltatt i ulike kompetansegivende videreutdanninger i ledelse og innovasjon.

Lederne i kommunen har i løpet av de siste 3 år gjennomført ledelsesutviklingsstudier og avlagt eksamen med til sammen mer enn 1000 studiepoeng. I tillegg har flere ledere gjennomført studier uten eksamen.

Det er utarbeidet intern lederhåndbok, med bl.a. rolle- og ansvarsavklaringer, definerte prinsipper for ledelse og begrepsavklaringer. Det inngås årlige lederavtaler med kommunalsjefer og tjenesteledere. Det holdes jevnlig møter i fag- og ledernettverk. Det avholdes årlige temadager og ledersamlinger, alt for å sikre god samhandling på tvers i organisasjonen og utviklingen av en felles, samlende og framoverlent organisasjonskultur.

Brukerrådene leverte innspill til kommunestyrets dialogkonferanse som ble arrangert i juni.

Dialogkonferansen markerte oppstart av prosessen med utarbeiding av økonomiplan.

Aktiviteter og resultater i 2016

Følgende oversikt viser et summarisk bilde av aktiviteter i 2016 når det gjelder organisasjon, ledelse og fornying.

- Lederutviklingsstudium for avdelingsledere i helse og omsorg ble sluttført i året.
- To deltakere på «rektorskolen» fullførte studium.
- Planstrategi 2016 – 2019 ble utarbeidet og vedtatt av kommunestyret i desember.
- Plan for helse og omsorg på veg mot 2028 ble sluttført og vedtatt av kommunestyret.
- Innkjøpsreglement ble revidert og vedtatt
- Eierskapsmelding ble vedtatt i mars.
- Delegasjonsreglement ble revidert og vedtatt.
- Politivedtekter ble oppdatert og vedtatt av kommunestyret.
- Kommunereformen – administrativ bistand til prosess med utredning for midtdalsalternativ ble sluttført i vårhalvåret, med gjennomføring av folkeavstemning i mai måned.
- Folkevalgtopplæring for kommunestyret ble videreført med 4 heldager, herunder «bli kjent dag» med buss 10. mai.
- Forprosjekt for Ringeby Prestegard og Stavkirke ble gjennomført. Kommunestyret vedtok igangsetting av hovedprosjekt knyttet til masterplan for området.

Miljøfyrtårnsertifisering

- I løpet av 2016 ble Linåkertunet, Raudhallen, Kultur og Læringssenteret sertifisert. Alle kommunale virksomheter er dermed sertifisert. Rådhuset ble etter 3 år resertifiseres som første virksomhet. Rådhuset kildesorterte 89 % av i alt 9.080 kg avfall i 2016.
- Kommunens utvekslingsavtale med Oppland fylkeskommune trådte i kraft og rådgiver i Strategi og utvikling i Ringebu kommune sertifiserte fylkeshuset.

Lean

- Hovedfokus for Lean-arbeidet var i 2016 innføring og bruk av "forbedringstavler". Tavlene ble utprøvd og tatt i bruk på 13 steder innen helse- og omsorgssektoren.
- De 8 kommunale veilederne bistod i tillegg i 4 mindre prosesser som ble ferdigstilt i 2016.

Klima og energiltak

- De sentrale tiltak i kommunens energi- og klimaplan er miljøsertifiseringer og EPC (energisparkontrakt). Kommunen har inngått EPC-kontrakt som garanterer energisparing. Tiltak i henhold til kontrakt vil være å anse som selvfinansierende. Ringebu kommune er sammen med AF Energi og miljøteknikk godt i gang med gjennomføring. Det er foretatt enøkanalyser av 22 bygg. Bevilgning er 3,5 mill. kr i 2015 og ytterligere 8 mill. kr i 2016 og 22 mill. kr fordelt på 2017 og 2018.

Intern kontroll / kvalitetssikring

Skolene bruker verktøyet Vokal. I tillegg tok skolene i 2015 i bruk Utdanningsdirektoratets nyutviklede verktøy Reflex, som skal gi skole og skoleeier hjelp til å vurdere om egen praksis er i samsvar med opplæringsloven med tilhørende forskrifter.

Kommunen bruker kvalitetssystemet Qm+. Muligheten for alle ansatte til å sende ulike meldinger i Qm+ benyttes i økende grad. Eksempler på meldinger er:

- HMS-meldinger
 - Tiltak ift fosterhjem
 - Legionella og temperaturregistreringer i frysedisker
 - Legemiddelhåndtering
 - Omsorgsmelding
 - Renholdsmelding
 - Vaktmestermelding
 - Driftsavvik MGR
- Vernerunder gjennomføres med utgangspunkt i sjekklister i HMS-nettportalen Qm+.
 - En utfordring for 2017 og i årene framover er å utnytte kvalitetssystemet til å sammenstille rutiner, dokumentasjon og kvalitetssikring av ulike sider ved kommunal virksomhet på hensiktsmessige måter.
 - Kommunens økonomireglement ble revidert og vedtatt av kommunestyret i september 2015 (K-sak 77/15).
 - Reglement for finansforvaltning ble vedtatt av kommunestyret i mai 2016 (K-sak 44/16).
 - Delegasjonsreglement ble revidert og godkjent av kommunestyret i november 2016 (K-sak 99/16).
 - Revidert kommunalt innkjøpsreglement ble vedtatt av kommunestyret i desember 2016 (K-sak 116/16).
 - Kommunen er i gang med full revidering av rutiner og internkontroll knyttet til Norm for informasjonssikkerhet innen helse og omsorg.

Kommunen som arbeidsgiver

Ringebu kommune hadde 469 ansatte ved utgangen av 2016, fordelt på 344 kvinner og 125 menn. Dette er inklusive de interkommunale selskapene Midt-Gudbrandsdal Brannvesen og Midt-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap. De 469 ansatte utgjorde 348,94 årsverk (352,75 i 2015). Dette inkluderer alle midlertidige tilsetninger.

Ringebu kommune har to administrative ledernivå. Rådmannen har det overordnede ansvaret. Den enkelte tjenesteleder har et helhetlig ansvar for sitt område inkl. personalansvar for sine ansatte. Myndighetsfordelingen er fastlagt i administrativt delegasjonsreglement av juni 2015.

Fellestjenesten utfører personaladministrativ bistand til tjenesteenhetene, og har spisskompetanse som tjenestelederne kan trekke veksler på, f.eks. i vanskelige personalsaker. Fellestjenestens hovedoppgave er «å spille tjenestelederne gode», og å sørge for ens praksis innenfor personalområdet.

Rådmannen har faste kontaktmøter med hovedtillitsvalgte i tråd med Hovedavtalens del B, § 1. Det er avholdt 7 kontaktmøter i 2016.

I forbindelse med hovedtariffoppgjøret i 2016, inviterer KS til dialog med medlemmene (kommunene) om arbeidsgiverpolitiske utfordringer. God dialog med medlemmene er avgjørende for å utforme en god medlemspolitikk og gode lønnsoppgjør. Våren 2016 ble Hovedtariffavtalen forhandlet og det skulle gjennomføres sentrale lønnsforhandlinger. Innspill til KS i forbindelse med hovedoppgjøret for 2016 ble behandlet i formannskapet den 08.02.16. Det ble gjennomført forhandlinger høsten 2016.

Kommunen har hatt mye fokus på helsefremmende arbeidsplasser i 2016. Totalt sett har kommunen i 2016 et nærvær på 93,7 %. Det legemeldte fraværet er på 5,3 % og i tillegg kommer det egenmeldte fraværet på 1 %. Tilsvarende for 2015 var nærværet 92,4 %. Det legemeldte på 6,6 % og i tillegg det egenmeldte på 1 %. Nærværarbeidet har vært i fokus hele 2016. I Ringebu kommunes overordnede arbeidsgiverpolitikk og IA avtalen er målet for nærværet i kommunen satt til 94,4 % - dette gjelder det legemeldte fraværet, noe som betyr at kommunen har nådd måltallet i arbeidsgiverpolitikken for 2016. Dette er det grunn til å være stolt av!

Ringebu kommunes overordnede arbeidsgiverpolitikk med tilhørende handlingsplan ble vedtatt i kommunestyret (K-sak 43/14), i møte 17.06.2014. Arbeidsgiverpolitiskhandlingsplan konkretiserer aktuelle

tiltak som skal bidra til å realisere den overordnede arbeidsgiverpolitikken. Handlingsplanen foreligger i et arbeidsdokument, som revideres jevnlig og det skal rapporteres til AMU. Rapporten om gjennomføring av tiltak i henhold til arbeidsgiverpolitiskhandlingsplan ble tatt til orientering i AMU sak 10/16.

Det er i 2016 gjennomført flere samlinger med intern opplæring av ledere på det fremmede prinsippet, samt andre tema innen personalforvaltning.

Det er gjennomført IA samarbeidsmøter ca. en gang annenhver måned mellom personalavdeling, NAV Ringebu, NAV arbeidslivssenter, bedriftshelsetjenesten og hovedverneombudet. Formålet med disse møtene er å skape en arena for å nå målene i kommunens arbeidsgiverpolitikk, ved å dele kunnskap, drøfte prinsipielle saker og fremme et mer inkluderende arbeidsliv. Dette samarbeidet er unikt og godt!

Bedriftshelsetjenesten Innlandet AS har levert tjenester på oppdrag i 2016. Årsrapporten viser at det er lagt ned arbeid på mange områder i organisasjonen. Bedriftshelsetjenesten er brukt særlig innenfor det forebyggende området. Det har i 2016 særlig brukt tid på arbeidshelseundersøkelser og kurs for å forebygge muskel-/skjelettplager og forhindre stress.

Prosjektet «Frisk som en fisk» ble igangsatt høsten 2014 og avsluttet i januar 2016. Prosjektet rettet seg mot ansatte som er overvektige, og primært innenfor helse- og omsorgssektoren. Rapport forelå i april 2016.

Arbeidsmiljøutvalget (AMU) har i 2016 hatt 4 møter og 20 saker har vært behandlet. Det er utarbeidet egen årsmelding for AMU.

I desember ble kantina i rådhuset pyntet til fest. Anledningen var den årlige hedringen av ansatte med 25 års tjenestetid i kommunen. Det var i alt 8 jublanter i 2016, og av disse hadde 6 anledning til å delta på markeringen.

Leder og verneombud gjennomfører årlig en fysisk

vernerunde på alle enheter i kommunen. Gjennom HMS-nettportalen Qm+ sendes det ut en sjekkliste til ansatte og ledere. I 2016 kom 107 ansatte med innspill i forkant av vernerunden. Deretter går den fysiske vernerunden og det rapporteres samlet til AMU.

Oppfølging av den nye medarbeiderundersøkelsen 10 faktor har vært tema på flere lederforum, og lederne har jobbet aktivt med å beskrive og jobbe på tiltak etter gjennomført undersøkelse i egne enheter. Rådmannen setter oppfølging av medarbeiderundersøkelsen jevnlig på agendaen på lederforum.

Det gjennomføres årlig introduksjonsdag for nyansatte og seniordag for ansatte over 58 år.

Ny medarbeiderundersøkelse

10-FAKTOR er en helt ny medarbeiderundersøkelse som er utviklet av KS i samarbeid med Linda Lai, professor i organisasjonspysykologi ved Institutt for ledelse og organisasjon ved Handelshøyskolen BI i Oslo. Dette er en kort og konkret undersøkelse, der medarbeidere og ledere svarer ved å ta stilling til i alt 36 påstander, dvs. tre-fem påstander for hver av de ti faktorene. Undersøkelsene bygger på forskning om hva som er viktige innsatsfaktorer for å oppnå gode resultater. Den er konkret og avgrenset til ti faktorer som er dokumentert viktige. Det skal ta kort tid å svare på undersøkelsen. Undersøkelsen er både medarbeiderskaps- og ledelsesorientert og fanger opp viktige faktorer på medarbeider-, gruppe-, organisasjons- og ledernivå. Den er utviklingsorientert og måler faktorer som ledere og medarbeidere kan påvirke, og som skal danne grunnlag for medarbeider-, organisasjons- og lederutvikling.

De 10 faktorene som inngår er:

- Oppgavemotivasjon
- Mestringstro
- Selvstendighet
- Bruk av kompetanse
- Mestringsorientert ledelse
- Rolleklarhet
- Relevant kompetanseutvikling
- Fleksibilitetsvilje
- Mestringsklima
- Nytteorientert motivasjon

Den nye medarbeiderundersøkelsen er spesielt tilpasset norske kommuner. Undersøkelsen vil bli gjennomført hvert andre år og ble første gang gjennomført i desember 2015. Det er utarbeidet en plan for oppfølging, både på organisasjons- og tjenesteenhetsnivå.

Det er gledelig at så mange som 72 % av de ansatte besvarte undersøkelsen. Rådmannen har plukket ut to faktorer som tjenesteenhetene skal rapportere på. Dette er faktor 1 – oppgavemotivasjon og faktor 9 – mestringsklima. Det vises derfor til kommentar under hver tjenesteenhet. I tillegg skal det kjøres prosess i hver enkelt tjenesteenhet, hvor det skal analyseres og drøfte funn, velge innsatsområder og settes konkrete mål og tiltak. Ny undersøkelsen gjennomføres i januar / februar 2018. Resultat for Ringebu kommune (snitt for landet i parentes):

Målemetode	Status
• Medarbeiderundersøkelsen	72 %
10-faktor. Svarprosent:	
1. Oppgavemotivasjon	4,3 (4,3)
2. Mestringstro	4,3 (4,3)
3. Selvstendighet	4,3 (4,2)
4. Bruk av kompetanse	4,3 (4,3)
5. Mestringsorientert ledelse	3,8 (3,9)
6. Rolleklarhet	4,2 (4,3)
7. Relevant kompetanseutvikling	3,7 (3,7)
8. Fleksibilitetsvilje	4,4 (4,5)
9. Mestringsklima	4,1 (4,1)
10. Nytteorientert motivasjon	4,6 (4,7)

Statistikk fravær

Fravær i %	Helårstall		
	2014	2015	2016
Rådmannen	0,0	0,0	0
Fellestjenesten	2,5	5,0	4,7
Kultur	0,3	6,8	1,9
Strategi og utvikling	5,9	3,6	0,2
Ringebu ungdomsskole	3,2	6,3	3,9
Ringebu skole	4,6	6,1	2,2
Fåvang skole	3,8	8,4	5,1
Barnehagene	7,8	12,5	11,6
NAV	3,6	13,0	4,9
Helsetjenesten	6,0	7,8	5,4
Kortids-/rehab.	8,2	18,1	10,9
Joba	4,0	8,2	6,5
Linåkertunet	11,7	9,8	10
Hjemmetjenesten sør	4,3	3,2	10,9
Hjemmetjenesten nord	11,3	11,6	7,1
Plan og teknisk	4,5	3,4	4,7
MGRS	1,6	3,4	1,4
MGBV	2,2	1,8	4,7
Total Ringebu komm.	5,7	7,7	6,3
MGR	11,0	9,0	1,4
MGB	4,1	5,7	4,3

Fravær i %	1. tertial			2. tertial			3. tertial		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Rådmannen	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0
Fellestjenesten	2,5	6,4	8,1	0,5	4,3	4,3	4,6	4,5	3,4
Kultur	0,4	7,8	4,8	0,4	4,5	0,1	0,2	8,0	0,6
Strategi og utvikling	6,3	12,2	0	0,9	0,0	0	10,5	0,6	0,7
Ringebu ungdomsskole	2,9	7,6	8	1,0	3,9	1,4	5,8	7,5	2,1
Ringebu skole	4,3	8,3	3,6	4,0	5,2	1,6	5,4	4,7	1,4
Fåvang skole	4,3	11,2	7,8	2,2	6,4	2,1	4,7	7,7	5,4
Barnehagene	7,1	11,7	11,6	8,7	13,4	8,9	7,4	12,3	14,2
NAV	0,0	19,9	9,4	2,0	8,1	4,4	7,1	12,5	0,3
Helsetjenesten	5,9	8,6	6,2	5,8	8,6	5,1	7,1	6,4	5
Kortids-/rehab.	16,1	16,0	17,4	14,1	20,9	7,3	5,9	17,6	7,5
Joba	6,3	8,9	6	2,5	9,7	5,7	3,5	5,7	7,8
Linåkertunet	11,6	11,7	13,5	9,9	11,3	7,4	12,4	10,7	9,2
Hjemmetjenesten sør	6,2	1,9	7,2	1,8	3,2	11	4,9	4,4	14,3
Hjemmetjenesten nord	12,7	16,3	4,9	9,4	10,7	5,5	13,5	8,8	11,2
Plan og teknisk	5,7	3,6	6,9	3,5	3,1	2,7	4,7	3,7	4,5
MGRS	1,1	3,5	1,1	0,1	6,1	0,9	3,5	0,7	2,3
MGBV	2,4	2,3	7,6	2,1	1,9	2,1	1,5	1,1	4,2
Total Ringebu kommune	6,6	8,8	7,8	5,0	7,5	4,7	6,6	7,2	6,6
MGR	15,4	2,5	10,7	9,0	10,9	1,4	9,2	13,5	1,2
MGB	4,1	7,7	0,3	0,2	4,9	3,8	7,8	4,2	0,4

Likestilling og inkluderende arbeidsliv

I Ringebu kommune består rådmannsnivået av rådmannen og to kommunalsjefer. Kommunen har 15 tjenesteledere ved utgangen av 2016, inklusive fire interkommunale samarbeidsordninger og NAV Ringebu. Av disse er åtte menn og seks kvinner. 1 stilling er ubesatt.

1. Kjønnsfordeling faste stillinger pr. enhet i 2016

	Kvinner	%	Menn	%
Rådmannen	2	67	1	33
Strategi og utvikling	0	0	4	100
Fellestjenesten	10	83	2	17
Kultur	13	76	4	24
Ringebu skole	19	86	3	14
Fåvang skole	23	88	3	12
Ungd.skolen / VO	18	64	10	36
Barnehagene	28	90	3	10
Helse og mestr.	25	83	5	17
Hjemmetjenester	114	93	8	7
Linåkertunet	47	98	1	2
Plan og teknisk	24	49	25	51

	Kvinner	%	Menn	%
NAV / Sosialtj.	5	100	0	0
MGRS	8	89	1	11
MGBV	6	86	1	14
MGR	1	10	9	90
MGB	1	2	45	98

2. Kjønnsfordelt lønnsstatistikk i snitt årslønn for årene 2015 og 2016

Lønnplassering	Kvinner 2015	Menn 2015	% forskjell menn – kvinn.	Kvinner 2016	Menn 2016	% forskjell menn – kvinn.
Kap 4	412.947	404.227	-2,2	417 139	413 994	-0,8
Kap 4-kun lærere	503.063	499.730	-0,7	516 502	514 983	-0,3
Kap 5	587.428	638.076	7,9	663 166	722 206	8,2
Tjenesteledere / ledere interkomm.	599.857	679.166	11,7	637 666	700 428	9,0

3. Kjønnsfordelt statistikk på heltids- og deltidsansatte i 2015 og 2016

	2015				2016			
	Deltid	Andel i %	Fulltid	Andel i %	Deltid	Andel i %	Fulltid	Andel i %
Menn	58	21 %	64	34%	54	21%	71	34%
Kvinner	214	79 %	127	66%	209	79%	135	66%

Iverksatte og planlagte likestillingstiltak

Lederne har i tillegg til fellesstatistikken over, en statistikk for egen enhet. Den enkelte leder beskriver iverksatte og planlagte likestillingstiltak under årsberetning for sin enhet.

4. Inkluderende arbeidsliv og helsefremmende arbeidsplasser

Oversikt over språk- og ordinære praksisplasser, samt omplasseringer 2016

2016	Antall totalt:	Hvor:
Antall språktreningsplasser:	9	Helse og mestring, Fellestjenesten(FT), dagsenter Ringebu eldresenter(RES) og Linåkertunet, Fåvang skole, renhold plan og teknisk, kultur, Ringebu skole, Ringebu barnehage
Antall ordinær praksisplasser:	8	NAV, Ringebu ungdomsskole og Ringebu læringssenter, Helse og mestring, FT, kjøkkenet RES, dagsenter RES, Fåvang barnehage
Antall omplasseringer internt i egen enhet:	1	Helse og mestring
Antall omplasseringer over til annen tjenesteenhet:	2	Helse og mestring
Jobbrotasjon internt	1	

Oversikt over tilgang og avgang antall for Ringebu kommune siste 5 år

		2012		2013		2014		2015		2016	
		Antall	Alder	Antall	Alder	Antall	Alder	Antall	Alder	Antall	Alder
Aktiv	Delvis ufør	6	52,72	5	44,75	6	47,45	3	53,62	4	45,65
Aktiv	Delvis AFP 62-64	1	62,07							1	62,03
Aktiv	Delvis AFP 65-66	1	66,31								
Aktiv	Ufør	1	60,70	2	52,06	2	52,26	5	51,96	4	51,57
Aktiv	AFP 62-64	2	62,78					3	62,94	1	63,01
Aktiv	AFP 65-66	2	65,12			2	65,09	1	65,02	1	65,85
Aktiv	Aldersp. (85-årsregelen)			1	62,02	2	63,53	1	62,36		
Aktiv	Delvis alderspensjon							1	70,33		
Aktiv	Alderspensjon	3	67,05	2	66,34			3	68,02	2	67,19
Aktiv	Død									1	53,57
Delvis ufør	Ufør	3	54,53	1	55,75	6	52,49	3	55,11	1	44,80
Delvis ufør	Aktiv	2	53,74	2	42,20			2	52,51	1	38,95
Delvis ufør	Alderspensjon							3	66,24	1	67,07
Ufør	Alderspensjon	3	66,71	6	68,04	2	67,56	10	67,25	4	66,52
Ufør	Død	1	51,05								
Delvis AFP 65-66	Delvis alderspensjon	1	65,03	2	67,08						
Delvis AFP 65-66	Alderspensjon			2	67,13					1	67,08
AFP 65-66	Alderspensjon	9	67,04	1	67,03	6	67,05	3	67,04	2	67,06
Aldersp. (85-årsregelen)	Alderspensjon	2	67,03	2	66,04	1	67,01	2	65,70	1	65,02
Aldersp. (85-årsregelen)	Død	1	65,15								
Delvis alderspensjon	Alderspensjon	2	67,40	1	67,07					2	69,62
Delvis alderspensjon	Død							1	77,73		
Alderspensjon	Død	4	82,73	5	80,89	5	78,84	7	82,48	4	85,73

Oversikten over viser tilgang og avgang fra aktive ansatte til ulike typer ytelser de siste 5 årene. Det kan se ut som at det har vært en økning de siste to år fra aktive til uføre, mens antallet som har gått over fra delvis ufør til ufør har blitt redusert. Målet i arbeidsgiverpolitikken med at færre skal ta ut AFP er nådd for 2016. Målet om å forlenge gjennomsnittlig avgangsalder, er ikke nådd for 2016, da det i gjennomsnitt viser at de som har gått av er yngre enn tidligere (8 måneder). Gjennomsnittsalderen på overgang fra delvis alderspensjon til full alderspensjon er imidlertid forlenget med 2 år og 5 måneder.

Når det gjelder alderssammensetning i kommunen så har kommunen som organisasjon en høyere andel ansatte i alderen mellom 45 og 64 år, enn både Oppland og KLP området for øvrig. Dette gjelder innenfor alle yrkesgrupper. Flest ansatte finner man i aldersgruppen 58 år. Dette kan være viktig informasjon og danner et inntrykk av fremtidige utfordringer knyttet til rekruttering og uttak av pensjon. Oversikten kan også være nyttig i forbindelse med pensjonsplanlegging, livsfasepolitikk og annet HMS – arbeid.

Sosiale og helsefremmende tiltak

Den 15. juni 2016 ble det gjennomført et vellykket ansattarrangement på Venabygdsfjellet.

Det ble en raus, solid, og til de grader, spenstig ettermiddag og kveld! Arrangementet ble holdt i Miljøfyrtårnets ånd, med fokus på miljøvennlig transport - kanopadling, søppelsortering, kjennskap til naturen og de som bor der, samt klimautslipp. De frammøtte på årets uhytadelige ansattarrangement, bød på seg selv og tok alle utfordringene på strak arm! Det var ingenting å utsette på innsatsen og de med mest utpreget konkurranseinstinkt fikk målt kreftene mot rådmannen, som valgte en strategi som dessverre ikke holdt til seier i årets natursti.

De mange ulike postene utfordret både hjerne, kropp og psyke! Det var kanopadling, kunnskapsoppgaver om fugl og fisk, ferdighetskonkurranser av flere slag, samt en spenstig oppgave - stille lengde! Lag "Fjellreven" stakk til slutt av med seieren, med flest plusspoeng. Det var mange lag som overhodet ikke kom over på plussiden, men pådro seg for mange minuspoeng på flaskekasting og maisboks-stabling.

Deilig mat fikk deltakerne servert inne på Venabu fjellhotell, med rømmegrøt, spekemat og saft. Etter middagen var det tid for lagene å urfremføre dikt / sang og limericker om søppelsortering, som var blitt til under naturstien. Det mangler ikke på kreativitet hos våre ansatte i Ringeby kommune!

*«En kommune fra midt oppi dala
Skulle ordne med miljø og «tala»
Døm samla og sortert
Og all ting ble notert
Nå heng sertifikata i garda!»*

Ved å lese organisasjonens kvartalsvise nærværsrapporter som ligger på www.ringeby.kommune.no og under politikk, møter og protokoll fra arbeidsmiljøutvalget, danner man seg fort et inntrykk av hvordan kommunen jobber for å skape helsefremmende arbeidsplasser. Her presenteres statistikk, analyse, samt ulike tiltak som går på helse, miljø og sikkerhet.

Økonomisk resultat i 2016

Kommunen har avlagt et årsregnskap for 2016 med et regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd) på kr 10.057.831. Netto driftsresultat utgjorde kr 27.238.491, som er 6,4 % av driftsinntektene.

Tall fra hovedoversikt drift	2015	2016
Driftsinntekter	398.774	424.895
Driftsutgifter	- 389.093	- 405.781
Eksterne finanstransaksj.	- 10.214	- 11.862
Motpost avskrivninger	18.755	19.986
Netto driftsresultat	18.222	27.238
Netto driftsresultat i %	4,6 %	6,4 %

(tall i 1.000 kr, hentet fra Økonomisk oversikt drift)

Dette er åttende år på rad med positivt netto driftsresultat. Resultatet for både 2015 og 2016 ligger godt over landssnittet og også langt over anbefalt minimumsnivå fra Teknisk beregningsutvalg (1,75 %).

Det gode resultatet skyldes i hovedsak:

- pensjonsutgifter, som ble betydelig lavere enn budsjettet.
- tjenesteenhetene og interkommunale samarbeidsordninger samlet har et betydelig mindreforbruk.
- positiv utvikling i netto skatteinngang/ inntektsutjevning.

I starten av året kom KLP med ny prognose for pensjonsutgifter som viste at kommunen kunne ligge an til en betydelig besparelse. Budsjettet pensjon ble nedjustert på tjenesteenhetene og plassert sentralt som budsjettreserve. Denne reserven er ikke benyttet og inngår som en del av mindreforbruket (overskuddet).

Det er stor variasjon i tjenesteenhetenes økonomiske resultater. De største negative resultater kan tilskrives engangskostnader/ ekstraordinære forhold. Blant de med positive resultater finnes både redusert aktivitet

og økte inntekter som hovedårsaker. Tjenesteenhetene innen helse og omsorg samarbeider tett og har blant annet felles vikarpool. Tjenesteenhetene Helse og mestring, Linåkertunet HDO og Hjemmebaserte tjenester må derfor ses samlet. To skoler kommer ut med budsjettavvik på kr 0. Innen begge enheter er ubrukte tilskuddsmidler knyttet til flyktninger avsatt til fond for bruk til formålet i senere år.

Kommunen har i mange år hatt et høyt investeringsnivå. Kommunen har i perioder hatt redusert bemanning til gjennomføring. I tillegg har flom/ekstremvær i 2011 og 2013 gitt betydelige forsinkelser. Noen store investeringsprosjekter venter på avklaring og oppstart ny E6 Ringebu-Frya. Dette, sammen med stadig større krav til bearbeiding av anbudsgrunnlag/kriterier og gjennomføring av tidkrevende anbudsrunder har medført at kommunen ved utgangen av 2016 har totalt ca. 55 pågående investeringsprosjekter, litt færre enn ved utgangen av 2014 og 2015. Gjennomføringsgrad (målt i kr) ligger nå på 36,5 %, samme nivå som i 2015.

Det ble i 2016 gjennomført et forvaltningsrevisjonsprosjekt som omhandlet investeringer. Her ble det gitt fire anbefaler om endring i praksis når det gjelder budsjettering og oppfølging av investeringsprosjekter. Dette vil bli fulgt opp i 2017 og vil bl.a. føre til endret praksis mht. budsjettering av ubrukte midler fra foregående år. Det forventes at dette vil gi langt høyere gjennomføringsgrad.

Kommuneøkonomien ved utgangen av 2016 tilfredsstiller to av de tre handlingsregler som lå til grunn for budsjettet. Dette gjelder:

- Driftsresultat
- Disposisjonsfond

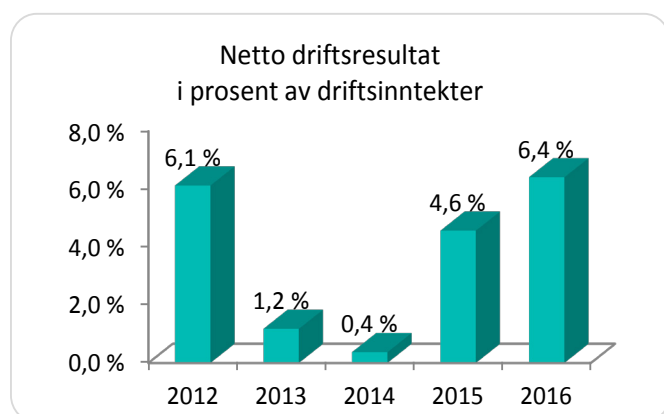
En handlingsregel er så vidt overskredet:

- Lånegjeld, der korrigert lånegjeld utgjør 72% av driftsinntektene, mens handlingsregelen tilsier maksimalt 70%.

Nøkkeltall og økonomisk vurdering

Netto driftsresultat

Oversikten viser netto driftsresultat i % av driftsinntektene de siste 5 år. Over tid vil det være en forutsetning at de løpende driftsinntektene er tilstrekkelige til å dekke opp for de løpende driftsutgiftene. Et driftsoverskudd vil også kunne finansiere investeringer og dermed redusere behov for låneopptak. Anbefaling/norm for netto driftsresultat var fram til og med 2013 på 3 % av driftsinntektene. Fra 2014 er norm endret til 1,75% (jfr. Teknisk beregningsutvalg, november 2014).

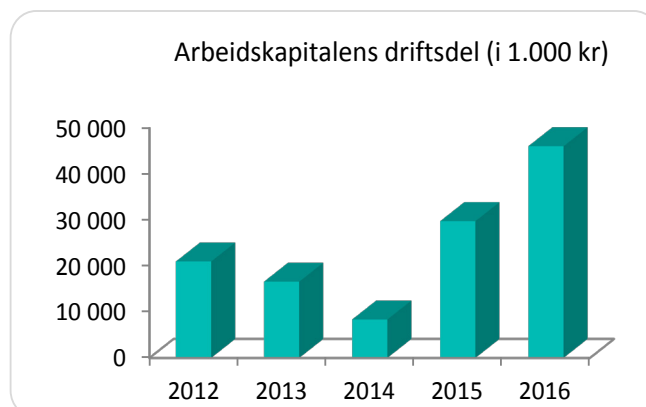

Opprinnelig var det budsjettet med netto driftsresultat på 0,8 % i 2016. Budsjettet for 2016 ble revidert i vårhalvåret. Revidert netto driftsresultat i budsjettet for 2016 var 1,1 %, mens resultatet endte på 6,4 %. Spesielle bokføringsregler knyttet til premieavvik pensjon påvirker regnskapsresultatet for perioden 2011-2014 ved å trekke regnskapsresultatet opp, mens det for 2015 trekker resultatet ned. I 2016 påvirker ikke premieavvik pensjon resultatet i nevneverdig grad.

Siden handlingsregler for kommuneøkonomi ble innført i budsjettarbeidet for 2009 har kommunen hatt et netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene på gjennomsnittlig 4,8 % årlig.

Endring i arbeidskapital

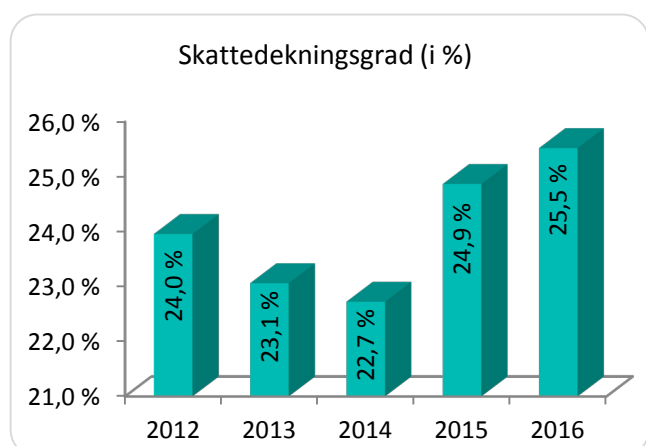
Endring i arbeidskapital er et mål på om likviditeten bedres eller svekkes. Arbeidskapitalens driftsdel er et mål på likviditet til frie driftsformål. Denne kan ikke være negativ over lang tid, da det vil innebære at kommunen vil være avhengig av bundne midler eller lånemidler for å dekke løpende betalingsforpliktelser gjennom året.

Kommunen har bedret arbeidskapitalens driftsdel og kommunens betalingsevne betydelig både i 2015 og 2016.

Skattedekningsgraden

Skattedekningsgraden viser hvor stor del av driftsutgiftene (ekskl. renter) som dekkes av skatteinntektene (skatt på formue og inntekt). Litt grovt kan vi si at snaut 1/4 av kommunens driftsutgifter dekkes av skatteinntektene om vi holder renteutgifter utenom.

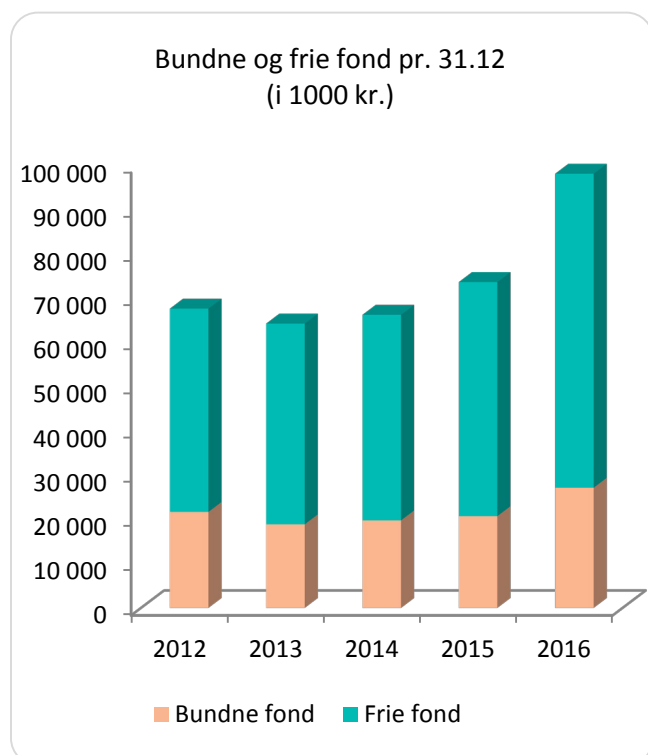

I perioden 2011-2014 dekket skatt av inntekt og formue en stadig mindre del av kommunens driftsutgifter. For året 2015 ble utgiftene holdt nede, samtidig som kommunens skatteinntekter økte. Også i 2016 har skatteinngangen vært økende. Kommunen har lavere skatteinntekt per innbygger enn landssnittet (80 %),

noe som kompenseres gjennom inntektssystemet (rammetilskudd fra staten), opp til ca. 94 %. Utviklingen de siste to år, der skatteinntekt per innbygger har økt fra 74 % til 78 % og videre til 80 % av landssnittet, er svært gledelig og viser at veksten fra år til år er større lokalt enn for landssnittet.

Fondsbeholdning

Her vises den totale fondsbeholdningen.

Ved utgangen av 2016 var fondsbeholdningen ca. 98,1 mill. kr.

Etter at de frie fondene ble tappet betydelig i 2008 har det vært et sterkt fokus på bedring av kommunens økonomi og spesielt gjenoppbygging av fond. Det er derfor særdeles tilfredsstillende at andelen frie fondsmidler har økt. I 2016 ble frie fond netto økt med 18 mill. kr, mens bundne fond ble økt med ca. 6,4 mill. kr.

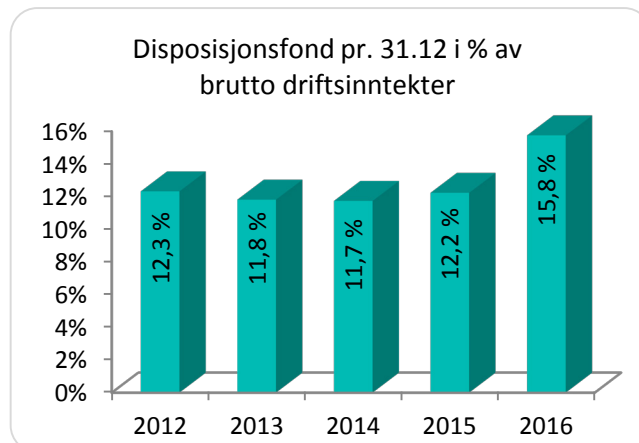
Økt beholdning av frie fond vil klart bedre kommunens handlefrihet på sikt og være en viktig buffer mot uforutsette hendelser. Frie fond vil også kunne benyttes som egenfinansiering av investeringer. En stor andel av de frie fondene er imidlertid øremerket til særskilte formål av kommunestyret (se mer om disposisjonsfond under).

Bundne midler består bl.a. av tidligere overskudd innen vann, avløp og renovasjon, samt mottatte midler fra

andre som er øremerket særskilte formål.

Disposisjonsfond

Disposisjonsfond er midler som kommunen fritt kan disponere både til drifts- og investeringsformål.

I løpet av perioden 2012-2016 er disposisjonsfondet styrket med 22,7 mill. kr. Ved utgangen av 2016 utgjør disposisjonsfondet 15,8 % av driftsinntektene. Om vi trekker ut midler til dekning av premieavvik pensjon, gjenstår allikevel et disposisjonsfond på 9,3 % av driftsinntektene, som må karakteriseres som tilfredsstillende. Et nivå på 10 % har vært et viktig mål for kommunen. Anbefaling/norm som fylkesmannen opererer med er 10 % for å ha en "brukbar" fondsbeholdning.

Det er viktig å være klar over at en stor andel av disposisjonsfondet er øremerket (av kommunestyret) til spesifikke formål.

Oversikt disposisjonsfond pr. 31.12.2016

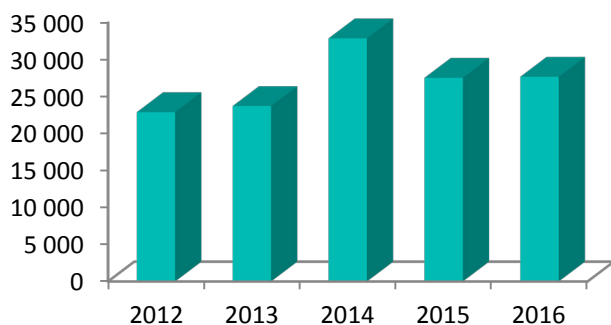
Formål	Beløp
Ikke øremerket disposisjonsfond	16.556.400
VM alpint 2019 / ny utfortrasè	3.000.000
Utviklingsfond	5.536.300
Kulturbasert næringsutvikling	1.137.800
Emisjonsfond kraftselskap	4.609.500
Akkumulert premieavvik pensjon	27.676.000
Fond til flyktningformål	8.382.500
Kulturfond (underskuddsgaranti)	82.300

Det vil være helt avgjørende for kommunens handlefrihet og likviditet å ha en solid beholdning av frie fond. Kommunen har høy lånegjeld og er derfor sårbar ved en større renteoppgang. Nivået på

disposisjonsfondet er nå tilfredsstillende og det er derfor grunn til å vurdere økt egenfinansiering av investeringer framover for ikke å øke lånegjelden.

Kommunen har et akkumulert premieavvik på pensjon (framtidige pensjonsutgifter som vil belaste regnskapet utover ordinær premieøkning, utjevning over 10 år) på 27,7 mill. kr. Det er svært tilfredsstillende at kommunestyret har avsatt deler av disposisjonsfondet til dekning av hele dette premieavviket. Tiltaket vil kunne sikre et jevnt tjenestenivå selv om belastningen av disse pensjonsutgiftene vil stige.

Akkumulert premieavvik pr. 31.12
(i 1000 kr.)

(Akkumulert premieavvik pensjon samlet for Kommunal Landspensjonskasse og Statens Pensjonskasse, inkl. arbeidsgiveravgift.)

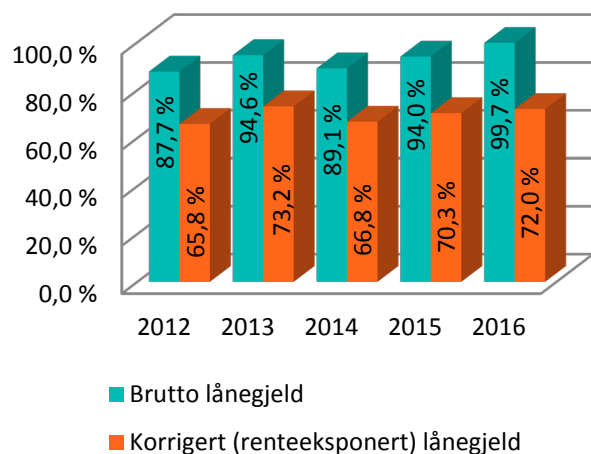
Lånegjeld

Fylkesmannen opererer med et måltall for lånegjeld (ekskl. pensjonsforpliktelser) på maksimalt 70 % av driftsinntektene, men dette må selvsagt ses i sammenheng med hvor mye av lånegjelden som belastes kommunal drift og hvor mye som dekkes av andre. Kommunen har for eksempel lån innen vann- og avløpssektoren, der rentekostnaden skal dekkes gjennom de kommunale avgiftene (selvkost). En renteoppgang på disse lånene vil dermed ikke medføre noen netto kostnadsøkning for kommunen. Tilsvarende har kommunen lån knyttet til bygg/eiendom som også gir leieinntekter.

Ringebu kommune har fortsatt høy lånegjeld sammenlignet med de fleste kommuner i Oppland.

Samlet lånegjeld utgjør 423,6 mill. kr ved utgangen av 2016. Kommunen har satt som mål at lånegjeld korrigert for lån til selvkostformål og videreutlån til andre maksimalt skal utgjøre 70 % av driftsinntektene. Ved utgangen av 2016 utgjør korrigert lånegjeld 72 % av driftsinntektene. Lånegjelden ble økt med 48,8 mill. kr i 2016.

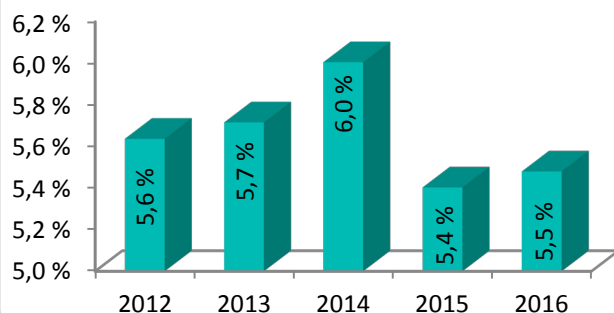
Lånegjeld i % av
brutto driftsinntekter

(I grafen over er korrigert lånegjeld beregnet ved å trekke fra lån til selvkostformål, videreutlån og bygg/eiendom som finansierer lånekostnad ved leieinntekter)

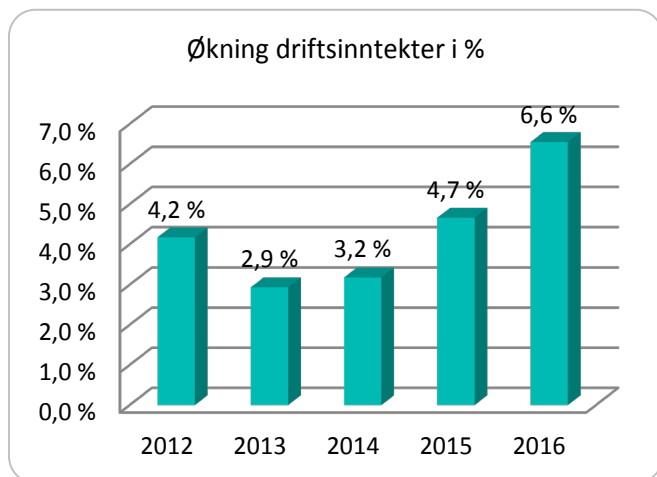
Rentenivået er historisk lavt og bidrar til at gjeldsbyrden er lettere å bære i en periode. Et framtidig økt rentenivå vil medføre at flere mill. kr må tas fra tjenesteproduksjon til dekning av renter på lån. Rentebinding på lån vil kunne motvirke raske rentesvingninger. Kommunens reglement for finansforvaltning inneholder bestemmelse om at minimum 20 % av låneporteføljen skal ha rentebinding (se eget kapittel om finansforvaltning).

Renter og avdrag i % av
brutto driftsinntekter

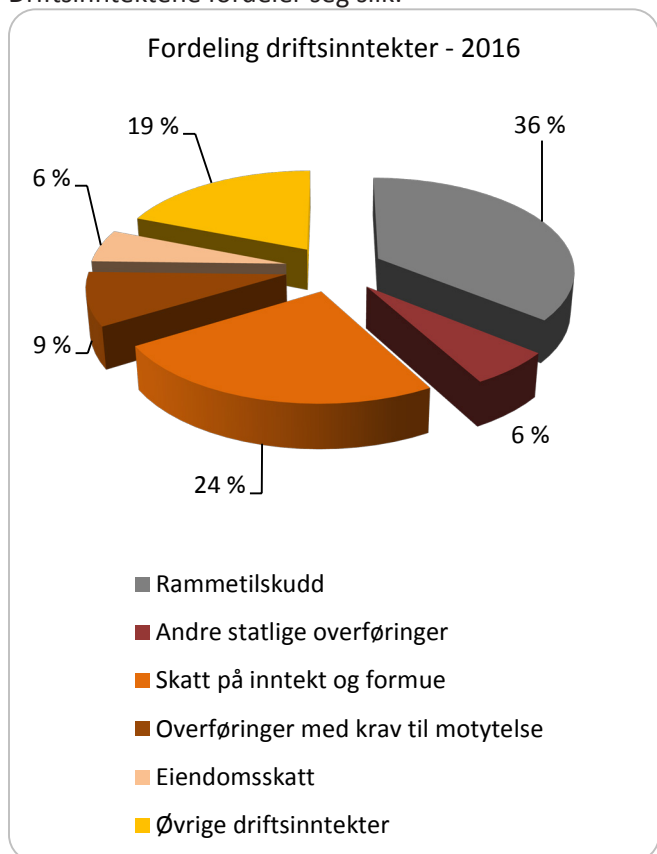

Driftsinntektene

Brutto driftsinntekter økte med 6,6 % i 2016 (4,7 % i 2015) og utgjorde snaut 425 mill. kr. Inntektsveksten over gjennomsnittet for siste 5-års periode.

Driftsinntektene fordeler seg slik:

66,3 % av inntektene overføres fra staten i form av rammetilskudd, skatt (unntatt eiendomsskatt) og andre statlige overføringer. Dette er inntekter som kommunen selv har liten eller ingen direkte innvirkning på. Refusjoner og kompensasjoner (overføringer med krav til motytelse) utgjør 9,1 % av driftsinntektene. Ved å

trekke fra disse og inntekter knyttet til selvkostområder står kommunen i praksis igjen med direkte påvirkning på mindre enn 10 % av driftsinntektene.

Brukerbetalinger

Brukerbetalinger for kommunale tjenester utgjorde ca. 10,6 mill. kr i 2016, som er 2,5 % av de totale driftsinntektene. Brukerbetalingene gikk opp med 7,4 %. Oppgang skyldes i stor grad økte egenandeler legetjenester. De største brukerbetalingspostene fordeler seg slik (avrundede beløp):

Tjeneste	Inntekt
Foreldrebetaling kulturskole	854.000
Foreldrebetaling SFO	956.000
Foreldrebetaling barnehage	2.573.000
Egenandel legetjenester	1.170.000
Egenbetaling Korttids/rehab	763.000
Egenbetaling Linåkertunet	3.335.000
Egenbetaling hjemmetjenester	694.000

Andre salgs- og leieinntekter

Andre salgs- og leieinntekter utgjorde ca. 63,4 mill. kr i 2016. Dette er en økning på 8,6 %. Salgs- og leieinntekter utgjør 14,9 % av de totale driftsinntektene. De største salgs- og leieinntektspostene fordeler seg slik (avrundede beløp):

Tjeneste	Inntekt
Salgsinnt. Ringebu skystasjon	1.203.000
Salgsinnt. Frisklivssenteret	1.177.000
Kjøkkentjeneste/matombringning	2.146.000
Salgsinntekter J.o.b.a.	1.005.000
Leieinntekter adm.bygg	986.000
Leieinntekter komm. boliger	3.824.000
Leieinnt. helse-/omsorgsbygg	3.042.000
Leieinntekter kulturbygg	748.000
Leieinntekter andre bygg	1.280.000
Plan, byggesak, kart, oppmåling	4.523.000

De største salgs- og leieinntektene knyttet til lovbestemte selvkostområder fordeler seg slik (avrundede beløp):

Tjeneste	Inntekt
Års- og tilknytningsavgifter vann	12.754.000
Års- og tilknytningsavgifter avløp	17.529.000
Årsavgifter septik	1.696.000
Renovasjonsavgift	5.359.000
Feieavgift	1.440.000

Som det framgår av tabellen over er en stor del av inntektene er knyttet til selvkosttjenester (vann, avløp, renovasjon, feiing) der det kreves full kostnadsdekning. Det ble i 2015 og 2016 gitt en rabatt i gebyr for husholdningsrenovasjon til abonnentene som ble dekket opp ved å redusere opparbeidet fond (tidligere års overskudd). Kommunens fond knyttet til husholdningsrenovasjon er nå brukt opp. Selvkostregnskap og eventuelle fondsavsetninger utføres nå av MGR for hele Midt-Gudbrandsdal (felles selvkostområde).

Overføringer med krav til motytelse

Overføringer med krav til motytelse utgjorde drøyt 38,8 mill. kr i 2016, en reduksjon på 0,8 %. Her inngår sykelønnsrefusjon og momskompensasjon som de største postene. Sykelønnsrefusjon utgjorde ca. 10 mill. kr, som er en reduksjon på 7,9 % fra 2015. I 2015 var det en nedgang på 46 % fra året før. Momskompensasjon utgjorde 9,4 mill. kr, mot 7,3 mill. kr i 2015.

Øvrige poster gjelder refusjon for utgifter kommunen har hatt, både fra staten, andre kommuner og private. Herunder ordninger som «Ressurskrevende brukere» (5,3 mill. kr). En annen større post er refusjon fra Sør-Fron kommune for barnevernstiltak (interkommunalt barnevernkontor inngår i kommunens regnskap).

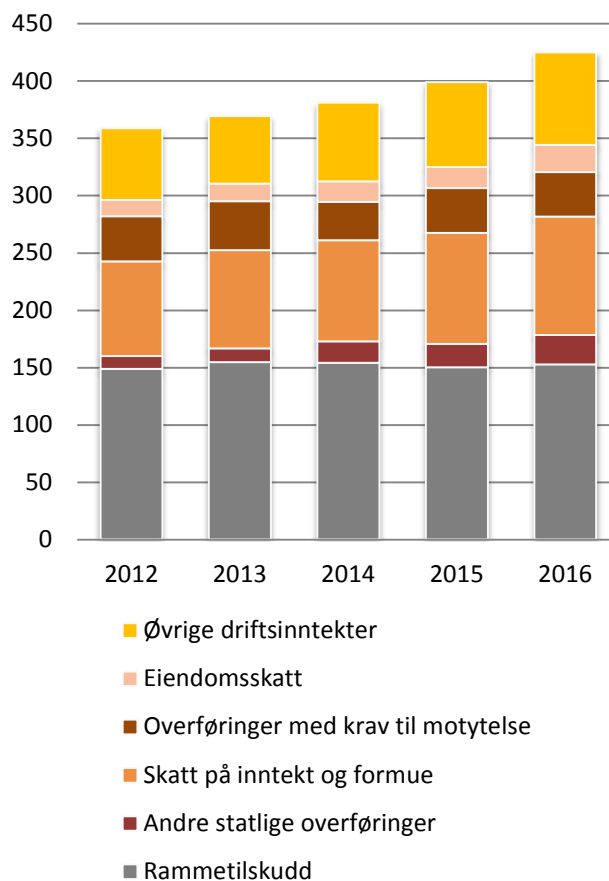
Rammetilskudd fra staten

Rammetilskudd fra staten utgjorde 152,5 mill. kr, en økning på 2,3 mill. kr fra 2015.

Rammetilskuddet fordeles til kommunene i tråd med det såkalte inntektssystemet. Fordelingen gjøres på grunnlag av en rekke kriterier. Detaljer om fordelingen kan finnes i «Grønt hefte», som er en del av dokumentasjonen som følger statsbudsjettet. En del av rammetilskuddet (inntektsutjevnerende tilskudd) skal utjevne ulikheter i skatteinngang gjennom året, slik at kommuner med høye

skatteinntekter får et trekk, som fordeles til kommuner med lav skatteinngang. Ringebu kommune har normalt en lavere skattevekst enn landssnittet og vil dermed nyte godt av inntektsutjevnerende tilskudd (opp til ca. 94 %).

Utvikling i driftsinntekter siste 5 år (tall i hele mill. kr)

Kommunen hadde i 2016 bedre skatteinngang enn tidligere år (80% av landssnittet, mot 78 % i 2015 og ca. 74 % i årene før). Dermed reduseres inntektsutjevningen i forhold til tidligere år

Andre statlige overføringer

Andre statlige overføringer utgjorde 25,6 mill. kr, en økning fra 20,4 mill. kr i 2015. Dette dreier seg om særtilskudd eller øremerkede tilskudd fra staten. De største postene knyttet til vertskommunetilskudd asylmottak, tilskudd til voksenopplæring og andre flyktningetilskudd. Ubrukte tilskudd er satt av til egne disposisjonsfond for bruk til formålet i senere år. Avvikling av statlig asylmottak fra desember 2016 må forventes å gi betydelig reduksjon i overføringer fra 2017.

Andre overføringer

Andre overføringer utgjorde ca. 6,7 mill. kr. Her inngår bl.a. påfyll næringsfond. Fra tid til annen mottar kommunen også gavemidler (engangsutbetalinger) til helse- og omsorgssektoren. Mottatte gavemidler avsettes til bundne fond og det føres særskilt oversikt over bruken av slike midler i tråd med de føringer som giver har meddelt.

Skatt på inntekt og formue

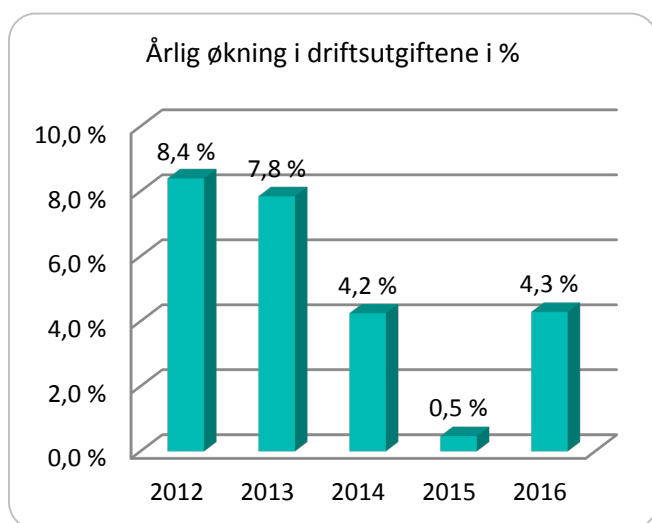
Skatt på inntekt og formue utgjorde 103,6 mill. kr, en økning på 7 %. Skatteveksten ble høyere enn anslaget i prognosemodellen fra KS, som var lagt til grunn i budsjettet. Ringebu kommune hadde i 2016 en høyere skattevekst (målt fra året før) enn snittet for landet.

Eiendomsskatt

Eiendomsskatt utgjorde 23,7 mill. kr, en økning fra 18,4 mill. kr i 2015. Økningen skyldes flere skatteobjekter, økt sats for boliger og fritidseiendommer, samt redusert bunnfradrag. Flere endringer kombinert gjorde budsjettanslaget usikkert og faktisk inntekt havnet ca. 2 mill. kr under budsjett. Skatteinntektene fordeler seg med kr 4.045.000 på næringseiendommer (sats 7 ‰) og kr 19.702.000 på boliger og fritidseiendommer (sats 3,7 ‰, bunnfradrag kr 200.000).

Driftsutgiftene

Brutto driftsutgifter økte med 4,3 % i 2016 (0,5 % i 2015) og utgjorde 405,8 mill. kr.

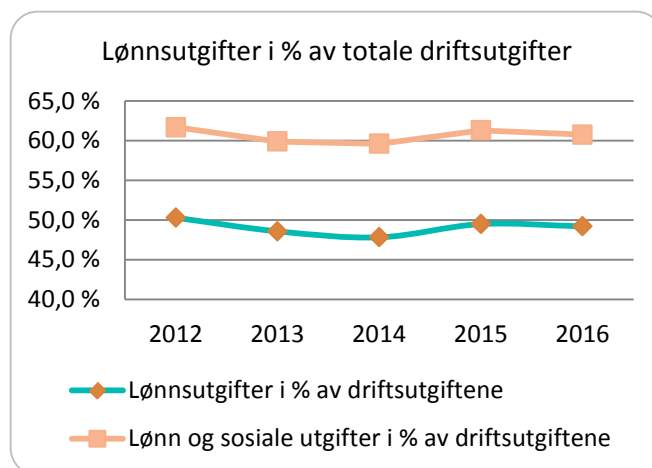

Lønnsutgifter

Lønnsutgifter eksklusive sosiale utgifter utgjorde 199,7 mill. kr i 2016, en økning på 3,7 %.

Lønnsutgifter inklusive sosiale utgifter utgjorde 246,6 mill. kr i 2016 (60,8% av kommunens samlede driftsutgifter). I sosiale kostnader ligger pensjonsutgifter og arbeidsgiveravgift.

Pensjonsutgiftene påvirkes av regnskapsreglene for føring av premieavvik pensjon og er derfor ikke nødvendigvis uttrykk for årets reelle pensjonskostnad (premieavvik, med tilhørende arbeidsgiveravgift, utlignes over 10 år). Premieavviket utgjorde bare kr 150.000 i 2016, mot 5,3 mill. kr (utgift) i 2015. I grafen under er lønnskostnad både med og uten sosiale utgifter tatt med for å sikre at ikke premieavviket forstyrrer og gir et feil bilde av utviklingen (premieavviket er inkludert i sosiale kostnader).

Lønnsutgifter har i hele siste 5-års periode utgjort en stadig mindre andel av de totale driftsutgiftene, til tross for at kommunen har fått ansvar for nye oppgaver. Det er et tegn på at kommunen har lyktes med effektiviseringstiltak og bemanningsreduksjoner, slik det er forutsatt i økonomiplan og årsbudsjett. I 2015 er bildet at øvrige driftsutgifter går betydelig ned. Dermed blir lønnsandelen av utgiftene litt høyere enn året før. I 2016 er trenden den samme som årene før 2015.

I 2015 ble tjenesteenhetene tidlig på året oppfordret til å være svært tilbakeholdne med pengebruk, ettersom de økonomiske utsiktene var usikre. Det førte til at vikarbruk ble redusert til et minimum. I 2016 øker vikarutgiftene igjen, til tross for at sykefraværet totalt sett har gått ned. Dette tilskrives at vikarbruken i 2015 var langt under det som må regnes som et normalnivå.

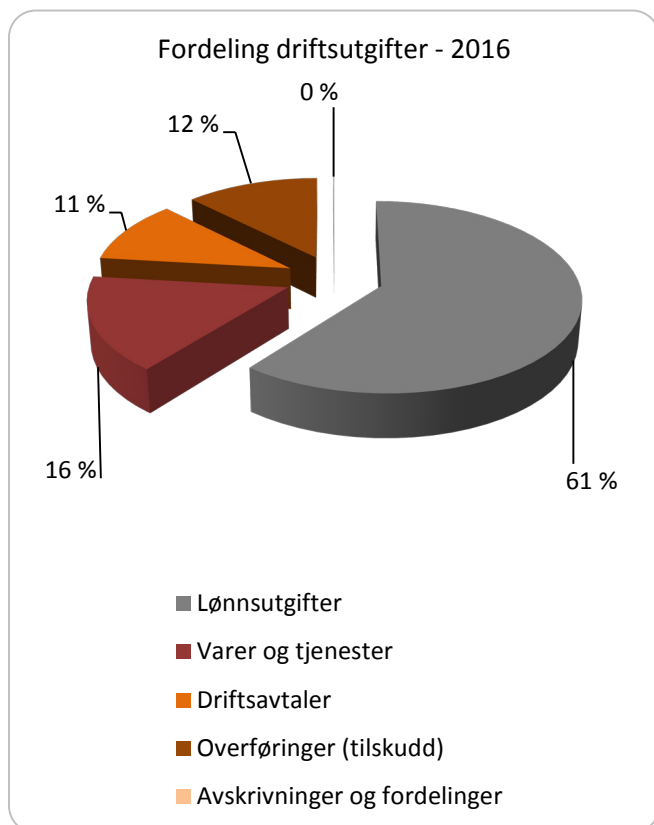
Godtgjørelse til råd/utvalg og tapt arbeidsfortjeneste folkevalgte økte med 14,4 % i 2016. Siden 2014 er utgiftene økt med ca. 30 %. Økningen i 2015 kunne

i stor grad kan tilskrives prosessene knyttet til kommunereformen, mens økningen i 2016 må tilskrives ordinær politisk aktivitet. Ordførerens godtgjørelse (som også er utgangspunkt for annen politisk godtgjørelse) ble økt med 3,6 %.

Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal tjenesteproduksjon

Kjøp av slike varer og tjenester utgjorde snaut 65,6 mill. kr i 2016, en økning på 11,2 %.

Vedlikeholdskostnader er økt med 5,6 mill. kr i 2016 og utgjør dermed nesten hele økningen i kjøp av varer og tjenester. Økningen tilskrives vedlikeholdsutgifter innen vann- og avløpssektoren, der et større prosjekt har pågått i Fåvang sentrum. I tillegg er noe rehabilitering av Jernbanegata 4 ført som vedlikehold i tråd med regnskapsforskriftene. Slike større prosjekter, som fordeles på investering og vedlikehold vil medføre at kommunens driftsutgifter framstår som høyere enn normalt. Vedlikeholdsprosjektene innen vann- og avløp vil være med å trekke ned netto driftsresultat så lenge prosjektene pågår, selv om disse finansieres ved bruk av selvkostfond.

Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon

Består hovedsakelig av driftsavtaler og interkommunale samarbeidsordninger. Kjøp av slike varer og tjenester utgjorde 43,5 mill. kr i 2016, en økning på 8,1 %.

Fra 2016 ble artene for internoverføringer fjernet fra regnskapsforskriftene. Ny bokføringsmetode innebærer at noe av disse utgiftene, knyttet til interkommunalt samarbeid, nå framkommer som kjøp av tjenester. Dette er viktigste årsak til økningen.

Midt-Gudbrandsdal utgjør ett felles selvkostområde for feiing og tilsvarende for husholdningsrenovasjon. Avgiftene som kommunen krever inn overføres i sin helhet til hhv. Midt-Gudbrandsdal brann- og feiervesen (MGB) og Midt-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap (MGR).

Overføringer

Overføringer til andre (tilskudd) utgjorde 50,4 mill. kr i 2016, en økning på 47,7 %.

Den store økningen skyldes at artene for internoverføringer fjernet fra regnskapsforskriftene i 2016. Ny bokføringsmetode innebærer at det meste av tidligere internfordelinger nå framkommer som overføringer. Det meste av dette gjelder overføring av kapitalkostnader fra selvkostområder til dekning av renter og avdrag på lån, samt fordelinger knyttet til interkommunale samarbeid.

Tilskudd til private barnehager ble redusert med kr 480.000 i 2016. De største øvrige ordninger er tilskudd til lag og foreninger, Kirkelig fellesråd, sosiale stønader og støtte til næringstiltak.

Finans

Renteinntekter, utbytte og eieruttak

Renter av bankinnskudd utgjorde drøyt 1,3 mill. kr i 2016, mot 1,2 mill. kr i 2015. Likviditeten har vært god gjennom året, til tross for at det ikke ble tatt opp lån til investeringer før helt på slutten av året. Noe av renteinntektene avsettes til fond. Dette gjelder særlig gavemidler, men også noen særordninger som næringsfond, utviklingsfond m.v.

Renteinntekter av utlån utgjorde drøyt 1,1 mill. kr i 2016 og består hovedsakelig av renter på utlån til Eidsiva Energi AS (kr 808.900).

Utbytte fra selskaper var på drøyt 8,7 mill. kr i 2016 (omtrent som i 2015), og fordeler seg slik (avrundede tall):

Selskap	Utbytte
Eidsiva Energi AS	1.517.300
Gudbrandsdal Energi AS	7.245.000

Av utbyttet er kr 1.139.100 avsatt til utviklingsfond og kr 613.300 til fond for kulturbasert næringsutvikling.

Renteutgifter

Renteutgifter utgjorde 8,6 mill. kr i 2016, som er 0,5 mill. kr høyere enn i 2015. Lån til investeringer for 2016 skjedde først i desember. Rentenivået er fortsatt historisk lavt. Det vises til kapitlet for finansforvaltning for nærmere omtale av renteutviklingen de siste år.

Det er i 2016 utbetalt kr 165.000 i rentekompensasjon til Ringebu Folkehøgskole.

Avdrag

Avdrag på lån utgjorde snaut 14,7 mill. kr i 2016, en økning på 1,2 mill. kr fra 2015. Avdragene ligger godt over nivået som er definert som minimum i regnskapsforskriftene (8,9 mill. kr, jfr. note 6 til regnskapet).

Investeringer

Investeringsregnskapet er avsluttet i balanse, som innebærer at alle utgifter er finansiert. Brutto utgifter i investeringsregnskapet utgjorde 64 mill. kr (52,9 mill. kr i 2015 og 38,1 mill. kr i 2014). Av dette er 54 mill. kr lånefinansiert. Omtrent 4,4 mill. kr er finansiert ved driftsmidler (overføring fra driftsregnskapet og bruk av disposisjonsfond). Egenfinansiering fra drift utgjør dermed 6,9 % (3,8 % i 2015), mens lånefinansiering utgjør 84 %. Øvrig er dekket av inntekter i investeringsregnskapet og bruk av investeringsfond.

Den totale rammen for rene investeringsprosjekter (ekskl. utlån, egenkapitalinnskudd KLP m.m.) i 2015 utgjorde 144,8 mill. kr ekskl. mva. (overførte bevilgninger fra tidligere år og nye investeringsprosjekter i 2016). Av disse er 54,8 mill. kr brukt. Gjennomføringsgrad blir dermed 37,8 % (36,5 % i 2015). Etterslepet er dermed omtrent på samme nivå

som i 2015.

En rekke investeringer står på vent. Disse er enten avhengig av avklaring fra eksterne (f.eks. ny E6), eller har blitt forsinket av forhold som kommunen selv ikke rår over.

Det ble i 2016 gjennomført et forvaltningsrevisjonsprosjekt som omhandlet investeringer. Her ble det gitt fire anbefaler om endring i praksis når det gjelder budsjettering og oppfølging av investeringsprosjekter. Dette vil bli fulgt opp i 2017 og vil bl.a. føre til endret praksis mht. budsjettering av ubrukte midler fra foregående år. Det forventes at dette vil gi langt høyere gjennomføringsgrad.

Oppsummering kommuneøkonomien 2016

I forbindelse med behandlingen av økonomiplan 2016-2019 og budsjett 2016 har kommunen lagt følgende tre handlingsregler til grunn når det gjelder kommuneøkonomi:

Disposisjonsfond skal utgjøre minimum 10 % av brutto driftsinntekter.

Korrigert netto lånegjeld (fratrasket selvkostområder, videreutlån og øvrige lån som dekkes av andre) skal utgjøre maksimalt 70 % av brutto driftsinntekter.

Netto driftsresultat skal trappes opp og innen utgangen av økonomiplanperioden 2016-2019 utgjøre minimum 1,75 % av brutto driftsinntekter årlig.

Disposisjonsfond utgjorde 15,8 % av driftsinntektene ved utgangen av 2016 og er slik sett godt innenfor handlingsregelen. Det er imidlertid viktig å merke seg at store deler av disposisjonsfondet er øremerket til dekning av premieavvik pensjon. Korrigert for dette, utgjør disposisjonsfondet 9,3 % av driftsinntektene. Disposisjonsfondet må dermed anses å være omtrent på det nivået som er anbefalt. Forventede framtidige investeringer i skolebygg tilsier fortsatt oppbygging av fond til egenfinansiering av investeringer, dersom lånegjelden skal kunne holdes innenfor anbefalte nivåer.

Korrigert netto lånegjeld utgjorde 72 % av driftsinntektene og er dermed såvidt over handlingsregelen. Kommunens lånegjeld er høy, slik at en større renteoppgang vil kunne medføre betydelige kutt i tjenestetilbudet, selv om er renteoppgang vil motvirkes av god likviditet. Reglement

for finansforvaltning sier at minimum 20 % av låneporteføljen skal ha fastrentebinding, noe som reduserer risiko mht. rask renteoppgang. Ved utgangen av 2016 har 44 % av låneporteføljen fastrentebinding.

Netto driftsresultat for 2015 ble på 6,4 % av driftsinntektene. Dette er høyere enn budsjettert og er en klar bedring fra 2015. Anbefaling/norm for netto driftsresultat er 1,75 % (jfr. Teknisk beregningsutvalg, november 2014). Gjennomsnittlig netto driftsresultat fra 2009 (da handlingsregler ble innført) har vært på 4,8 % årlig, noe som er godt over anbefalt minstenivå.

Tjenesteenhetene samlet har holdt seg godt innenfor sine budsjetttrammer som ble redusert i vårhalvåret (reduksjon knyttet til pensjonsutgifter). I sum bidrar tjenesteenhetene med et mindreforbruk (overskudd) på 3,4 mill. kr.

Når det gjelder utgifter til pensjon er disse svært vanskelige å budsjettere. Revidert anslag for 2016 fra KLP i første tertial medførte en nedjustering av budsjettet. Anslaget traff svært godt.

Utfordringer framover

I kommuneplanens samfunnsdel er det synliggjort satsingsområder og strategier som vil innvirke på prioriteringer i kommende års budsjetter.

Regnskapsresultatene for 2016 er svært godt, men det er lite av innsparingene utover budsjetterte tiltak som vil gi varig effekt i budsjettsammenheng.

Innen flere tjenesteenheter budsjetteres det med refusjon sykkelønn, men ikke tilsvarende lønn til vikarer.

Dette er en praksis som gradvis har gått seg til over mange år og som det er ønskelig å endre. Fra 2016 startet en flerårig nedtrapping.

Effektiv utnyttelse av samarbeidsordningene i Helseregion Sør-Gudbrandsdal må fortsatt ha stort fokus.

Stort etterslep knyttet til investeringer innen Plan og teknisk gjør det naturlig å prioritere nye tiltak nå. Kommunen har i flere år utsatt låneopptak til investeringer med bakgrunn i forsinket framdrift og har generelt lav gjennomføringsgrad, selv om mye også avhenger av eksterne (slik som avklaring/oppstart ny E6 Ringebu-Frya).

Det ble i 2016 gjennomført et forvaltningsrevisjonsprosjekt som omhandlet investeringer. Her ble det gitt fire anbefaler om endring i praksis når det gjelder budsjettering og oppfølging av investeringsprosjekter. Dette vil bli fulgt opp i 2017.

Det historisk lave rentenivået aktualiserer ekstraordinær nedbetaling av lån og/eller økt egenfinansiering av investeringer.

Fond for premieavvik pensjon vil trolig tappes med 2-3 mill. kr årlig framover. For å kunne opprettholde nivået på disposisjonsfond må det fortsatt avsettes nye fondsmidler årlig. Forventet framtidig investering i skolebygg tilsier også at det bygges opp kapital til egenfinansiering.

Nytt inntektssystem fra 2017 gir endringer i kommunens rammebetingelser. Disse er innarbeidet i økonomiplan 2017-2020 og årsbudsjett 2017. Relle virkning må følges nøye, slik at effekt/avvik fanges opp for framtidige år.

Tjenesteenhetene

Budsjettområde	Budsjett (rev) 2016	Regnskap 2016	Merforbruk (+) Mindreforbruk (-)
10 Folkevalgte Rådmannen og SU	12.849.000	13.176.236	327.236
11 Fellesposter	5.706.200	4.798.186	-908.014
12 Fellestjenesten	9.301.800	9.395.383	93.583
13 Kultur	10.450.300	10.304.753	-145.547
21 Ringebu skole	12.499.300	12.499.300	0
22 Fåvang skole	13.939.900	13.662.930	-276.970
23 Ringebu ungdomsskole	13.783.600	13.783.600	0
25 Barnehagene	22.749.300	22.206.641	-542.659
30 Helse og mestring	32.729.700	32.567.931	-161.769
32 Linåkertunet HDO	17.872.500	18.749.665	877.165
33 Hjemmebaserte tjenester	56.863.600	55.692.576	-1.171.024
39 NAV	4.703.300	3.670.859	-1.032.441
40 Plan og teknisk	27.196.300	26.745.638	-450.662
45 Selvkostområder	-224.000	-278.003	-54.003
SUM TJENESTEENHETENE	240.420.800	236.975.695	-3.445.105
50 Interkommunale samarbeid	20.077.500	17.790.974	-2.286.526
60 Skatt, rammetilskudd, finans *)	-260.239.100	-264.824.500	-4.585.400
70 Internregnskap MGRS	-147.900	0	147.900
71 Internregnskap MGBV	-111.300	0	111.300
TOTALT	0	-10.057.831	-10.057.831

*) før bokføring av årets resultat

Folkevalgte, Rådmannen og Strategi og utvikling

Strategi og utvikling (SU) og fellesposter for hele organisasjonen inngår i budsjettområdet.

En kommune er en folkevalgt styrt organisasjon og en lokaldemokratisk arena. Kommunestyret er øverste styringsorgan, og delegerer myndighet til andre organ. Kommunestyret er kommunens øverste arbeidsgiver. Rådmannens rolle er å forberede saker til politisk beslutning, og iverksette vedtak som blir fattet. Rådmannen er ansvarlig for hele kommunens virksomhet overfor kommunestyret, i henhold til myndighet i lov og etter myndighet delegert fra kommunestyret.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Politisk og administrativ ledelse
- Strategisk plan- og utviklingsarbeid
- Budsjett og økonomistyring
- Næringsarbeid
- Skolefaglig ansvar
- Samfunnssikkerhet og beredskap

Viktige hendelser i 2016

- Arbeid med kommunereform preget hele 2015 og starten av 2016, fram til endelig vedtak i kommunestyret i juni.
- Representasjon og kommunal deltakelse på stands under World-Cup i Kvitfjell.
- Multikulti ble gjennomført for fjerde gang i juni.
- Bo- og byggmesse ble gjennomført for andre gang. Årets hovedtema var leiligheter og sentrumsfortetting.
- 5 åpne møter med ulikt tema gjennom året.

Brukere og tjenester

Etter tiltredelse i ny stilling som næringssjef i 2015 har kommunen hatt 1,25 årsverk dedikert til næringsarbeid. Dette har gitt muligheter for mer utadrettet arbeid, for å støtte opp under etableringer, utvidelser, utfordringer, infrastruktur og andre forhold i bedrifter. Det har også gitt mer bredde og tyngde i arbeidet med kommunale næringsrettede utviklingssaker. Sør-Fron kommune ønsket å styrke sitt næringsarbeid og overtok fra 01.01.2017 en næringsmedarbeider i 50 % stilling som tidligere har vært delt mellom kommunene.

Fra 2017 har Ringebu dermed ett årsverk dedikert til næringsarbeid.

Kommunalt næringsfond hadde ved utgangen av 2016 en bokført saldo på kr 1.651.667. For 2016 ble det gitt tilsagn fra Oppland fylkeskommune om påfyll med kr 448.748 (som i 2015) til det kommunale næringsfondet. Gjennom året er det gitt 11 tilsagn om tilskudd fra fondet (16 i 2015). Gjennomsnittlig tilskudd per tilsagn er kr 31.500.

Fra Utviklingsfondet er det i 2016 bevilget kr 762.100 til landbruksbaserte formål og kr 450.000 til øvrig næringstilskudd.

Næringsforum er en politisk styrt arena for dialog med næringslivet, som har hatt 4 åpne møter i 2016 med ulike temaer (2 i 2015).

Lean-prosesser ble videreført 2016, en metodikk for å synliggjøre og forbedre arbeidsrutiner med hensikt å etablere mer rasjonell drift. Åtte veiledere bistod under ulike prosesser på tvers av fagområder. Erfaringene er gode. En ny metode med "forbedringstavler" er tatt i bruk innen helse og omsorg.

Ringebu kommune ble i 2013 med i INNOFF. Ringebu deltar nå i ca. 50 løpende rammeavtaler sammen med alle eller noen av kommunene i INNOFF (Innkjøps samarbeid mellom Lillehammer, Gausdal, Øyer, Nord-Fron, Sør-Fron, Ringebu og Oppland fylkeskommune). Samarbeidet er svært fordelaktig for kommunen, og fungerer fint, men er utfordrende både kapasitets- og kompetansemessig. Ringebu kommune mangler fortsatt rammeavtaler på flere områder. Rådgiver i SU er kommunens innkjøpskoordinator, og

kommunens styremedlem i INNOFF, et styre som møtes 5-6 ganger årlig.

Nettportalen Bedrekommune benyttes til å gjennomføre kommunens brukerundersøkelser. I 2016 ble det gjennomført i alt 5 ulike brukerundersøkelser. Tilbakemeldinger indikerer, som tidligere, at kommunen har et bra nivå på sine tjenester. Undersøkelser for andre tjenester vil bli gjennomført senhøsten 2017 (gjennomføres annet hvert år).

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Status
- Svarprosent på interne brukerundersøkelser (SU) - Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med tjenestene - Strategi og utvikling - Økonomiarbeid - Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med service - Strategi og utvikling - Økonomiarbeid - Dialog med brukerråd	77 % 5,4 av 6 poeng (5,3 i 2015) 5,7 av 6 poeng (5,5 i 2015) 5,4 av 6 poeng (5,3 i 2015) 5,7 av 6 poeng (5,5 i 2015) Ikke aktuelt

Økonomi

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
18.555.200	17.974.422	-580.778	-3,1 %

(positivt avvik angir merforbruk, negativt avvik angir mindreforbruk)

Av større avvik på enkeltposter nevnes:

- Godtgjøring og tapt arbeidsfortjeneste råd/utvalg ble kr 429.000 høyere enn budsjettet. Noe av årsaken til merforbruk er arbeidet med kommunereformen, som ikke var budsjettet. Prosjektrapport viser samlede utgifter på kr 420.000, hvorav kr 415.000 er ført under området for folkevalgte. Av dette er godtgjørelser kr 157.000. Administrativ tidsbruk er ikke synliggjort som kostnad i prosjektrengskapet. Merforbruket

motvirkes av mindreforbruk ordførergodtgjørelse og reduserte pensjonsutgifter, slik at det gir lite netto utslag for området totalt sett.

- Områdene for kontrollutvalg og revisjon kom samlet ut med et mindreforbruk på kr 260.000. Dette er besparelser både i kjøp av revisjonstjenester, tapt arbeidsfortjeneste til kontrollutvalget og sekretariatstjenester.
- Næringsområdet har avvik på en rekke enkeltposter. I budsjettet for 2017 er det foretatt en omlegging i måten budsjettet er bygd opp som vil gi langt bedre oversikt og færre avvik. Dette gjelder særlig tildelinger fra utviklingsfond og næringsfond som til og med 2016 har vært budsjettet med stipulerte beløp i årsbudsjettet. Fra 2017 endres praksis slik at budsjettet endres i tråd med fattede vedtak gjennom året.

Større avvik innen Fellesposter:

- Utgifter til lærlinger ble ca. kr 440.000 lavere enn budsjettet. Lønn til lærlinger trappes opp gjennom lærlingetiden, slik at utbetalingene fra år til år vil variere mht. hvor i lærlingeløpet disse er.
- Kommunen mottok betydelige vertskommunetilskudd knyttet til asylmottak og omsorgssenter for mindreårige i 2016. Ubrukte midler (kr 840.000) er satt av til flyktningefond for bruk til formålet i senere år.
- Refusjon og tilskudd til andre kommuner for undervisning/fosterhjemsbarn ble kr 420.000 lavere enn budsjettet.

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Status
- Balanse i regnskap - Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	-3,1 % pos res 100 % ved årsslutt

Medarbeidere

Rådmannsledelsen består av 3 personer, en mann og to kvinner. Strategi og utvikling består ved årsskiftet av 5 ansatte (4 menn og 1 kvinne). Til sammen utgjør dette totalt 7,25 årsverk. Rådmannsledelsen hadde et nærvær på 100 %, mens Strategi og utvikling hadde et nærvær på 99,8 %. Fra 01.01.2017 reduseres bemanningen i Strategi og utvikling med 0,25 årsverk.

Fellestjenesten

Fellestjenestens hovedoppgave er å yte service, være et godt vertskap og være en sterk stab / støttefunksjon for både innbyggere, politikere, rådmann og alle ansatte i Ringebu kommune.

Fellestjenesten skal være «grunnpilaren» i Ringebu kommune og bidra til at andre tjenesteenheter kan fokusere på sine primæroppgaver.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Lønn og personal
- Økonomi
- IKT
- Politisk sekretariat
- Sentralbord, mottak og arkiv
- Kantine
- Skoleskyss
- Fakturering
- Salgs- og skjenkebevillinger

Viktige hendelser i 2016

- Kommunereform Midt-Gudbrandsdalen – deltakelse i arbeidsgrupper
- Tilrettelegging og gjennomføring av folkeavstemming kommunereform
- Arbeidsgruppe fakturering – rapport avlevert
- Innkjøp og anbudskonkurranse Telefoni – bytte av leverandør
- Innføring Acos Eiendom – prosjektstyring og ledelse
- Nytt design hjemmeside:
www.ringebu.kommune.no
- Digitalisering, herunder: Etablering av digital post SvarUt og SvarInn, med tilhørende oppgradering av sak/ arkiv. Innføring av elektroniske betalingsløsninger på rådhuset. eOrdre – innføring og opplæring i hele organisasjonen.

Brukere og tjenester

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Status
• Svarprosent på interne brukerundersøkelser	38 % (80 % er målet)
• Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med tjenestene	5,54 av 6 poeng (5,6)
• Dialog med brukerråd	Ikke aktuelt

Fellestjenesten skal være en utviklingsorientert og innovativ organisasjon. Ved å ta i bruk teknologi til å forenkle ordinære gjøremål, frigis ressurser og kompetanse til opplæring og veiledning til tjenesteenhetene. Fellestjenesten har kontinuerlig fokus på forbedringsarbeid.

Innenfor lønnsområdet er det i 2016 gjennomført effektiviseringstiltak som gir gode resultater, som: elektronisk lagring av bilag, bedre maler på lønnsbilag, endring av lønnsarter som gir mindre manuelt arbeid og mindre rom for feil.

Personalavdelingen har som oppgave å bidra til at enhetene har et godt grunnlag for å drive god personalpolitikk og personalforvaltning. Det gjennomføres systematiske møter med avdelingsledere innen helse- og omsorgstjenesten og NAV lokalt for å skape helsefremmende arbeidsplasser, samt gi råd og veiledning i personalsaker og generell personalforvaltning.

I 2016 har det vært mye arbeid med å ferdigstille papirarkivet for avlevering til fylkesarkivet. Dette gjelder spesielt skolearkivet som ble fullelektronisk fra 01.01.2014, men hvor skolene har avlevert papirdokumenter helt frem til og med høsten 2016. Arbeidet ferdigstilles og arkivet avleveres våren 2017. Fellestjenesten har lagt til rette for følgende opplæring med eksterne aktører: Offentleglova med KS advokat og med invitasjon til Nord-Fron og Sør-Fron kommuner om å delta. Det har vært gjennomført en del internopplæring som senior-dag med Kommunenes Landspensjonskasse (KLP) og introduksjonsdag for nyansatte. Det har blitt gjennomført opplæring i bruk av saksbehandlingssystemet og da spesielt Fokus. I tillegg til disse kursene gjennomføres det også en del en-til-en opplæringsøkter.

Personalavdelingen har kjørt internopplæring for ledere

med ulike fagtema knyttet til personalforvaltning, både alene, men også i samarbeid med IA rådgiver Isak Dybdahl fra NAV arbeidslivssenter.

Fellestjenesten skal stille praksisarbeidsplasser til disposisjon for både ungdom og voksne som har behov for arbeidskvalifisering, eller språktreningsplass. Dette vil i første omgang dreie seg innenfor områdene kantine og sentralbord / mottaksfunksjonen. Det ble i 2016 inntatt en språkpraksisplass på kantina, i tillegg har kantina en fra hjemmetjenesten miljøterapi på arbeids- og sosial trening hele året. I løpet av 2016 har sentralbordet / ekspedisjonen hatt en praksisplasskandidat fra NAV, som har fungert meget godt.

Arbeidet med nytt design på nettsiden - www.ringebu.kommune.no er ferdigstilt i 2016.

Nedleggelse av Ringebu statlige mottak i 2016, har medført nedbemanning innenfor skole og voksenopplæring. Dette er krevende prosesser der personalavdelingen bistår med veiledning og kompetanse. Prosessene er svært tidkrevende og utfordrende, og erfaringer de to siste årene viser behovet for å lage gode planer for gjennomføring.

Fellestjenestens ansatte har deltatt innenfor ulike arbeidsgrupper i forbindelse med kommunereform i Midt-Gudbrandsdalen. I tillegg var det arbeid i forbindelse med tilrettelegging og gjennomføring av folkeavstemmingen i den forbindelse.

I 2016 ble det startet opp en utredning om utvidet interkommunalt samarbeid med Sør-Fron kommune når det gjelder fagområdene: Fakturering, lønn og innkjøp. Utredningen fortsetter i 2017.

Økonomi

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
9.301.800	9.395.383	93.583	1,0 %

Merforbruk skyldes i stor grad underbudsjettering på lisenser på ansvar 114 IKT.

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Status
• Balanse i regnskap	1 % neg res
• Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 % ved årsslutt

Medarbeidere

Fellestjenesten har 12 ansatte, hvorav 9 kvinner og 3 menn fordelt på 11,8 årsverk. Det er tatt inn 2 lærlinger på IKT fag – en ferdig i februar 2017.

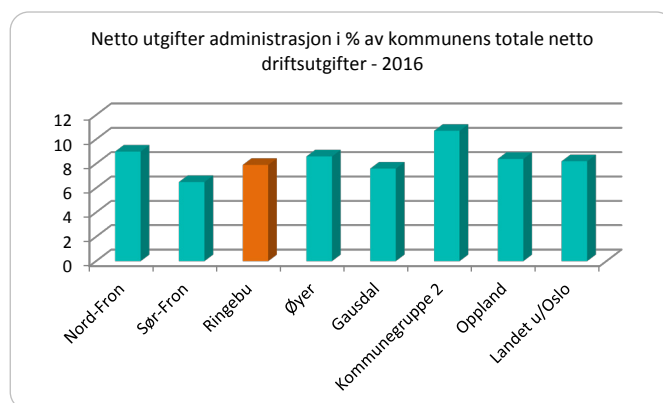
Fellestjenesten har fokus på helsefremmende arbeidsplasser og hvordan vi skal ha det når vi har det som best. Fellestjenesten har 95,3 % nærvær. Når det gjelder sykefravær er dette fordelt slik: 1 % egenmeldt fravær og 3,7 % legemeldt. I 2016 fikk Fellestjenesten lagt til lærlingene i kommunen på sitt ansvarsområde, i tillegg til de hovedtillitsvalgte. Dette betyr at Fellestjenesten har fått et økt antall ansatte som det rapporteres sykefravær på for enheten.

Oppgavemotivasjon:

Enheten scorer 4,2 og ligger noe lavere enn landssnittet på 4,3. Det har vært arbeidet med mestringsklima og ledelse i 2016 og det arbeides videre med dette i 2017, da den indre motivasjonen betegnes som den viktigste motivasjonen for å kunne yte godt.

Mestringsklima:

Fellestjenesten ligger på 4,3, som er noe over landssnittet på 4,1. Som stab / støttefunksjon har det vært arbeidet mye med hvordan enheten kan spille andre gode – hva kan fellestjenesten bidra med for at tjenesteenhetene kan fokusere på sine primæroppgaver. Dette henger sammen med tjenesteenhetens arbeidsmotto, som det arbeides med kontinuerlig.

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Status
Medarbeiderundersøkelsen	85 %
10-faktor. Svarprosent:*	
(Tall i parentes viser landssnittet på faktorene)	
1. Oppgavemotivasjon	4,2 (4,3)
2. Mestringstro	4,4 (4,3)
3. Selvstendighet	4,6 (4,2)
4. Bruk av kompetanse	4,4 (4,3)
5. Mestringsorientert ledelse	4,4 (3,9)
6. Rolleklarhet	4,1 (4,3)
7. Relevant kompetanseutvikling	3,9 (3,7)
8. Fleksibilitetsvilje	4,7 (4,5)
9. Mestringsklima	4,3 (4,1)
10. Nytteorientert motivasjon	4,6 (4,7)
Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 % gj.ført
Nærværstatistikk	95,3 (97,5 %) nærvær
Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %

*Medarbeiderundersøkelsen er gjennomført i desember 2015. Ny undersøkelse i desember 2017.

Oppfølging overordnet planverk

Fellestjenesten skal gjennom fokus på kommunens verdier og en proaktiv holdning, være en pådriver i forankring av arbeidsgiverpolitikken, for å bidra til at kommunen fremstår som en attraktiv arbeidsgiver. Fellestjenesten skal gjennom strategisk tenking i rekrutteringsarbeidet sørge for at kommunen har en klar profil og formidler kommunens sterke sider og konkurransefortrinn, slik at kommunen fremstår som attraktiv.

Overordnet arbeidsgiverpolitikk med tilhørende arbeidsgiverpolitiskhandlingsplan ble vedtatt i 2014. I 2016 har det vært fokus på oppfølging og gjennomføring av tiltak i handlingsplanen. Det skal i henhold til vedtak, rapporteres på handlingsplanen årlig til arbeidsmiljøutvalget. Tjenestelederne rapporterte for første gang på arbeidsgiverpolitiskhandlingsplan, i sak 10/16 på arbeidsmiljøutvalgsmøte den 16.06.2016.

Det er IKT strategi 2013 – 2018 og IKT-handlingsplanen som har ligget til grunn for det IKT avdelingen har foretatt seg i 2016. Selv om hovedfokuset skal være å

levere stabile og gode, driftstjenester, og brukerstøtte til organisasjonens brukere av IKT verktøy og fagsystemer, har IKT-avdelingen, til tross for knappe ressurser, vært involvert i flere større og mindre prosjekter. Her kan som eksempel nevnes:

- Oppgradert ytre brannmur, maskinvare og programvare
- Ny maskinvare i server driftsmiljø
- Nytt datarom RUS
- Nye kursmaskiner opplæringsrom annekset
- Internopplæring Outlook, websak og intranett
- Hjemmeside etablering Freskus.no, Stavechurch.no og Ringebu.com
- Etablert kommunal fiber til Jernbanegata (innovasjonssenter)

IKT avdelingen har i tillegg tatt i mot arbeidsplasspraksis kandidat fra NAV, som senere gikk over i et vikariat. Det ble tatt inn en ny lærling i dataelektronikerfaget i august 2016.

Av tiltak fra IKT-handlingsplan hvor status er ikke påbegynt, eller ikke fullført, kan følgende nevnes:

- Backup med redundante løsninger
Her må en se nærmere på, hva som er ønskelig, og hva som er nødvendig å redundans på av systemer. I første omgang er det byttet ut maskinvare for driftsmiljø, og to av de gamle maskinene er beholdt med tanke på redundans. I tillegg kommer aspektet med lokaler for backupredundant driftsmiljø inn, samt arbeidet med innføring av ny klientplattform (eget prosjekt 2017).
- Utarbeide mini-ROS innen IKT
Bør absolutt prioriteres, men har foreløpig ikke vært mulig å finne tid til for både IKT-avd. og SU samtidig da man er avhengig av et samarbeid her for å komme i gang. Prioriteres i 2017.

Når det gjelder oppfølging av lønnspolitiskplan er det personalavdelingen ved Bente F. Bjørge som er sekretær for rådmannen ved gjennomføring av lønnsforhandlinger. I forbindelse med hovedtariffoppgjøret 2016 ble det ikke avsatt midler til lokale forhandlinger i kapittel 4. Det ble imidlertid opprettet et nytt lønnskapittel 3.4.3 der avdelingsledere med delegert personalansvar skal plasseres. Det ble i den forbindelse gjennomført en grundig prosess med alle tjenesteledere for å få plassert de som skal være der, samt sett på organisasjonskart for hver enkelt enhet. De årlige lønnsforhandlingene i kapittel 3.4 og 5 ble gjennomført som vanlig.

Kultur

Tjenesteenheten har som mål å bidra til et godt kulturtilbud i samsvar med kommuneplanens samfunnsdel og kommunens økonomiske rammer.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Ringeby kulturskole
- Ringeby folkebibliotek
- Kultur og kirke
- Ungdom og idrett, inkludert ungdomshus, HSA (holdningsskapende arbeid) og SLT arbeid (Samordna lokale kriminalitetsforebyggende tiltak).
- Ringeby skystasjon

Viktige hendelser i 2016

Arrangement og aktiviteter er Ringeby kommunes spydspiss og bygger opp under målene i kommuneplanens samfunnsdel Leve Ungdom og Leve Kultur for folket. Kultur har stor aktivitet på området gjennom arrangementene Vinterfest, Sommerfest, kulturkveld med kulturprisutdeling, Fårikålfestival og bibliotekets arrangement.

Høy aktivitet gir mange positive tilbakemeldinger både fra innbyggere, besøkende og presse. Til sammen telles over 30 presseinnslag om arrangementene i Ringeby kommune i løpet av 2016.

Forprosjekt til overordnet arbeid/masterplan i Ringeby prestegard og Ringeby stavkirke med område har vært gjennomført i 2016. Prosjektet har vært gjennomført i nært samarbeid med de aktuelle parter og vil styrke Ringeby prestegard og området for øvrig i videre utvikling

Brukere og tjenester

Det utføres brukerundersøkelser via «Bedre kommune» for bibliotek og kulturskole. Kultur har valg å gjennomføre brukerundersøkelse annet hvert år for å få større deltakelse. I 2016 ble brukerundersøkelse for kulturskole gjennomført.

Ringeby kulturskole har nedgang i elevtall, fra 180 i 2015 til 145 i 2016. Tallene er eks. voksen kor og korps som Ringeby kommune har dirigentansvar for. Nedgang skyldes færre grunnskoleelever, nedleggelse av ballett/danseundervisning fra 1.1.16 samt færre elever i gruppeundervisningene. Dette tilsvarer 31 % av elever i grunnskolen, landsmål er 30 %. Nedgang i elevtall er jevnt fordelt på alle undervisningsgrener og kutt i stillingsprosent er vanskelig å gjennomføre. Kulturskolen har i alle år hatt ventelister på elevplasser, noe som ikke var tilfelle for 2016 og det har derfor vært stor fokus på

rekruttering høsten 2016. Kulturskolen er aktiv og påser at elevene får delta på en mengde framvisninger, bl.a. på World-Cup scenen i Kvittfjell.

Det gjennomføres to brukerundersøkelser på kulturskolen, en for elever fra 8.trinn og oppover samt en for foreldre. Begge undersøkelsene har høyt score. Undersøkelsen for elever fra 8. trinn og oppover har et snitt på 5,6 i score mot 6 mulige, landsgjennomsnitt er 5,3. Undersøkelsen for foreldre har et snitt på 5,2 i score mot 6 mulige, det samme som landsgjennomsnittet.

Det er ikke gjennomført brukerundersøkelse for biblioteket i 2016. Biblioteket kan vise til stabile utlånstall. I en tid hvor utlån på landsbasis går ned er biblioteket i Ringeby godt fornøyd med en liten økning av utlånstallene. Det ble i 2016 lånt ut 5,2 bøker pr. innbygger (23.390 bøker) mot 5,1 i 2015, plass nr.91 i Kostra. Utlånstall ligger på middels i forhold til landsgjennomsnittet, mens besøkstall ligger litt under landsgjennomsnittet (9.000 besøk), noe som kan relateres til gamle og trange lokaler.

Ringeby folkebibliotek kan se tilbake på et aktivt år med en rekke arrangement for store og små, Målsettingen fremover må være å styrke biblioteket slik at de ansatte på en bedre måte kan utøve bibliotekets kjernevirksomhet, og utføre sitt pålagte samfunnsmandat som kunnskapsformidling, folkeopplysning, samtale og debatt. Flytting til nye lokaler vil vitalisere utviklingen av biblioteket og bidra til et rikere lokalmiljø.

Ringeby skystasjon har økende trafikk og positive tilbakemeldinger vedrørende trivelige lokaliteter, service og tilbud fra brukere.

Ringeby ungdomshus har høye besøkstall med mye aktivitet og fornøyde ungdommer. Huset har åpent mandag ettermiddag fra skoleslutt til kl. 18.00 og annenhver fredag fra kl. 18.00 – 22.00. Et godt

fungerende samarbeid med Ung i Midtdalen skaper gode tilbud til ungdommen.

Den kulturelle spaserstokken og den kulturelle skolesekkens aktiviteter er gjennomført etter handlingsplan.

SLT står for Samordning av lokale rus og kriminalitetsforebyggende tiltak. SLT-modellen samordner rus og kriminalitetsforebyggende tiltak for barn og unge. Målet er at kommunens barn og unge skal få riktig hjelp til riktig tid, av et hjelpeapparat som samarbeider godt på tvers av etater og faggrupper.

Det er mange, både enkeltpersoner og offentlige instanser som bidrar i dette arbeid. Modellen sørger for å koordinere kunnskap og ressurser mellom politi og relevante kommunale enheter. Også næringsliv og frivillige organisasjoner hører med i dette nettverket.

Sektorene møtes regelmessig (HSA Gruppa) for å utveksle kunnskap og erfaringer. Ved å bli kjent med hverandres arbeidsmåter og kulturer, blir det enklere å drive målrettet forebygging. Når signaler fanges opp, kan tiltak settes inn tidligere, mer presist – mens faren for dobbeltarbeid og overlapping reduseres.

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målt i prosent og en måloppnåelse fra 1 til 6 hvor 6 er høyest score.

Målemetode	Status
• Svarprosent på interne brukerundersøkelser	46% (50 %)
• Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med tjenestene	5,4 av 6 poeng
• Dialog med brukerråd	Ikke aktuelt
• Utlån alle medier i folkebibliotek per innbygger	5,2 utlån (5,7)
• Antall besøkende bibliotek (jfr. endret brukerfokus bibl.)	9000 (10500) besøk
• Andel av elever i kommunens musikk- og kulturskole	31 % andel (40 %)
• Andel på venteliste til musikk- og kulturskole	0 % andel (1 %)

Økonomi

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
10.450.300	10.304.753	-145.547	-1,4

(positivt avvik angir merforbruk, negativt avvik angir mindreforbruk)

Totalt har tjenesteenheten et mindreforbruk på kr 145.547.

Avvik: Skysstasjon har et mindreforbruk på kr 116.000 som i hovedsak skyldes lavere KLP-kostnader enn budsjettet, samt besparelser på flere budsjettposter.

Kulturskole har mindreforbruk kr 171.600 som skyldes lavere KLP- og lønnskostnader enn budsjettet, samt besparelser på flere budsjettposter.

Ungdom og idrett har merforbruk kr 23.000 som skyldes innleid vikar som følge av høyt besøkstall på ungdomshuset.

Kultur og kirke har et merforbruk på kr 168.800 som skyldes økte utgifter til andre trossamfunn på kr 30.000 høyere enn budsjettet. Kjøp av lyddempende gardiner på Tromsvang kr. 80.000. Resterende merforbruk relateres til besparelse i ramme ØP 2016-2019.

Biblioteket har mindreforbruk på kr 49.600 som skyldes lavere KLP-kostnader enn budsjettet.

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Status
• Balanse i regnskap	Res.-1,4 % mål 0-2 %
• Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 % ved årsslutt

Ikke gjennomførte investeringer:

H112 kr 420.000 (overført fra 2014) gjelder tilskudd til Kirkelig fellesråd egne utgifter i forbindelse med utvidelse av gravlund. Kirkelig fellesråd forventer at Ringebu kommune gjennomfører prosjektet i sin helhet og midlene føres derfor tilbake som delfinansiering av prosjektet.

H202 Kr 1.500.000 bibliotek inventar og utstyr. Prosjektet ferdigstilles i 2017.

Medarbeidere

Tjenesteenheten hadde i 2016 18 ansatte fordelt på 9,7 årsverk. Av disse 18 ansatte er 3 menn og 15 kvinner. 2 ansatte er ikke etnisk norske.

Det er ikke iverksatt spesielle tiltak for rekruttering av flere menn i tjenesteenheten. Kvinnene har lavere stillingsprosent enn menn, noe som skyldes små undervisningsstillinger i de enkelte grenene ved kulturskolen.

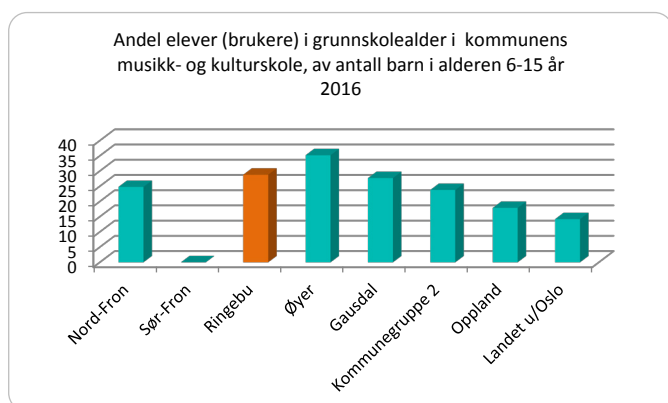
Tjenesteenheten har et nærvær på 98,1% i 2016 mot 93,2 % i 2015. Reduksjon skyldes at langtidssykmeldte er tilbake i arbeid i løpet av året. Det utføres aktivt nærværarbeid.

Oppgavemotivasjon:

Kultur ligger på landssnittet på målt oppgavemotivasjon med 4,3 poeng.

Mestringsklima:

Kultur ligger under landsnittet på målt mestringsklima med 3,7 poeng mot 4,1 på landsbasis. Dette kan skyldes at avdelingene i kultur ligger spredt, de ansatte treffes ikke daglig og man kan til tider føle seg ensom som lærer i kulturskolen, ved ungdomshuset, bibliotek og skysstasjon i små stillingsprosent. I et godt mestringsklima motiveres medarbeidere av å lære, utvikle seg og gjøre hverandre gode, dette går på læring og samarbeid, bli best mulig ut fra egne forutsetninger, fokus på læring og utvikling, gjøre hverandre gode og dele kompetanse.

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Status
Medarbeiderundersøkelsen	67 %
(Tall i parentes viser landssnittet på faktorene)	
1. Oppgavemotivasjon	4,3 (4,3)
2. Mestringstro	4,5 (4,3)
3. Selvstendighet	4,4 (4,2)
4. Bruk av kompetanse	4,0 (4,3)
5. Mestringsorientert ledelse	4,1 (3,9)
6. Rolleklarhet	4,3 (4,3)
7. Relevant kompetanseutvikling	3,3 (3,7)
8. Fleksibilitetsvilje	4,6 (4,5)
9. Mestringsklima	3,7 (4,1)
10. Nyteorientert motivasjon	4,7 (4,7)
Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 % gj.ført
Nærværstatistikk	98,1% nærvær
Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %

*Medarbeiderundersøkelsen er gjennomført i desember 2015. Ny undersøkelse i desember 2017.

Oppfølging overordnet planverk

Tjenesteenheten har god arrangørkompetanse og bidrar til et høyt aktivitetsnivå på arrangement, både som arrangør og medarrangør. Spesielt nevnes Fyrtårnarrangementene: Vinterfesten, Sommerfesten, Ringebu Prestegard og Fårikålfestivalen. Disse ble fra 2013 sikret forutsigbar finansiering gjennom fond for kulturbasert næringsutvikling. Arrangementene skaper ringvirkning og aktivitet og er med på å sette Ringebu på kartet. Sommerfesten og Fårikålfestival gjennomføres i sentrumsområdene og styrker derav storstuefunksjonen i landsbyen Ringebu og Fåvang sentrum.

Arbeidet med å legge til rette for varierte muligheter for nærturer ut fra tettstedene er påbegynt. Det er plukket ut 10 nærturer med utgangspunkt fra Ringebu sentrum og 10 nærturer med utgangspunkt fra Fåvang sentrum. Turene er digitalisert i 2015, finansiering, avtaler med grunneiere og planlegging har foregått i 2016, arbeidet blir ferdigstilt i 2017.

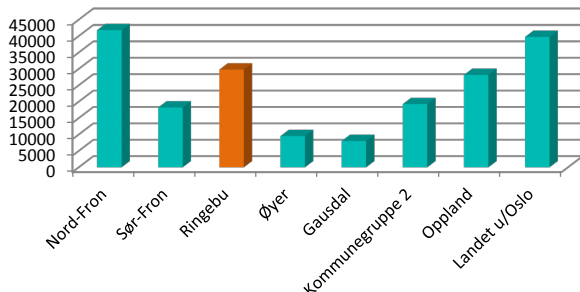
Tjenester som ytes på billett- og informasjonskontoret på skysstasjonen gir god service til reisende og turister.

Å ha et velfungerende billett- og informasjonskontor sørger for at det er enkelt å reise kollektivt til og fra Ringebu, noe som medfører økt antall reisende og derav sikrer Ringebu som stoppested for kollektivtransport.

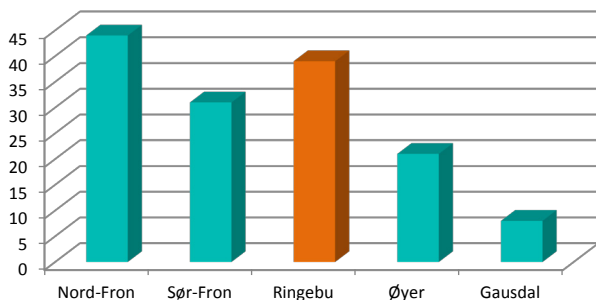
Det utføres aktivt ungdomsarbeid i et godt samarbeid med Ung i Midtalen. Langvarig SLT og HSA arbeid gjør at Ringebu har få kriminalitetsutfordringer.

Frivillig sektor sikres gode vilkår, bl.a. gjennom kommunale tilskuddsordninger. I 2016 er det utbetalt kr 80.000 i driftstilskudd til idrettslag og kr 367.000 i tilskudd til lag og organisasjoner. Lag og organisasjoner har også gratis husleie til sine aktiviteter.

Kommunale driftstilskudd til lag og foreninger pr lag som mottar tilskudd - 2016

Antall frivillige lag som mottar kommunale driftstilskudd - 2016

Kommunen bidrar til å ta vare på og videreutvikle bruken av historiske arenaer gjennom kommunens støtte fra fond for kulturbasert næringsutvikling til Stiftelsen Ringebu Prestegard.

Utgivelse av RingebuPosten 3 ganger årlig sikrer informasjon og profilering mot innbyggere og hytteinnbyggere.

Et godt fungerende ungdomshus i MOT ånd gir ungdom et godt oppvekstgrunnlag.

Sekretariat for Ringebu markedsforening sikrer god drift av Fårikålfestival, Sommerfest og Sommerens torghandel med aktivitet i sentrum.

Ringebu kommunes arbeid med kulturminner er påbegynt i 2016. Temaplanen avgrenses i denne omgang til å omfatte kulturminner langs gamle ferdselsårer fra Fåvang til Frya på østsida av Lågen, og områda rundt.

Drift av kulturskole og bibliotek er lovåplagte oppgaver innen kultur og tilbudet ligger godt over de lovpålagte kravene.

Barnehagene

VISION: «Med hjerte for barna.»

Tjenesteenheten har som mål å gi full barnehagedekning i Ringebu kommune og gi alle barn i barnehagen et pedagogisk tilrettelagt tilbud av høy kvalitet i nært samarbeid med barnets hjem.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Barnehagemyndighet
- Barnehagetilbud for alle barn 0-3 år gjennom familiebarnehagene og privat barnehage
- Barnehagetilbud i kommunal og privat regi for alle barn 3-6 år i hele kommunen

Viktige hendelser i 2016

- Årlig sommerutstilling og godt samarbeid med Ringebu prestegard gir barnehagene godt omdømme både på utstillingen og i ulike media. Årets prosjekt hadde tema «Kroppen».
- Barnehagene var en av fem inviterte representanter fra praksisfeltet på kunnskapsdepartementets fagseminar. Her deltok barnehagens representant i arbeidsgruppa for fagområdet kunst, kultur og kreativitet i den nye rammeplanen.
- Barnehagene deltok med foredragsholder på fagdag for barnehageansatte på Røros. Tema var arbeid med kunst og kultur i barnehagen. Representanten var innleid av nasjonalt senteret for kunst og kultur.
- Barnehagene ble høsten 2015 tildelt skjønnsmidler fra fylkesmann for å jobbe med prosjektet «Barnet som aktiv samfunnsdeltaker.»

Målet for prosjektet:

- Barnehagene skal videreutvikle konseptet med å arbeide Reggioinspirert slik at barna gjennom aktiv spredning av barnekulturen i Ringebu kommune skal sette spor på lik linje som voksne.
- Spre ideen og mulighetene Reggiopedagogikken gir for å synliggjøre barnekulturen i samfunnet til andre kommuner.

Barnehagene har synliggjort seg under flere arrangement i kommunen som blant annet Fårikålfestival, Vinterfest, sommerutstilling o.l. I høst var 30 styrere fra Toten og Land kommunene på studiebesøk i barnehagene. Konseptet skal videreutvikles. Det er søkt om nye skjønnsmidler for videreføring av prosjektet i 2017.

- Barnehagene deltar på Språkløyper, - et nasjonalt kompetansehevingsprosjekt. Dette prosjektet er en satsning innen både skole og barnehage i kommunen. Barnehagene søkte kompetansemidler, og fikk det, for å kunne jobbe enda bedre med prosjektet.
- Barnehagene og skolene i Ringebu deltar på barnehagebasert og skolebasert kompetanseutvikling med lærende nettverk om barnehage- skolemiljø og mobbing. Prosjektet starter i 2016, og avsluttes i 2018.
- Høsten 2016 var alle barnehageansatte på studietur til Trondheim. Det er viktig for tjenesteområdet å ha alle med på felles studietur. Dette både når det gjelder faglig oppdatering og det sosiale miljøet. De ansatte fikk faglig påfyll innen kreativt uteområde og Reggio inspirerte barnehager.

Brukere og tjenester

Pr. 15.12.2016 hadde tjenesteområdet 165 barn fra 0-6 år med plass i barnehage. Tjenesteenheten har full barnehagedekning og har fleksible løsninger for brukerne.

Barns trivsel med vekt på barns medvirkning i barnehagene er satsningsområdet for fylkesmannen i Oppland. Dette er noe tjenesteområdet fortsetter å prioritere. Barnehagene skal ha fokus på barns medvirkning spesielt knyttet opp i mot Rammeplanenes fagområdet «nærmiljø og samfunn». System for barnesamtaler/observasjon av barns trivsel i barnehagen er utarbeidet, og iverksettes i 2017.

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Status
• Svarprosent på brukerundersøkelse	75 % (2015)
• Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med tjenestene	4 av 6 poeng
• Dialog med brukerråd	2-4 møter per avdeling
• Barneintervju / trivselsundersøkelse blant barn	
• Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage	90 % (87 %)
• Andel av barnehager med åpningstid 10 timer eller mer	6 % (6 %)
• Antall barn per årsverk	< 6,5 (6,4)
• Oppholdstimer per årsverk	< 10.500 (10.515)

Økonomi

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
22.749.300	22.206.641	-542.659	-2,4

(positivt avvik angir merforbruk, negativt avvik angir mindreforbruk)

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Status
• Balanse i regnskap	-2,4 % pos.res
• Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 % ved årsslutt

Medarbeidere

Tjenesteenheten hadde 32 ansatte i 2016, fordelt på 28 årsverk. Av disse 32 ansatte var det 3 menn. Dette utgjør 9,6 % av den totale bemanning.

Tjenesteområdet har et lavere nærvær i 2016 enn i 2015. Flere ansatte er ute i langtids sykemeldinger pga. kroniske plager. Korttidsfraværet er forøvrig lavt innen tjenesteområdet. Tjenesteenheten har en utfordring i forhold til slitasje og støy. Dette er et prioritert fokusområde. Det jobbes aktivt for et godt arbeidsmiljø i barnehagene.

Oppgavemotivasjon:

Enheten ligger 0,2 over landsgjennomsnittet.

Barnehagene har et stabilt personale med høy arbeidsmoral. Tjenesteområdet opplever ansatte som brenner for jobben sin med de små barna i kommunen. Det er stort fokus på barnas trivsel i barnehagen og kvalitet på tjenesten som leveres. Medarbeiderne viser høy arbeidsmoral.

Mestringsklima:

Tjenesteområdet ligger 0,5 over landsgjennomsnittet.

De ansatte viser ansvarlighet overfor sin arbeidsplass og sine medarbeidere. Det er stort fokus på samarbeid innad i hver enkelt barnehage, men også innen hele tjenesteområdet. Det legges opp til kompetanseheving for alle, med fokus på hvordan heve kvaliteten i Ringebu barnehagene. Innen tjenesteområdet legges det opp til deling av kompetanse. Hvordan gjøre hverandre «gode» - til det beste for barna i Ringebu.

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Status
• Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor. Svarprosent:*	67 %
(Tall i parentes viser landssnittet på faktorene)	
1. Oppgavemotivasjon	4,5 (4,3)
2. Mestringstro	4,4 (4,3)
3. Selvstendighet	4,6 (4,2)
4. Bruk av kompetanse	4,4 (4,3)
5. Mestringsorientert ledelse	4,3 (3,9)
6. Rolleklarhet	4,3 (4,3)
7. Relevant kompetanseutvikling	4,4 (3,7)
8. Fleksibilitetsvilje	4,5 (4,5)
9. Mestringsklima	4,6 (4,1)
10. Nytteorientert motivasjon	4,8 (4,7)
• Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 % gj.ført
• Nærværstatistikk	88,4% nærvær
• Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %

*Medarbeiderundersøkelsen er gjennomført i desember 2015. Ny undersøkelse i desember 2017

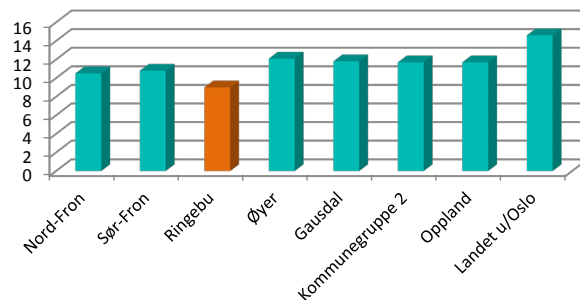
Oppfølging av overordnet planverk

Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. Barnehagene har jobbet frem sin egen visjon : «med hjerte for barna». Med denne visjonen ønskes det å se hvert enkelt barn og anerkjenne dem for den de er.

Tjenesteenheten har et godt omdømme. Det etterspørres stadig etter studiebesøk inn i kommunens barnehager for å høre om hvordan barnehagene jobber på ulike områder. Barnehagene omtales positivt i ulike media om tjenesteenhetens arbeid.

Barnehagene har lagt så godt som mulig til rette for å ta i mot personer på språkplasser/praksisplasser. Tjenesteområdet tar også i mot elever/studenter fra både ungdomsskole, videregående og fra høyskolen.

Netto driftsutgifter barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter - 2016

Ringebu skole

Tjenesteenhetens mål er å gi grunnskole-opplæring for elever i 1.kl. – 7.kl. , særskilt norskopplæring for språklige minoriteter, skolefritidsordning (SFO) til elever som har behov for SFO før og etter skoletid og leksehjelp til elever i 4.kl. – 7.kl.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Grunnskoleopplæring 1. – 7. trinn
- Skolefritidsordning 1. – 4. trinn
- Leksehjelp 4. – 7. trinn

Viktige hendelser i 2016

- Februar/mai – ny 1.kl. var på besøk hos skolen 5 ganger for å bli kjent med skolen og de som er der
- Skolen har jobbet med Vurdering for læring gjennom hele 2015 og fram til våren 2016.
- Vegvesenet har utbedret gangvegen forbi skolen. Dette har gitt skolen gatebelysning og en bedre parkeringsplass.
- Skolen har hatt lærere ute i videre- og etterutdanning. 4 lærere har tatt videreutdanning gjennom ordningen "Kompetanse for kvalitet".
- Undervisningsinspektøren startet på rektorskolen.
- Åpen dag ved skolen. Elevene i 6. kl selger kaffe og vafler. Det kom mange foreldre og besteforeldre.
- Elev- og foreldreundersøkelser viser at brukerne i stor grad er fornøyde med de tjenestene skolen gir.
- Ringebu statlige mottak ble nedlagt 1. desember.

Brukere og tjenester

Elevtallsutvikling ved Ringebu skole er svakt stigende de kommende årene.

Ringebu statlige mottak er nedlagt og det er usikkerhet rundt framtida til KOA. Skolen har pr. i dag to elever fra Kløverhagen.

Status på tjenestene er innenfor det som er forsvarlig. På kartleggingsprøver generelt ligger skolen tilfredsstillende an. Resultatene på nasjonale prøver har blitt bedre, men skolen ligger fremdeles under sine målsettinger.

Elevundersøkelsen på 7.trinn (100 % svarte) ble gjennomført like før jul 2016. Resultatene for 7. trinn er på landsgjennomsnitt eller over. Skolen skårer høyt når det gjelder Læringskultur, Trivsel, Felles regler, Opplevelse av mestring, Støtte fra lærerne

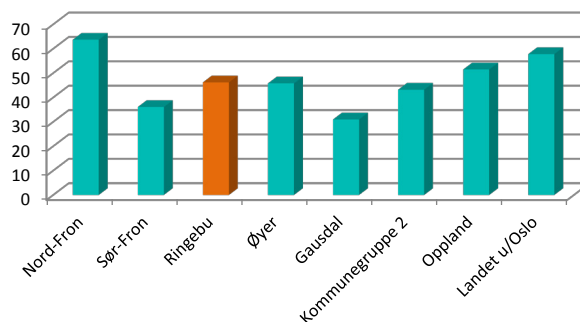

og Vurdering for læring. Gjennom vårt arbeid med skolemiljøet § 9a skal vi jobbe systematisk for å utvikle et godt psykososialt miljø. Elevsamtaler gjennomføres systematisk. Elevundersøkelsen viser at det er svært lite mobbing på skolen.

Foreldreundersøkelsen

FAU/SU/SMU fungerer godt. Skolen har engasjerte foreldre som ønsker å bidra til en enda bedre skole.

Andel innbyggere 6-9 år i kommunal SFO - 2016

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Status
• Svarprosent på elevundersøkelse	100 %
• Svarprosent på foreldreundersøkelsen	30,8 %
• Fornøydhet SFO Undersøkelse	4,7 av 6 poeng
• Elevundersøkelse, sosial trivsel	4,2 av 5 poeng 4,5
• Støtte fra lærerne	3,7
• Læringskultur	3,9
• Faglig utfordring	3,9
• Mestring	1,1 (1,0 er maksimal skår)
Mobbing, elevundersøkelsen	
• Dialog med brukerråd (FAU)	4 møter
• Snitt nasjonale prøver 5. trinn	Andel elever på laveste nivå er redusert fra forrige år. Andel elever i % på de to høyeste nivå Lesing: 83 % Engelsk: 82 % Matematikk: 70,6 %
• Andel elever med enkeltvedtak om spes.ped.	Målet er under 7,5%. Vi har 8,7 %

Økonomi

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
12.499.300	12.499.300	0	0

(positivt avvik angir merforbruk, negativt avvik angir mindreforbruk)

Tjenesteenheten hadde ved årsslutt ubrukte tilskuddsmidler knyttet til flyktninger. Disse er avsatt til fond for bruk til formålet i senere år.

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Status
• Balanse i regnskap	0 % pos res
• Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	0 % ved årsslutt

Medarbeidere

26 ansatte, totalt 18,3 årsverk. Av dette er 3,7 årsverk menn og 14,6 årsverk kvinner.

Egenmeldt fravær 0,3 %, sykemeldt fravær 0,5 %. Totalt 2,2 % fravær.

Oppgavemotivasjon: Enheten ligger over landsgjennomsnittet. Dette skyldes at lærerne oppfatter sin arbeidsdag som meningsfylt og givende. De liker å jobbe med elevene.

Mestringsklima: Enheten ligger over landsgjennomsnittet. Dette kan skyldes at de ansatte liker å spille hverandre gode for å oppnå best mulig resultat.

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Status
• Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor. Svarprosent:*	100 %
(Tall i parentes viser landssnittet på faktorene)	
1. Oppgavemotivasjon	4,4 (4,3)
2. Mestringstro	4,3 (4,3)
3. Selvstendighet	4,5 (4,2)
4. Bruk av kompetanse	4,3 (4,3)
5. Mestringsorientert ledelse	4,1 (3,9)
6. Rolleklarhet	4,5 (4,3)
7. Relevant kompetanseutvikling	3,8 (3,7)
8. Flexibilitetsvilje	4,4 (4,5)
9. Mestringsklima	4,3 (4,1)
10. Nyteorientert motivasjon	4,5 (4,7)
• Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 % gj.ført
• Nærværstatistikk	97,8 % nærvær
• Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %

*Medarbeiderundersøkelsen er gjennomført i desember 2015. Ny undersøkelse i desember 2017

Oppfølging av overordnet planverk

Målet til Ringebu skole er at skolen skal være:

«Et godt sted å være, et godt sted å lære»

I «Ringebuskolen på vei mot 2027» står det at elevene skal ha et fysisk og psykososialt læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring.

Dette er en målsetting som Ringebu skole jobber mye med. Skolen har en omfattende prosess gående rundt uteområdet, og man har fått rusta opp Oppistugua og Midtstugua. Det psykososiale læringsmiljøet er godt. Elevundersøkelsen viser at skolen praktisk talt ikke har mobbing blant de eldste elevene. Der er ingen grunn til å tro at det er særlig annerledes på de minste trinnene.

Kommunen arbeider målrettet for å innfri de nye kompetansekravene til lærerne. Det er utarbeidet en kompetanseplan for alle skolene der det kommer fram hvilke behov skolen har for etterutdanning av personalet. For Ringebu skole sin del ligger man godt an. Skolen har mange lærere som oppfyller de nye kravene i alle basisfagene. Det jobbes kontinuerlig for at enda flere skal ta videreutdanning.

Elevtallet på sikt er svakt stigende. Pr. i dag har tjenesteenheten 126 elever.

Det er gratis leksehjelp for elever i 4.kl. – 7.kl. Det er assistenter som har leksehjelp med elevene.

FAU arbeider aktivt for utvikling av skolens område. Det gjennomføres to dugnader pr. år på uteområdet. FAU har fått tildelt midler slik at ballbinge skal kunne realiseres i 2017.

Tjenesteenheten har gjennom flere år hatt fokus på folkehelse og sammenhengen med gode resultater faglig sett. Elever som er godt rustet fysisk vil normalt også være sterkere psykisk, og faglig prestere bedre.

Fåvang skole

Tjenesteenheten har som mål å gi grunnskoleopplæring for elever i 1. – 7. trinn.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Grunnskoleopplæring barnetrinn
- Leksehjelp 4. – 7. trinn.
- SFO 1. – 4. trinn.

Skoleåret 2016:

- Skolen arbeider kontinuerlig for å utvikle et best mulig samarbeid med både elever og deres foresatte, og har i flere sammenhenger fått positiv offentlig omtale.
- Elev- og foreldreundersøkelsen viser at enheten har en positiv utvikling i sitt arbeid for et best mulig psykososialt miljø. Her er skolen helt avhengig av samarbeidet med foreldrene og dette beskrives som godt.
- *Mitt Valg* er et program for å utvikle elevenes selvstendighet og trygghet - noe som er grunnlaget for et godt psykososialt miljø. Høgskolen i Oslo og Akershus har nå et doktorgradsarbeid i gang for å evaluere programmet *Mitt Valg*, og skolen er med i dette evalueringsarbeidet. Programmet anvendes systematisk på alle trinn.
- *Kreativt Partnerskap* er en læringsform basert på kreativitet og å anvende andre ressurser enn bare bok, papir og blyant. Prosjektet er internasjonalt forankret, og initiert av fylkesmannens kulturavdeling. Profesjonelle kunstnere bistår skolen. Årets tema er begrepsforståelse og hvordan begreper kan anvendes. Dette arbeidet vil skolen holde fram med de neste årene.
- *Begrepsforståelse*, kort og godt at man skjønner det man leser og hører, har vært skolens satsingsområde sist høst, og temaet vil også være sentralt for skolens arbeid i alle fag framover.
- *VFL Vurdering for læring*. Dette har vært et sentralt prosjekt for skolen, og videreføres som del av daglig drift og arbeidsmåte.
- Enheten har til enhver tid små og store prosjekter på gang. I enkelt-klasser, i samarbeid mellom flere klasser og i personalet. Enheten har satt seg som mål å være i kontinuerlig endring og utvikling, både når det gjelder undervisningsmetoder, didaktikk og organisering.

- Tidlig innsats i læringsarbeidet er viktig, og det forebyggende perspektivet holdes opp som et sentralt element ved skolen. Dette bærer organiseringen preg av, skolen har lav andel spesialundervisning og stor oppmerksomhet på inkluderende undervisning og organisering.
- Skolen har fått øremerkede midler til forebygging og tidlig innsats. Disse er i sin helhet brukt til å øke lærertettheten i 1. – 4. klasse.
- Enheten ligger i dag godt under landsgjennomsnittet i forhold til ressurser brukt til spesialundervisning. De frigjorte ressursene er kanalisert inn i forebyggende innsats på de laveste klassetrinnene, samt intensive kurs for alle enheten vurderer har behov for ekstra hjelp.
- I forhold til økonomi er drift og bemanning justert i henhold til budsjettamme.

Brukere og tjenester

Elevtallsutviklingen er de nærmeste årene svakt nedadgående fra dagens 163 elever. Skolen har nå syv klasser. Skolen bruker elevsamtaler og læringsplaner systematisk. På kartleggingsprøver generelt ligger skolen tilfredsstillende an. Resultatene på nasjonale prøver siste år var ikke på det nivået man ønsket, og som andre målinger analyseres resultatene med tanke på konkrete tiltak og forbedring.

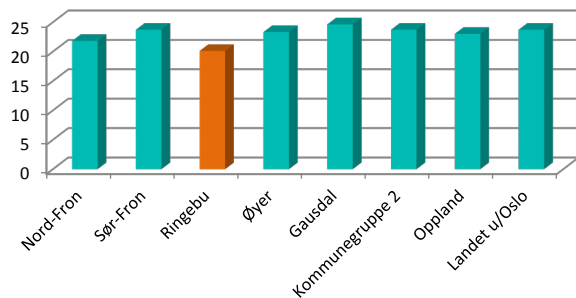
Systematiske undersøkelser gjennom skoleåret gir grunn til å stole på at det psykososiale miljøet generelt sett er godt. Imidlertid har alle skoler i perioder vansker relatert til mobbing. Skolens *Manifest mot mobbing* er revidert og dette arbeidet har første prioritet gjennom hele skoleåret.

Samarbeidet med FAU, Samarbeidsutvalg (SU) og Skolemiljøutvalg (SMU) er bra. FAU som brukerråd arbeider systematisk og godt med å støtte skolens arbeid og å fylle sin rolle som støttespiller og *kritisk venn*.

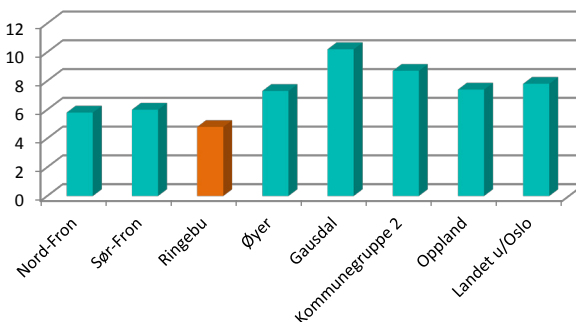
Elevundersøkelsen på 7.trinn (100 % svar) og foreldreundersøkelsen for 2. 5. og 7. trinn (44 % svar mot 24 % for Oppland og 37 % nasjonalt) ble gjennomført høsten 2016. Resultatene er i det store og hele på landsgjennomsnittet. Særs gledelig er det å se at enheten har en positiv utvikling når det gjelder temaene *Mobbing* og *Trygt miljø*.

Forrige års SFO undersøkelse viste at man har et tilbud brukerne er fornøyde med. Samarbeidet med brukerne er godt og SFO har hatt betydelig organisatorisk utvikling gjennom året. Tilbakemeldinger fra foreldrene er gjennomgående positive. Ny SFO undersøkelse vil bli gjennomført høsten 2017.

Netto utgifter grunnskolesektoren i % av kommunens totale netto driftsutgifter - 2016

% Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning - 2016

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Status
• Elevundersøkelse	100 %
o Trivsel	4,3
o Støtte fra lærerne	4,3
o Arbeidsforhold og læring.	4,0
o Mobbing	4,8
o Trygt miljø	4,3
• Dialog med brukerråd	7 møter
• Nasjonale prøver 5. trinn	Andel elever på laveste nivå er økt fra 2015 til 2016 Andel elever på høyeste nivå er minket fra 2015 til 2016 Er redusert til 2 %
• Andel elever med enkeltvedtak om spes. ped.	4,6
• Foreldreundersøkelsen 2., 5., 7. trinn, kommunikasjon hjem/skole	

Økonomi

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
13.939.900	13.662.930	-276.970	-2,0

(positivt avvik angir merforbruk, negativt avvik angir mindreforbruk)

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Status
• Balanse i regnskap	0-2 % pos res
• Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 % ved årsslutt

Medarbeidere

25 ansatte, fordelt på 20,2 årsverk. Tre menn og 22 kvinner.

Det har vært drevet et aktivt nærværarbeid. Sykefraværet har variert for hvert kvartal, og det var samlet for året 5 %. Av dette er 0,6 % egenmeldt. Fraværet er ikke arbeidsplassrelatert.

Medarbeiderne har høy kompetanse, og enheten er nær ved å innfri myndighetenes nye kompetansekrav til skoleverket. Dette er krav som skal innfris innen 2025.

Inneværende år har enheten en medarbeider som tar engelsk videreutdanning, to som videreutdanner seg i veiledningsmetodikk og en medarbeider som tar sosialpedagogikk. Dette er videreutdanninger basert på studiepoeng. I tillegg gjennomførte flere medarbeidere ulike kurs gjennom året.

Oppgavemotivasjon:

Litt over gjennomsnittet for landet og viser at skolen har motiverte medarbeidere.

Mestringsklima:

Som gjennomsnittet for landet. Det er bra sett i forhold til at skolen har hatt interne omorganiseringer de siste årene.

Oppfølging av overordnet planverk

Kunnskapsløftet (K06) er det styrende dokumentet i forhold til skolens innhold. Dette danner hovedgrunnlaget for enhetens arbeid med læreplaner og den daglige driften.

Lokalt forholder enheten seg til kommuneplanens samfunnsdel og ikke minst den lokale planen «Ringebuskolen på veg mot 2027».

Tjenesteenheten legger periodevis til rette for arbeidsutprøving og praksis av ymse slag samt for språktrening. Dette gjøres i samarbeid med bl.a. NAV, Giæx og Ringebu læringscenter.

Tjenesteenheten tar i mot praksisstudenter fra høgskoler og videregående skole, noe som virker stimulerende, og styrker kommunen som framtidig arbeidssted for akademikere utenfra.

Nærmiljøet blir i utstrakt grad brukt i undervisningen, noe som i tillegg til læring fremmer trivsel og tilhørighet.

Tjenesteenheten tar initiativ til/og deltar i samarbeid med andre kommunale enheter, noe som fremmer utvikling og styrker kommunen som organisasjon.

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Status
- Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor. Svarprosent:* (Tall i parentes viser landssnittet på faktorene) - Oppgavemotivasjon - Mestringstro - Selvstendighet - Bruk av kompetanse - Mestringsorientert ledelse - Rolleklarhet - Relevant kompetanseutvikling - Fleksibilitetsvilje - Mestringsklima - Nytteorientert motivasjon	85 %
Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 % gj.ført
Nærværstatistikk	94,9 % nærvær
Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	95 %

*Medarbeiderundersøkelsen er gjennomført i desember 2015. Ny undersøkelse i desember 2017.

Ringebu ungdomsskole

Tjenesteenheten har som mål å gi grunnskoleopplæring for elever i 8. – 10. trinn.

Gi norske og fremmedspråklige voksne lovpålagt opplæring.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Grunnskoleopplæring
- Grunnskoleopplæring, voksne
- Relæring grunnleggende ferdigheter, voksne
- Opplæring norsk og samfunnsfag voksne innvandrere og asylsøkere

Viktige hendelser i 2016

- Skolen er fortsatt inne i satsningen Ungdomstrinn i Utvikling, st.meld 22, skolebasert kompetanseutvikling.
- To lærere i videreutdanning gjennom ordningen Kompetanse for kvalitet. Tre lærere er i videreutdanning utenom ordningen.
- Realisering av midler fra Sparebankstiftelsen DNB «Aktivt sinn i aktiv kropp», Tuftepark og utendørs bordtennis.

Brukere og tjenester

Elevtallsutvikling ved ungdomsskolen:

15/16	16/17	17/18	18/19
154	135	137	142

Dette er elevtall uten elever fra asylmottaket. Antallet elever fra Omsorgssenteret har i vårhalvåret vært 8 og i høsthalvåret vært 11.

Elevtall ved Ringebu læringscenter (skoleåret 2016/2017):

- Grunnskoleelever: 3
- Introduksjonselever: 35
- Asylsøkere: 50
- Familiegjengenforening/arbeidsinnvandrere: 7

Status på tjenestene er innenfor det som anses som forsvarlig. Med elevene fra Omsorgssenteret på Kløverhagen følger ekstra midler som gjør at skolen kan gi et godt tilbud når det kommer til særskilt norskopplæring. Dette har i 2016 også kommet de andre minoritetsspråklige elevene til gode.

Valgfagene ble fra høsten 2015 lagt parallelt på trinnene for å få et bredest mulig tilbud innenfor de tilgjengelige ressursene.

Ringebu Læringscenter har gjennom året gitt

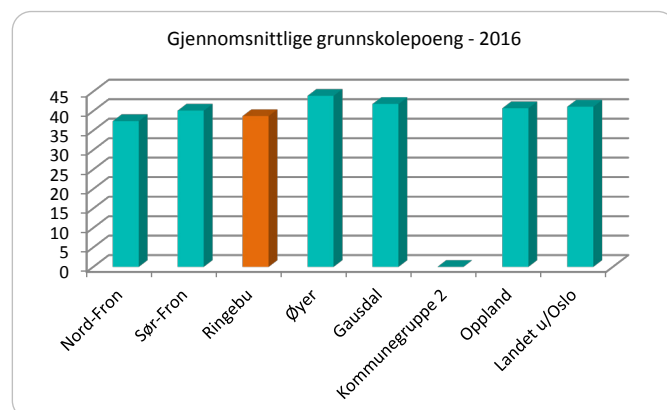

tilbud om undervisning til voksne som har rett til grunnskoleopplæring, språktrening for afasirammede voksne, voksne med rett til spesialundervisning og norskopplæring for innvandrere/flyktninger. Arbeidet med norskopplæring for bosatte flyktninger og ved tilflytting ved familiegjengenforening må ses på som en viktig del av kommunenes arbeid med integrering. Skal du kunne ta videre utdanning og/eller komme inn på arbeidsmarkedet er nøkkelen å kunne mestre norsk på et nivå som gjør det mulig å kommunisere med andre. Det tilbys opplæring på ulike nivå, fra de som er analfabeter til de som er klare til å starte med grunnskolefag.

Læringscenteret jobber tett sammen med NAV og næringsdrivende i kommunen for å få innvandrere ut i språkpraksis.

Tjenesteenheten arbeider innenfor sentralt gitte planer, Kunnskapsløftet K06, og det arbeides hvert år med å forankre læreplanene innen det enkelte fag lokalt.

Elevene i Ringebuskolen skal ha et fysisk og psykososialt læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring (Ringebuskolen mot 2027 – Skolepolitisk kvalitets- og utviklingsplan).

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Status
• Svarprosent på elevundersøkelse	100%
• Fornøydhet elevundersøkelse, sosial trivsel	4,5 av 5 poeng
• Dialog med brukerråd	4 møter
• Nasjonale prøver 9. trinn	Andel elever på laveste nivå er redusert fra 2013 - 2018
• Grunnskolepoeng	Andel elever med mindre enn 30 poeng er redusert, og elever med mer enn 45 poeng er økt fra 2013-2018

Elevene sitt skolemiljø § 9a. Gjennom elevundersøkelsen (Udir) sier elevene klart at de trives, blir tatt vare på, blir sett, får oppfølging og veiledning faglig, og at de lærer noe. Tilbakemeldingen elevundersøkelsen gir til skolen er god. Det gjennomføres også en lokal trivselsundersøkelse som viser høy grad av trivsel.

«Alle skal oppleve trygghet, mestring og respekt» - Skolens visjon

Økonomi

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
13.783.600	13.783.600	0	0

Tjenesteenheten hadde ved årsslutt ubrukte tilskuddsmidler knyttet til flyktninger/ minoritetsspråklige. Disse er avsatt til fond for bruk til formålet i senere år. Avvikling av statlig asylmottak gir reduserte inntekter i slutten av året over videre framover.

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Status
• Balanse i regnskap	0%
• Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 % ved årsslutt

Medarbeidere

Antall ansatte: 29 fordelt på ca. 25 årsverk. Av disse er 37,9 % menn og 62,1 % kvinner. Tallet omfatter hele enheten. Av disse er 3 tilsatt ved voksenopplæringen, samt alle kvinner.

Nærvær: 96,1 %, egenmeldt fravær: 1 %, legemeldt fravær: 2,9 %.

Oppgavemotivasjon:

Ligger 0,1 poeng under landsgjennomsnitt, altså omtrent på gjennomsnitt.

Mestringsklima:

Ligger enheten 0,5 poeng over landsgjennomsnitt. Dette kan ha med økt fokus på å bli en kollektivt orientert skole gjennom utviklingsarbeidet UiU.

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Status
• Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor. Svarprosent:*	86 %
(Tall i parentes viser landssnittet på faktorene)	
1. Oppgavemotivasjon	4,2 (4,3)
2. Mestringstro	4,2 (4,3)
3. Selvstendighet	4,5 (4,2)
4. Bruk av kompetanse	4,2 (4,3)
5. Mestringsorientert ledelse	4,1 (3,9)
6. Rolleklarhet	4,4 (4,3)
7. Relevant kompetanseutvikling	3,4 (3,7)
8. Fleksibilitetsvilje	4,5 (4,5)
9. Mestringsklima	4,6 (4,1)
10. Nyteorientert motivasjon	4,7 (4,7)
• Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 % gj.ført
• Nærværstatistikk	96,1% nærvær
• Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %

*Medarbeiderundersøkelsen er gjennomført i desember 2015. Ny undersøkelse i desember 2017

Tjenesteenheten har i året 2016 to fast ansatte ute i kompetansegivende videreutdanning, deltid, gjennom Kompetanse for kvalitet. En lærer tar videreutdanning i engelsk og en i matematikk.

I tillegg er det to lærere som tar matematikk og en lærer som tar samfunnsfag, disse tar utdanningen ved siden

full jobb.

Ringeby ungdomsskole ønsker som en del av sin drift å drive målrettet utviklingsarbeid. Innenfor enheten har det vært stort fokus på arbeidet med ungdomsskolesatsingen jf. St.meld.22. Rektor er prosjektleder og det er en egen ressurslærer ved skolen som har avsatt tid til å følge opp arbeidet. Skolen er i pulje 2 som varer frem til 2017. Arbeidet i 2016 har rettet seg mot lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter.

§2-1 i Opplæringsloven sier at alle har rett og plikt til grunnskoleopplæring. Dette gir rom for mangfold og ulikhet i skolen, samtidig krever det stor grad av tilpassing for den enkelte elev, noe som videre gir skolen utfordringer i forhold til kvalifisert personale. Dersom det ikke er mulig å rekruttere disse utenifra, må skolen gis mulighet til å bygge opp egen kompetanse.

Oppfølging av overordnet planverk

Et av målene er at Ringeby skal ha gode og trygge oppvekstvilkår der strategien er å beholde og sikre gode barnehager, skoler og fritidsordninger.

Skolen har gjennomført MOT etter oppsatt plan. Det er også inngått en utvidet avtale med MOT, hvor skolene har gått i gang med programmet "Skolen som samfunnsbygger".

På ungdomstrinnet har innføring av nye fag, arbeidslivsfag og valgfag, gitt enheten utfordringer både innenfor bruk av rammetimer, driftsbudsjett og personalet. Som skole ønsker Ringeby ungdomsskole å tilby et så bredt og kvalitativt godt tilbud til alle elevene, uansett forutsetninger, at lysten til å lære og motivasjonen til å fortsette i videre utdanning økes. Det å gi elevene en reell mulighet til å velge vil føre til både mestring og økt motivasjon jfr. St.meld 22, samtidig som flere av ungdommene i Ringeby også vil se framtidsmuligheter innenfor egen kommune.

Ringeby kommune sier innenfor helsedelen at en av strategiene er å drive aktiv og målrettet rehabilitering/opptrening ved sykdom og skade. Her er opptrening av språkfunksjonen viktig. Det å kunne uttrykke seg muntlig og skriftlig er grunnleggende ferdigheter og viktig for alle uansett alder eller funksjonsnivå. Her har voksenopplæringen en viktig funksjon og de som har søkt om opptrening har fått dette.

I tillegg arrangerer voksenopplæringen kveldskurs for arbeidsinnvandrere.

Helse og mestring

Helse og omsorg i Ringebu kommune, skal ut fra gitte rammer, langsiktig og helhetlig planlegging, god nyttiggjøring av kompetanse og fleksibel ressursbruk, arbeide for å yte riktige tjenester på riktig nivå.

Tjenesten skal ha fokus på:

- Et likeverdig tjenestetilbud og den enkelte brukers behov.
- Gjensidighet, økt livskvalitet og egenmestring.
- Den enkeltes mulighet til å bo i eget hjem så lenge som mulig.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Legetjenesten
- Rus og psykisk helsetjeneste
- Terapeutisk enhet
- Helsestasjon- og skolehelsetjeneste
- Tildelingskontor
- Freskus – Ringebu frisklivssenter
- Bofellesskap for enslige mindreårige
- Tjenesteleder er MOT koordinator i kommunen

Viktige hendelser i 2016

- Arbeid med kvalitets og utviklingsplan for Helse og Omsorg
- Omsorg 3.0 som er et innovasjonsprosjekt i helseregion Sør-Gudbrandsdal

Brukere og tjenester

- Innføring av hverdagsrehabilitering og deltagelse i KS nettverk i forhold til innføring av hverdagsrehabilitering
- Brukerrådet har gjennomført 4 møter
- Interne prosesser innen ergoterapitjenesten og helsestasjonen som følger av 10 faktor undersøkelsen.
- Gjennomført drifts- og ressursanalyse for Helse og omsorg ved utgangen av 2016.
- Opprettet bofellesskap for enslige mindreårige flyktninger (oppstart 2017)
- Besøk av MOT turnéen og skrevet under ny kontrakt med MOT

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Status
• Svarprosent på brukerundersøkelse	60 %
• Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med tjenestene	4,7 av 6 poeng
• Dialog med brukerråd	4 møter
• Andel legeårsverk per 10.000 innbygger	13,3
• Solgte avtaler om årskort og halvårskort Freskus	288
• Antall Frisklivsavtaler	145
• Årsverk psykiatrisk sykepleier per 10.000 innbygger	10
• Netto utgifter til forebygging per innbygger	255

Økonomi

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
32.729.700	32.567.931	-161.769	-0,5

(positivt avvik angir merforbruk, negativt avvik angir mindreforbruk)

Helse og mestring har til sammen et mindreforbruk på 0,49 % noe som utgjør kr 161.769.

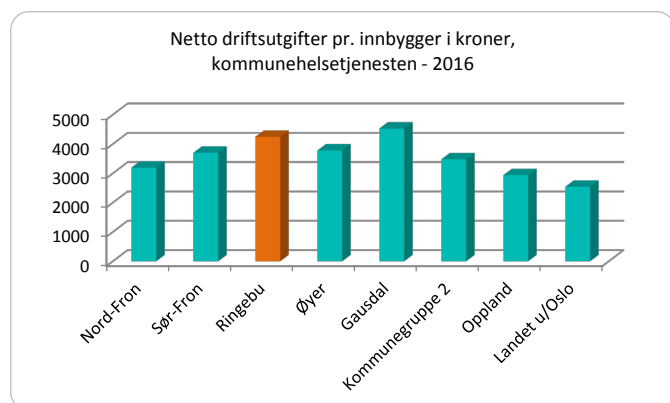
- Det har vært noe langtids sykefravær ved helsesenteret der det ikke har vært leid inn vikarer
- Sjøfør (60% stilling) ble flyttet over fra Linåkertunet til terapeutisk fra 01.04.16 uten at det har vært gjort budsjettmessige endringer.

Freskus har et merforbruk på 616.000:

- Vikarutgifter og utgifter i forbindelse med svangerskapspermisjon.
- Utgifter til renhold har uteblitt i budsjettet på Freskus og gir dermed et merforbruk på kr 213.000.
- Det er ikke gjort interne overføringer i forhold til leie av lokaler for frisklivssentralen på kr 40.000.
- Skifte av varmtvannstank kr 50.000 og utskifting av treningsutstyr kr 20.000
- Resterende merforbruk skyldes manglende utleie av 2 behandlingsrom.

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Status
• Balanse i regnskap	0-2 % pos res
• Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 % ved årsslutt

Medarbeidere

Helse og mestring har ved utgangen av året 28,15 årsverk fordelt på 40 ansatte ved Ringebu helsesenter (inklusive 2 turnustjenester, 0,5 prosjektstilling og 1,2 stilling ved Freskus), 3 ansatte ved tildelingskontoret og fra 01.10 fagleder ved bofellesskap for enslige mindreårige 1,0 stilling. Det er i tillegg 2 private leger, lokalisert ved Ringebu helsesenter. Kommunen har driftsavtale med 4 private fysioterapeuter noe som utgjør 3,15 årsverk fordelt på 3 fysikalske institutt.

Oppgavemotivasjon:

Viste et resultat på 4,3 som er det samme som landsgjennomsnittet.

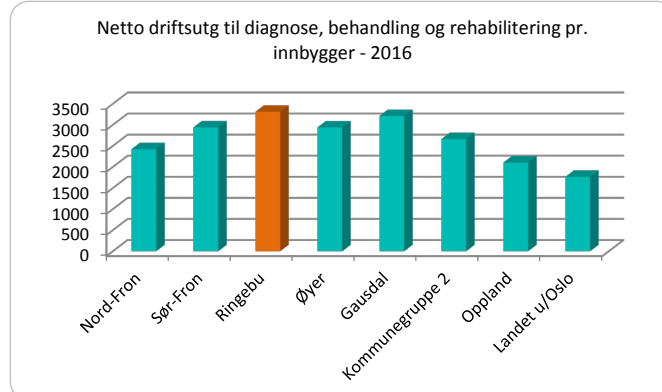
Mestringsklima:

Viste et resultat på 4,0 noe som er 0,1 under landsgjennomsnittet.

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Status
• Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor. Svarprosent:*	58 %
(Tall i parentes viser landssnittet på faktorene)	
1. Oppgavemotivasjon	4,3 (4,3)
2. Mestringstro	4,2 (4,3)
3. Selvstendighet	4,2 (4,2)
4. Bruk av kompetanse	4,0 (4,3)
5. Mestringsorientert ledelse	3,7 (3,9)
6. Rolleklarhet	4,0 (4,3)
7. Relevant kompetanseutvikling	3,8 (3,7)
8. Fleksibilitetsvilje	4,2 (4,5)
9. Mestringsklima	4,0 (4,1)
10. Nyteorientert motivasjon	4,7 (4,7)
• Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 % gj.ført
• Nærværstatistikk	94,6% nærvær
• Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %

*Medarbeiderundersøkelsen er gjennomført i desember 2015. Ny undersøkelse i desember 2017.

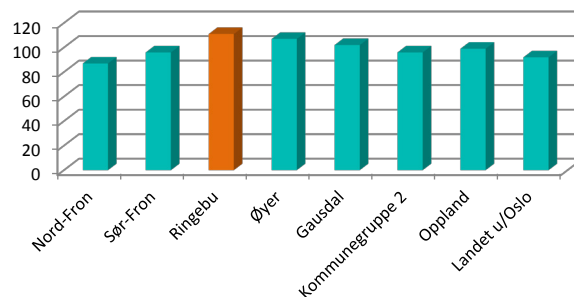
Oppfølging av overordnet planverk

Helse og omsorg har i et samarbeid med tillitsvalgte og representanter fra Levekårsutvalget utarbeidet kvalitetsplan, planen ble politisk vedtatt på høsten. Helse og omsorg skal årlig utarbeide en rapport med utgangspunkt i planens satsningsområder og ressursmål. Brukerrådene er av Levekårsutvalget utfordret til å gi innspill på hverdagsrehabilitering i 2017. Rapporten skal fremlegges politisk hver vår.

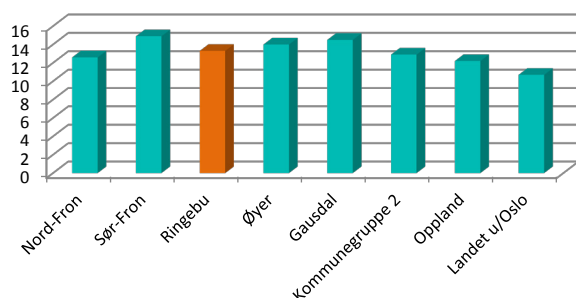
Det har gjennom hele året vært arbeidet med forbedringsarbeid og kvalitetssikringsarbeid. Tjenesten bruker QM+ som er kommunens kvalitetssikringsprogram.

Det er arbeidet med implementering av løpende folkehelseoversikt.

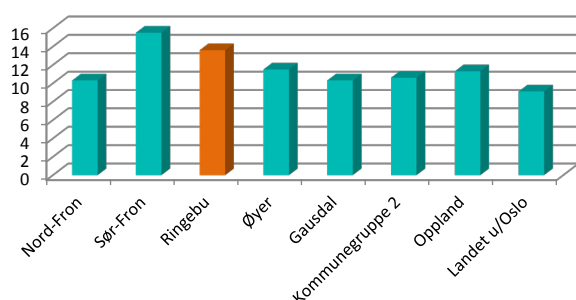
Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst - 2016

Legeårsverk pr 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten - 2016

Fysioterapiårsverk per 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten - 2016

Hjemmebaserte tjenester

Helse og omsorg i Ringeby kommune, skal ut fra gitte rammer, langsiktig og helhetlig planlegging, god nyttig gjøring av kompetanse og fleksibel ressursbruk, arbeide for å yte riktige tjenester på riktig nivå. Et likeverdig tjenestetilbud og den enkelte brukers behov for tjenester skal stå i fokus. Tjenestene skal gjennom gjensidighet, bidra til økt livskvalitet og egenmestring der målet er at alle kan bo i eget hjem så lenge som mulig.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Hjemmetjeneste nord med Ringeby eldresenter
- Hjemmetjenesten Sør med omsorgen
- Kortids./rehab.- avdeling
- J.o.b.a./Miljøterapien

Viktige hendelser i 2016

- Kutt på en avdelingslederstilling innen Helse og omsorg, med endring av organisering(felles)
- Korttid-/rehabiliterings- avdeling og hjemmetjenesten sør får felles avdelingsleder
- Nattvakter innen helse og omsorg får felles avdelingsleder med J.o.b.a./hjemmetjenesten miljøterapi
- Omsorg 3.0 i helseregionen Sør Gudbrandsdal(felles)
- Flytting av beboerne i Hageskogen og Hjemmetjenesten miljøterapi
- Økt belastning på kortids-/rehabiliterings-avdelingen og hjemmetjenestene med brukere med behov for forsterket tilbud over tid

I forbindelse med økonomiplanen 2016 -2020 ble det i april i 2016 gjennomført et kutt på en avdelingslederstilling innen helse og omsorg. Løsningen ble da at kortids- rehabiliterings-avdelingen ble flyttet under hjemmebaserte tjenester, og fikk felles avdelingsleder med hjemmetjenesten sør. Det er utfordrene for lederne å lede avdelinger og tjenester som er så forskjellige, og som ikke er på samme sted. En er avhengig av å etablere tillit, delegere og ha gode kollegaer. Tiden fra april har vært brukt godt og de ansatte gir uttrykk for at endringene nå er etablert og fungerer godt.

I forbindelse med reduksjon av en avdelingsleder stilling, ble det bestemt å samle nattvaktene under felles leder. Grunnlaget for endringen var et ønske om å oppnå en felles plattform for nattvakter innen helse og omsorg i Ringeby. Denne gruppen blir ofte

ensomme og det er utfordrende å få dem inkludert i resten av personalgruppen. I dag blir det gjennomført felles nattvaktmøter på tvers av avdelingene der de kan drøfte ulike utfordringer på tvers og ta opp relevant utfordringer med sin leder. Erfaringene hittil er at løsningen er utfordrende med tanke på at de forskjellige ansatte har 5 forskjellige oppmøtesteder, og sjelden treffer sin leder der de arbeider.

Omsorg 3.0 startet høsten 2015, og har vart gjennom hele 2016. Det er et interkommunalt prosjekt som har involvert alle 4 kommunene i Helseregion Sør-Gudbrandsdalen. Det er et innovasjonsprosjekt som utfordrer deltakerne til å arbeide med nye ideer for å løse fremtidens utfordringer innen helse og omsorg i hele regionen. Med utfordringene kommunene har fremover i forhold til tilgang på ressurser og kompetanse, må kommunene løse oppgavene på andre måter.

Det ble nedsatt arbeidsgrupper innenfor ledelsesutvikling, frivillighet, forebygging, anvendbar teknologi(velferdsteknologi), og hverdagsrehabilitering. Prosjektet var finansiert av fylkesmannen, og var et samarbeidsprosjekt mellom Helseregionen, Høgskolen i Lillehammer, og Østlandsforskning. Det har deltatt over 40 deltakere (ansatte) i prosjektet i regionen i denne perioden. Østlandsforskning har bidratt med følgeforskning gjennom prosjektperioden og har derfor vært tett på prosjektet hele veien. Omsorg 3.0 er nå avsluttet som prosjekt, og det arbeides for en videreføring av arbeidet. Østlandsforskning utarbeider nå en sluttrapport som blir sendt alle kommunene, samt fylkesmannen vedrørende det arbeidet som er gjort.

Året 2016 har ellers vært et utfordrende år for hjemmebaserte tjenester. Kortids-/rehabiliterings-avdelingen og hjemmetjenesten kjente allerede fra mai på den økte belastningen. Belastningen på ansatte og ledere har vært stor ut over hele høsten. Det er flere brukere som har mottatt forsterket tilbud av

hjemmetjenesten i påvente av ledig plass inne på HDO Linåkertunet. Det er snakk om pasienter med langt kommende demenssykdom, som har stort behov for tilrettelagte tjenester og botilbud. Det å ha boende den pasientgruppen i en boform som ikke tilrettelagt, har vært en stor utfordring. Det ble i slutten av desember midlertidig åpnet 5 langtidsplasser ved HDO Linåkertunet. De som sto på venteliste har nå fått plass, og har en bedre hverdag, med tilrettelagte og tilpassede tjenester. Korttids-/ rehabiliterings- avdelingen og hjemmetjenestene har fortsatt stor pågang, men merker den midlertidige åpningen av langtidsplassene ved Linåkertunet HDO som avlastende og positivt for de andre pasientgruppene.

Brukere og tjenester

Arbeidet med rutinebeskrivelser har blitt videreført i 2016. Arbeidet bidrar til å sikre HMS-arbeidet innen tjenestene, som legger grunnlaget for avviksregistrering i Qm+, og har kontinuerlig fokus.

Hjemmebaserte tjenester har eget brukerråd. I 2016 har det vært gjennomført 4 brukerrådsmøter. Møtene har vært gjennomført felles med de andre brukerrådene innen helse og omsorg pga. av fellessaker som økonomiplan, kvalitetsplan og en presentasjon av de ulike avdelingene. Det har vært en stor utskifting av medlemmer i brukerrådet dette året. Det er ellers bra engasjementet blant medlemmene som har vært aktive.

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Status
• Svarprosent på brukerundersøkelse	60 %
• Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med tjenestene	5 av 6 poeng
• Dialog med brukerråd	4 møter
• Antall liggedøgn sykehus utskrivningsklare pasienter	4
• Sykepleierkompetanse tilgjengelig 24/7	95 %
• Antall klagesaker	3

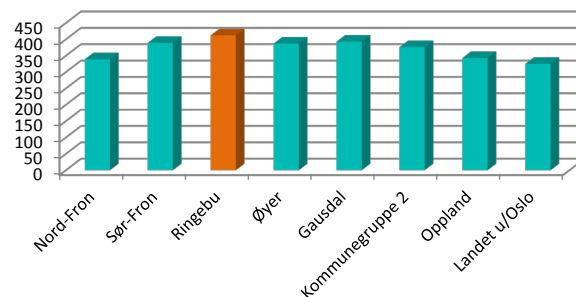
(«Grad av fornøydhet med tjenestene»: Høyeste score i landet på dette er 2. Gjennomsnittet på landsbasis er 2.0)

Økonomi

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
56.863.600	55.692.576	-1.171.024	-2.0

(positivt avvik angir merforbruk, negativt avvik angir mindreforbruk)

Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 80 år og over - 2016

Når vi ser på avviket i regnskapet for hjemmebaserte tjenester 2016, har tjenesteenheten oppnådd et godt resultat. Dette kan relateres til:

Ansvarsområde 340 styrka bemanning har et mindreforbruk på ca. kr 680.000. Dette på grunn av noe vakanse i turnusen gjennom året. Resultatet må også sees i sammenheng med resultatet ved ansvarsområdet HDO på Linåkertunet, men det har vært en relativ god fordeling på bruken av styrka vaktene fra alle områdene i 2016.

Ansvarsområde 353 J.o.b.a har et regnskap i 2016 som samsvarer godt med budsjettet. Regnskapet viser et mindreforbruk på ca. kr 600.000. Ca. kr 430.000 av mindreforbruket skyldes vederlag på lønn av prosjektkoordinator i Omsorg 3.0 i Helseregion Sør-Gudbrandsdal i 2016.

Ansvarsområdet 376 miljøterapienheten har et mindreforbruk på kr 1.400.000. Noe av mindreforbruket er knyttet til større inntekt vedrørende tilskudd for ressurskrevende tjenester, samt fokus på helheten på økonomi innenfor hjemmebaserte tjenester.

Ansvarsområdene for hjemmetjenester går samlet nesten i null. Ansvarsområdet 372 hjemmetjenesten nord hadde et lite mindreforbruk på ca. kr 300.000. Ansvarsområde 371 Hjemmetjenesten sør viser et merforbruk på ca. kr 400.000. Store deler av merforbruket skyldes behov for ekstra innleie gjennom store deler av året knyttet til behov for forsterket tilbud hos flere av pasientene. Tjenesten har også slitt med en lavere grad av nærvær på arbeidsplassen. Det skyldes i noe grad den økende belastning som blir påført de ansatte gjennom slike perioder.

Ansvarsområde 321 Korttids-/Rehabiliterings avdelingen viser også et merforbruk på kr 1.430.000. Merforbruket skyldes i all hovedsak behov for ekstra innleie gjennom store deler av året knyttet til behov for forsterket tilbud hos flere av pasientene. Avdelingen har i tillegg gjennom store deler av året hatt et overbelegg av

pasienter, og har hatt et gjennomsnitt på bortimot 14 pasienter. Det gjør at det er behov for ekstra bemanning.

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Status
• Balanse i regnskap	0-2 % pos res
• Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 % ved årsslutt

Medarbeidere

Hjemmebaserte tjenester er en kvinne-dominert arbeidsplass. Vi ser at pleie- og omsorgsyrkene er sterkt overrepresentert av kvinner. Totalt var det i fjor 7 menn, medregnet tjenesteleder.

I forhold til medarbeidersamtaler ble de i stor grad gjennomført innen hjemmebaserte tjenester i 2016.

Sykefraværstatistikken viser et lavere sykefravær ved hjemmetjenesten nord i 2016. Det har i hele 2016 vært arbeidet bevisst for å forbedre det ytterligere. Hjemmetjenesten sør har slitt en del med belastningsutfordringer i 2016 og fraværet har derfor steget noe. Trenden ser ut til å ha snudd nå og er på tur tilbake.

J.o.b.a med miljøterapi-tjenesten, har lavt sykefravær gjennom året.

Bildet innenfor hjemmebaserte tjenester er ikke entydig. Det blir arbeidet godt med fraværet innenfor de ulike avdelingene innenfor hjemmebaserte tjenester. De enkelte sakene blir tett fulgt i samarbeid med Nav og fellestjenesten. Det er også gjort tiltak med tanke på å dra veksle på forskjellen innad mellom områdene.

Oppgavemotivasjon:

Der scorer hjemmebasert tjeneste 4,1. Dette er litt under landsgjennomsnittet, som er 4,3. Dette kan sees i sammenheng med de innsparingene og store endringene som helse og omsorg har vært preget av i løpet av 2015.

Mestringsklima:

Der scorer hjemmebaserte tjenester 3,9. Dette er også litt under landsgjennomsnittet som ligger 4,1. Dette kan også sees i sammenheng med innsparingene og de store endringene som helse og omsorg har vært preget av i løpet av 2015.

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Status
• Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor. Svarprosent:*	57 %
(Tall i parentes viser landssnittet på faktorene)	
1. Oppgavemotivasjon	4,1 (4,3)
2. Mestringstro	4,3 (4,3)
3. Selvstendighet	4,0 (4,2)
4. Bruk av kompetanse	4,2 (4,3)
5. Mestringsorientert ledelse	3,7 (3,9)
6. Rolleklarhet	4,2 (4,3)
7. Relevant kompetanseutvikling	3,2 (3,7)
8. Fleksibilitetsvilje	4,2 (4,5)
9. Mestringsklima	3,9 (4,1)
10. Nyteorientert motivasjon	4,7 (4,7)
• Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	
• Nærværstatistikk	92,3 % nærvær
• Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %

*Medarbeiderundersøkelsen er gjennomført i desember 2015. Ny undersøkelse i desember 2017.

Oppfølging av overordnet planverk

Kvalitets- og utviklingsplan for helse og omsorg. Levekårsutvalget har bestemt et eget fokusområde for brukerrådene. De ønsker at brukerrådene skal bidra med innspill og synspunkter. Fokusområdet som de skal arbeide med i 2016/2017 er hverdagsrehabilitering. Dette er fulgt opp og lagt til rette for drøftinger. Det er nedsatt en egen arbeidsgruppe på tvers av tjenesteområdene som arbeider for å implementere dette i Ringebu. I tillegg blir det lagt til rette for kunnskapsheving på arbeidsplassene med faglunsjer osv, slik at tankegodset rundt hverdagsrehabilitering skal bli en del av hjemmetjenestene i fremover. Arbeidet med kommunens overordnede målsetning, Raus-Solid-Spenstig, har blitt videreført i 2016. Det er tatt med inn i rekrutteringsarbeidet, samt ulike møter og i samtaler med ansatt.

Linåkertunet HDO

Helse og omsorg i Ringebu kommune, skal ut fra gitte rammer, langsiktig og helhetlig planlegging, god nyttig gjøring av kompetanse og fleksibel ressursbruk, arbeide for å yte riktige tjenester på riktig nivå.

Tjenesten skal ha fokus på:

- Et likeverdig tjenestetilbud og den enkelte brukers behov.
- Gjensidighet, økt livskvalitet og egenmestring.
- Den enkeltes mulighet til å bo i eget hjem så lenge som mulig.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- 32 enheter for heldøgns omsorg tilrettelagt for aldersdemente
- Institusjonskjøkken på Linåkertunet og kjøkken ved Ringebu eldresenter
- Produksjon av mat til hjemmeboende
- Dagsenter på Linåkertunet og ved Ringebu eldresenter
- Kontorpersonale som bistår tjenester tilknyttet Linåkertunet og Ringebu eldresenter

Viktige hendelser i 2016

- I forbindelse med økonomiplanarbeidet for perioden 2016 til 2019 ble det vedtatt en midlertidig stenging av totalt 8 av 32 leiligheter på Linåkertunet med helårseffekt fra 01.01.2016. Fra mai måned har behovet for noe bruk av den midlertidige stengningen vært økende, på bakgrunn av dette ble det vedtatt en midlertidig gjenåpning av inntil 5 plasser på desember møte i kommunestyret. Alle 5 plassene ble tatt i bruk siste halvdel av desember.
- Avdelingsledere i helse og omsorg sammen med tjenesteledere har i 2016 gjennomført siste modul i ledelses studie, totalt har avdelingsledere og tjenesteleder gjennomført 37,5 studiepoeng i 2015/2016
- I 2016 ble Ringebu kommune formelt demensvennlig samfunn, avtalen med Nasjonalforeningen for folkehelsen ble underskrevet av ordfører i april. Formålet med avtalen er å legge til rette for at Ringebu kommune skal arbeide for å bli mer demensvennlig, slik at mennesker med demens kan møte forståelse, respekt og støtte i lokalsamfunnet.
- Kvalitetsplan for helse og omsorg ble vedtatt høsten 2016

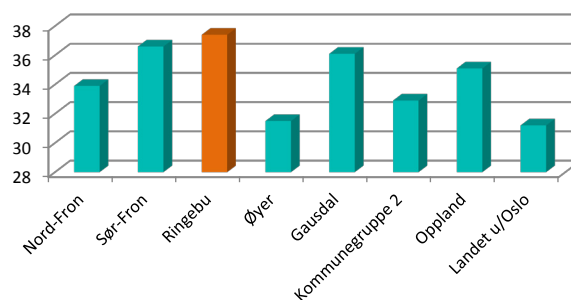

- Helse og omsorg har gjennom hele 2016 deltatt i prosjekt 3.0 i et samarbeid med Lillehammer, Øyer og Gausdal

Brukere og tjenester

- Tjenesten har fortsatt ukentlig besøk av besøkshunden «Helga» i regi av Røde kors til stor glede for beboere.
- Helse og omsorg etablerte brukerråd våren 2014, det har vært gjennomført 4 møter i 2016. Tjenesteleder innkaller til møter i brukerrådet og informerer om tjenesten generelt og gjennomgår årsmelding, budsjett og brukerundersøkelser.
- Brukerundersøkelsen er vedtatt gjennomført 2. hvert år og er ikke gjennomført i 2016. I 2015 ble undersøkelsen tilrettelagt for at pårørende til beboere fikk anledning til å svare, totalt ble det sendt ut 25 skjema hvorav 4 gav tilbakemelding, total svarprosent på 16 %.
- Gjennomført drifts og ressursanalyse
- Tjenesten har ved hjelp av gavemidler og penger gitt fra Gjensidigestiftelsen kjøpt 2 rickshawsyklar.

Netto driftsutgifter pleie og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter - 2016

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Status
• Svarprosent på brukerundersøkelse	60 %
• Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med tjenestene	5 av 6 poeng
• Dialog med brukerråd	4 møter
• Antall liggedøgn sykehus utskrivningsklare pasienter	0
• Antall klagesaker	0

Økonomi

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
17.872.500	18.749.665	877.165	4,9

(positivt avvik angir merforbruk, negativt avvik angir mindreforbruk)

Følgende forhold har medført merforbruk for tjenesten i 2016:

- Mindreinntekter på kantine/ catering
- Åpning av 5 plasser i desember, personalressurs
- Forventede OU midler søkt til avdelingslederstudiet var inntektsført på 2015
- Ekstrahjelp
- Avtalefestede tillegg

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Status
• Balanse i regnskap	4,9 % neg res
• Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 % ved årsslutt

Medarbeidere

Linåkertunet er en kvinnearbeidsplass. Det er ønskelig med ansatte av begge kjønn, men pleie- og omsorgsykker er fortsatt i hovedsak representert av kvinner. Linåkertunet har i 2016 hatt mannlig lærling innen helsefag og mannlig vikar på natt. I turnus har det i 2016 vært 19 årsverk, i tillegg har tjenesten 100 % avdelingsleder, 160 % kontorpersonelet, 100 % aktivtør på Linåkertunet og 80 % aktivtør ved Ringebu eldresenter samt tjenesteleder i 100 % stilling.

Kjøkkentjenesten på Linåkertunet har 6,8 årsverk inkludert fagleder på kjøkkenet. Ved kjøkkenet på Ringebu eldresenter er det 2,7 årsverk.

Tjenesten har ikke nådd målsetning i BMS på et totalt nærvær på 92 %, nærværet totalt for 2016 er på 90 %

Tjenesten har høyt fokus på nærvær og det arbeides tett og godt med oppfølging av den enkelte ansatte med fravær i et samarbeid med tjenesten, NAV og fellestjenesten.

Tjenesten har i 2016 blitt arbeidet med rutinebeskrivelser som legger grunnlaget for avviksregistrering i Qm+, noe som bidrar til sporing av systemsvikt og gjennom det øker kvaliteten på tjenesten.

Medarbeiderundersøkelsen 10 faktor er vedtatt gjennomført hvert 2. år og er ikke gjennomført i 2016. Undersøkelsen fra 2015 viste følgende tall på 2 utvalgte parameter:

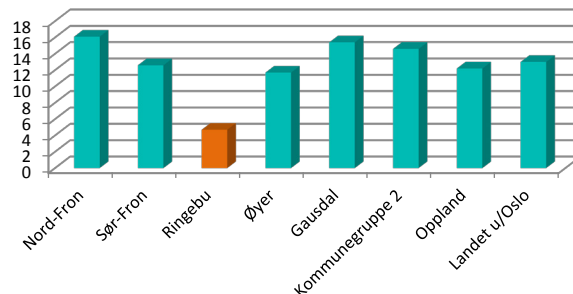
Oppgavemotivasjon:

Viste et resultat på 4,2 rett i underkant av landsgjennomsnitt.

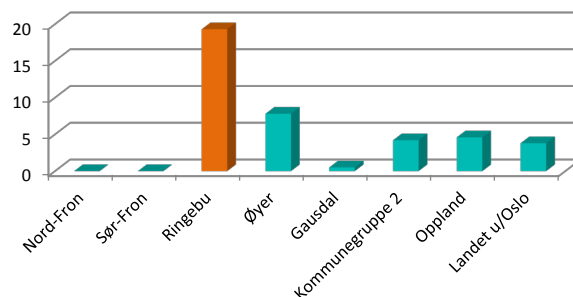
Mestringsklima:

Viste et resultat på 3,9 noe som er 0,2 under landsgjennomsnittet.

% andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon - 2016

% andel innbyggere 80 år og over i bolig med heldøgns omsorg - 2016

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Status
Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor. Svarprosent:* (Tall i parentes viser landssnittet på faktorene)	56 %
1. Oppgavemotivasjon	4,2 (4,3)
2. Mestringstro	4,1 (4,3)
3. Selvstendighet	4,2 (4,2)
4. Bruk av kompetanse	4,1 (4,3)
5. Mestringsorientert ledelse	3,6 (3,9)
6. Rolleklarhet	4,0 (4,3)
7. Relevant kompetanseutvikling	3,5 (3,7)
8. Fleksibilitetsvilje	4,2 (4,5)
9. Mestringsklima	3,9 (4,1)
10. Nytteorientert motivasjon	4,8 (4,7)
Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 % gj.ført
Nærværstatistikk	90,2 % nærvær
Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %

*Medarbeiderundersøkelsen er gjennomført i desember 2015. Ny undersøkelse i desember 2017.

Oppfølging av overordnet planverk

Helse og omsorg har i et samarbeid med tillitsvalgte og representanter fra Levekårsutvalget utarbeidet kvalitetsplan, planen ble politisk vedtatt på høsten. Helse og omsorg skal årlig utarbeide en rapport med utgangspunkt i planens satsningsområder og ressursmål. Brukerrådene er av Levekårsutvalget utfordret til å gi innspill på hverdagsrehabilitering i 2017. Rapporten skal fremlegges politisk hver vår.

Linåkertunet HDO har som mål og utøve tjenester i tråd med kommunens verdier «raus-solid-spenstig» Tjenesten skal yte gode og tilrettelagte tjenester for brukere med behov for et heldøgns omsorgstilbud.

NAV

I denne årsmeldingen omtales bare de oppgavene i NAV som faller inn under kommunens ansvarsområde. Kontoret har tatt i bruk Balansert Målstyring, men dette følger ikke kommunalt oppsett, da det er samordnet med statlig del av virksomheten.

NAV har som mål å:

- Fremme sosial og økonomisk trygghet og bedre levekårene for vanskeligstilte i kommunen.
- Gjennom ulike former for tiltak gi den enkelte mulighet til å klare seg selv så vel økonomisk som sosialt gjennom en aktiv og meningsfylt tilværelse ut fra sine forutsetninger.
- Ved å gi økonomisk rådgivning bidra til at enkeltpersoner med store betalingsvansker kan få oversikt og mestre sin økonomi.
- Saksbehandle bostøttesøknader, for å bistå de med lav inntekt og høye bostøtte. Husbanken er endelig avgjørelsesmyndighet.
- Flyktningetjenesten bistår flyktninger som skal bosettes i kommunen etter avtale med Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi), samt flyktninger som har bodd i kommunen kortere enn 5 år. Dette gjelder etablering, opplæring, arbeidskvalifisering og tilrettelegging.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Økonomisk rådgivning
- Bosetting og integrering av flyktninger
- Gjeldsrådgivning
- Økonomisk bistand vanskeligstilte
- Bostøtte

Viktige hendelser i 2016

- Arbeidsledigheten er fortsatt historisk lav, og mange med nedsatt arbeidsevne har gått ut i arbeid
- Satsingen på mer arbeidsretting av Introduksjonsprogrammet for flyktningene gjennom Ringebumodellen

Brukere og tjenester

Gjennom 2016 har NAV registrert 79 stønadmottakere på økonomisk sosialhjelp. Et tall som har vært stabilt de 4 siste årene, til tross for økt mottak av flyktninger. 18 % av stønadmottakerne er i aldersgruppen 18-25 år.

Gjennomsnittlig stønads lengde var 4,24 måneder (3,49 i 2015). Gjennomsnittlig årsytelse var på kr 36.021 (30.658 i 2015). 28 av 79 brukere mottok større beløp enn dette. 8 (av 79) personer mottok ytelse kun en

måned.

Flyktninger mottok 38 % av utbetalingene på økonomisk sosialhjelp i 2016. Dette har vært økende siden det ble vedtatt å øke bosettingstallet. Tilsvarende andel i 2013 var 12 %.

Det er pr. 31.12.16 bosatt 54 flyktninger som hører inn under brukergruppen til flyktningkontoret. Ved utgangen av 2015 var det 41.

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Status
• Brukerundersøkelse, snittscore på de 5 hovedspørsmålene skal være over 5	5,28 av 6 poeng (2015) (5,12 i 2014)
• Brukerundersøkelse, snittscore på de 4 spm vedr. veiledning skal være over 5	5,23 av 6 poeng (2015) (5,20 i 2014)
• Brukerundersøkelse, snittscore på de 4 spm vedr. organisering/ ventetider skal være over 5	5,30 av 6 poeng (2015) (5,18 i 2014)
• Dialog med brukerråd	Ingen møter i 2016

Det ble ikke gjennomført brukerundersøkelse i 2016. Neste utføres i 2017.

Økonomi

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
4.703.300	3.670.859	- 1.032.441	-22,0

I tillegg er det satt av kr. 2.492.000 til flyktningefond.

Det ble et betydelig mindreforbruk som skyldes:

- Mer integreringstilskudd enn budsjettet
- Færre enn budsjettet på Kvalifiseringsprogrammet
- Redusert utgifter til økonomisk sosialhjelp øvrige

Tjenesteenheten har likevel hatt merutgifter knyttet til:

- Flere på Introprogram enn budsjettet
- Økonomisk sosialhjelp på flyktninger

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Status
• Balanse i regnskap	22,0 % pos res (i tillegg til fondsavsetning)
• Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 % ved årsslutt

Medarbeidere

Det jobber 6 kommunalt ansatte ved kontoret. 3 sosionomutdannet, 1 økonomiutdannet og 2 med annen høgskoleutdanning. Alle 6 er kvinner.

3 årsverk er knyttet til bosetting, integrering og kvalifisering av flyktninger som har bodd kortere enn 5 år i kommunen. Økonomisk rådgiving/-saksbehandling er tilgodesett med ca. 240 % stilling, på gjeldsrådgiving er det en 50 % stilling. En 10 % stillingsressurs er tilknyttet bostøtteordningen. Totalt 6 årsverk fordelt på 6 personer. I tillegg betaler kommunen for 50 % av NAV-lederstillingen (statlig tilsatt).

Sykefraværet har for hele året vært 4,9 % (både lege- og egenmeldt). Dette er akseptabelt.

Alle oppgavene ved kontoret ses under ett, og fordeles ut fra hva som tjener brukeren best. Dette reduserer sårbarheten i forhold til at enkeltveiledere er alene om et saksområde. Oppgavene løses derfor uavhengig av den enkelte medarbeiders tilsetningsforhold (stat/kommune).

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Status
• Medarbeiderundersøkelsen	
– Svarprosent	100 %
– En energiscore på minimum 25 (av 30) på gjennomført HKI.	23,1 (25,0 i 2015)
• Andel gjennomførte medarbeidersamtaler – 100%	ingen gj.ført
• Nærværstatistikk	95,1 nærvær (87 % i 2015)
• Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %

Oppfølging av overordnet planverk

Enheten omfattes av Boligpolitisk plan og Flyktningeplan.

I tråd med Boligpolitisk plan følger NAV opp med biveiledning, og i samarbeid med Plan/Teknisk å ha boliger klare til flyktninger.

NAV leverer også i tjenester i tråd med gjeldende flyktningeplan.

Gjennom at kontoret har tilgang på både statlige- og kommunale virkemidler klarer NAV Ringebu å samordne og gi brukerne et helhetlig og godt tilbud innenfor ansvarsområdet. Kontoret har også gjennom hele 2016 vært av de beste NAV-kontor i fylket.

Kommunen har bosatt 19 flyktninger i 2016. Det var planlagt 10 ordinære og 5 enslige mindreårige (EMF), men pga at ingen EMF kom, ble det bosatt flere ordinære.

Plan og teknisk

Plan og teknisk skal yte service til hele kommunen i form av varer og tjenester. Drift og vedlikehold av veier, vann, avløp, bygninger og kommunale grøntområder er viktige basistjenester som også er viktig for trivsel i kommunen. Plan og teknisk skal planlegge ny arealbruk og legge til rette for at folk flest får utført bygg- og anleggsarbeid i samsvar med lover og forskrifter.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Plan
- Kart og oppmåling
- Byggesak
- Eiendomsskatt
- Sekretariat/forkontor
- Kommunale eiendommer, herunder vaktmester- og renholdstjeneste
- Vei
- Vann og avløp
- Brann- og feiervesen og renovasjon gjennom interkommunale samarbeidsselskap
- Husbank

Viktige hendelser i 2016

- 5 reguleringsplaner ble godkjent, deriblant reguleringsplan for Varden (Kvitfjells tredje dalside).
- Det ble gitt 310 byggetillatelser, 220 brukstillatelser og gjennomført 80 tilsyn.
- Gjennomført radontiltak ved Ringeby Eldresenter og boliger Hageskogen. I tillegg er det satt i gang kartlegging med registrering og utplassering av sporfilmer Ringeby rådhus.
- EPC (Energisparekontrakt) Ringeby kommune sammen med AF Energi og miljøteknikk er i gang med gjennomføring av tiltak, FASE 2
- Videreført rehabilitering og utskiftning kjøkkenløsninger på leiligheter ved Ringeby Eldresenter (totalt 22 stk. i gammel del)
- Ringeby kommune har ferdigstilt trinn 2 med 8 leiligheter på St. Olavs plass i Tollmoen. Alle de 16 leilighetene i prosjektet er ferdigstilt.
- Jernbanegata 4 - Politisk godkjent løsning og budsjett for prosjektet. Startet ombygging til Innovasjonssenter og bibliotek. Ferdigstilles 2017.
- Grubbegata bofelleskap for enslige mindreårige flyktninger - total ombygging til 10 plasser fordelt på to bofelleskap i tillegg til personaldel.
- To-mannsbolig Ulberg for flyktninger startet høsten 2016.
- Ringeby skole – Renovering av Oppistugu.

Etterisolert vegger og tak med ny kledning og takteking.

- Renovering av kjøkken på pub Tromsvang
- Etablert dypoppsamling for avfall ved Fåvang barnehage og Ringeby Ungdomsskole
- Etablert Tuftepark ved Ringeby Ungdomsskole
- Kaupanger - nytt lydisolert rockeverksted i kjeller
- Arbeid med kommuneplanens arealdel har pågått gjennom hele året. Planen var ute til 2. gangs høring og offentlig ettersyn våren/sommeren 2016.
- 1500 meter ny asfalt i Storrøvegen.
- Skarven og Kolstadrovegen er oppgradert med nye grøfter og vegetasjonsrensk.
- Kilgarden høydebasseng er rehabilitert.
- Skiftet vannforsyningspumper i Bergesvea høydebasseng (Kvitfjell øst)
- Marienhø boligområde ble ferdigstilt.
- Plan og teknisk har kjøpt ny traktor

Brukere og tjenester

I 2016 er det godkjent 5 private reguleringsplaner. Andre viktige planoppgaver har vært revisjon av kommuneplanens arealdel og planlegging og utbygging av ny E6 gjennom Gudbrandsdalen. Det er igangsatt regulering av nye hytteområder i Fåvang østfjell og i Kvitfjell.

Behandlingstiden på byggesaker har i 2016 vært på 7 dager (inkludert flere sakstyper med 12 ukers frist). Saksbehandlingstiden er langt under det som er lovpålagte frister etter plan- og bygningsloven. I 2016 ble det gjennomført tilsyn i rundt 25 % av byggesakene. Dette er dobbelt så mye som loven pålegger kommunen. Tilsyn er den viktigste faktor for å kunne påvirke kvalitet i byggebransjen og redusere omfanget av byggefeil.

Adresseprosjektet er nå ferdig og alle adresseobjekter i Ringeby har fått vegadresse. Man er nå over i en driftsfase der det gjelder å vedlikeholde adresseregister

og skilt. Alle vegnavnskielt og henvisningskielt er lagt inn i NVDB for lettere forvaltning framover. Det er etablert 51 nye vegadresser i 2016. Antall aktive vegadresser er nå 7933.

Det er i 2016 etablert 80 nye grunneiendommer/fester (17 nye eierseksjoner):

- 3 Boligtomter
- 37 Fritidseiendommer
- 1 Veg grunn
- 12 Tilleggsareal til andre eiendommer
- 4 Fradelinger av tidligere festegrunn med eget bruksnummer, alle er bebygde hytteeiendommer
- 2 Utbyggingsareal til investorer
- 1 Skogteig
- 1 Industriotomt
- 1 Uregistrert jordsameie som er matrikulert
- 17 Eierseksjoner – (9 Fritidsseksjoner og 4 boligseksjoner, 2 næringsseksjoner)
- (Det er ført 15 sammenslåinger av matrikkelenheter)
- Eiendommer for jordskifteretten

Kvaliteten på eiendomskartet (Matrikkelkartet) er under kontinuerlig forbedring. Pr. 31.12.2016 ligger 98,2 % av Ringebu kommune sine eiendommer i matrikkelkartet. 160 eiendommer er ikke søkbare i matrikkelkartet, det vil si at man ikke kjenner den nøyaktige beliggenheten til eiendommen. Totalt antall Eiendommer er 9394, herav er det 672 seksjoner og 318 punktfester.

Kommunen har i 2015 i forbindelse med byggesaksbehandling innført en ny tilleggsmodul til saksbehandlingssystemet; Acos eiendom. Denne benyttes nå i saksbehandlingen.

Noen nøkkeltall om adresser og eiendommer i Ringebu kommune:

Nøkkeltall	2016
Antall matrikkelenheter(eiendommer)	9.394
Antall vegadresser	7.939
Antall bygninger	15.132
Nye matrikkelenheter/eiendommer	97

Nedenfor er det vist en oversikt over antall abonnenter som kommunen har i sitt register, og som faktureres for kommunale gebyrer:

Type gebyr	Antall abonnenter i 2015	Antall abonnenter i 2016
Renovasjon	6.305	6.459
Feiing/tilsyn	2.977	3.626
Septik	904	972
Vann	2.661	2.769
Avløp	2.765	2.876

Overgang fra bruk av papirfaktura til elektronisk faktura fortsetter. I 2016 ble det produsert ca. 5.150 e-faktura (inkl. faktura sendt på e-post og aksesspunkt) og ca. 4.300 avtalegiro, fordelt på 4 hovedkjøringer. Det ble produsert ca. 19.400 fakturaer totalt på disse kjøringene.

Det ble i 2016 gitt 86 tilknytningstillatelser til kommunalt vann og avløp, det er en vesentlig økning fra årene før. Dette kommer av at noen hytteområder har bygget ut ledningsnett for å koble til eksisterende hytter, altså ikke bare nye bygninger. Det har også blitt tilknyttet flere leilighetsbygg i Kvittfjell.

Det ble gitt 15 utslippstillatelser, noe som er en nedgang fra 2015, men fortsatt en vesentlig økning fra årene før.

Det er totalt produsert 540 000 m³ vann i 2015. Ringebu og Fåvang renseanlegg har behandlet 340 000m³ avløpsvann mens Frya renseanlegg har rensert 201 000m³ avløp for Ringebu kommune, dette inkluderer avløpet fra Tine meierier Frya.

Lekkasjer på vannledningsnettet er et problem det arbeides fortløpende med og i 2016 ble det gjort en ekstra innsats på ledningsnettet tilhørende Venabygdsfjellet vannverk. Dette har resultert i at antall m³ produsert vann er redusert fra 7,4m³/t til 5,4m³/t, en nedgang på 27 %.

De øvrige vannverkene har produsert tilnærmet samme vannmengde som i 2015. Arbeidene med utbedring av lekkasjer vil fortsette i årene som kommer ved systematisk gjennomgang av ledningsnettet for å finne og utbedre lekkasjer. Lekkasesøk utføres i egenregi og utbedringene er en kombinasjon av entreprenørtjenester og egenregi.

Det ble for årsavlesningen av vannmålere i 2016 benyttet varsling på SMS, dette førte til at det ble innlevert 1196 avlesninger pr SMS. Mengden måleravlesningskort som ble produsert og sendt pr post hadde derfor en vesentlig reduksjon.

Totalt er 2337 vannmåleravlesninger levert elektronisk, de resterende 565 avlesningene må legges inn manuelt.

Det er stort fokus på vannmiljø og opprydding i spredt avløp fra overordnede myndigheter. Ringeby kommune har kartlagt de fleste anlegg i kommunen og vil starte tilsynsarbeidene så snart en plan for opprydding i spredt avløp er vedtatt.

Husbank

Kommunestyret vedtok (KOM: 128/15) låneopptak på kr 3.000.000 til videre utlån (Startlån) for 2016.

Midler til tilpasning til viderefordeling, søkes det Husbanken om etter behov.

Formålet med startlånet er at det skal bidra til gode løsninger for personer som er langvarig vanskeligstilte på boligmarkedet slik at disse kan få et trygt og godt boforhold. Unge i etableringsfasen er ikke lenger i målgruppen.

Kommunen gjør en individuell vurdering av lånsøkers behov for startlån, og det har vært avholdt flere møter med lånesøker, noen også i samarbeid med NAV.

Sparebankene godtar ikke lenger at Startlån gis som toppfinansiering. Dette har medført at flere har fått avslag på søknader.

I alt ble det gitt tilsagn om 7 startlån og avslag på 11 søknader.

Det ble også gitt 6 tilsagn om tilskudd til tilpasning. Videre ble det gitt 1 tilsagn og 1 avslag om tilskudd til etablering.

2016	Startlån	Tilpasning	Etablering
Overførte midler ved årsskiftet	5 287 341	372 225	110 000
Midler fra Husbanken i perioden	3 000 000	100 000	200 000
Overført mellom tilskuddsordningene (+/-)	-	0	0
Ekstraordinære innfrielser som kommunen tildeler på nytt	0	0	0
Innfridde, ubrukte midler (-)	0	-	-
Tilbakeføring fra tapsfond til tilskudd	-	-	0
Avsatt til tap	-		0
Totalt til videretildeling i perioden	8 287 341	472 225	310 000
Utbetalt av kommune / låneforvalter pr. 31.12.2016	3 261 590	331 725	35 000
Ikke utbetalte midler ved årsslutt	5 025 751	140 500	275 000
Aktive forhåndsgodkjenninger	3 900 000	0	0
Vedtatt, ikke utbetalt	3 900 000	0	0

Eiendomsskatt

Eiendomsskattekontoret skriver ut eiendomsskatt i henhold til eiendomsskatteoven, kommunestyrevedtak (KOM 128/5) og rammer og retningslinjer for Ringeby kommune.

For 2016 ble det merarbeid pga endring i bunnfradrag og promille og mange henvendelser fra hjemmelshavere om det nye eiendomsskattegrunnlaget.

Alle nybygg og tilbygg, og bygg som antas tatt i bruk, besiktiges og tas bilder av. Eiendomsskattekontoret er sekretariat for nemndene, og det er mye arbeid i forkant og etterkant av møter.

For å få ferdig takstgrunnlaget for utskrivning av skatt for 2017, har takstnemnda avholdt 11 møter og taksert 441 eiendommer. Det har været foretatt kontorjusteringer på i alt 327 eiendommer som har fått lagt inn strøm.

Takstnemnda har også behandlet 23 klager, av disse går 20 videre til klagenemnda. Klagenemnda behandlet også 6 saker som ble utsatt fra 2015.

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Status
• Svarprosent på brukerundersøkelse	27 %
• Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med tjenestene	5,4 av 6 poeng
• Tilgjengelig næringsareal i m ²	ca 150.000 m ²
• Antall tilgjengelige boligtomter	95 regulerte ubebygde boligtomter (pr. jan 2016)

Økonomi

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
27.196.300	26.745.638	-450.662	-1,7

Mindreforbruket på 1,7 % skyldes at mye av kapasiteten på vedlikeholdsapparatet har gått med oppfølging av investeringsprosjektene. Det er også utført mere oppgaver i egenregi enn tidligere år.

Det er gjort et lite løft på kommunale veger og gater for å ta igjen noe av etterslep på vegvedlikehold. Det er utført vesentlig vedlikehold på 3400 meter grusvei og 1500 meter asfaltvei. Det er i tillegg benyttet noe driftsmidler på veiareal i Fåvang sentrum i forbindelse med sentrumsprosjektet der.

Selvkostområdet septik har et mindreforbruk i henhold budsjett, det er derfor vedtatt å sette ned avgiften med 10 % for 2017.

For selvkostområdene vann og avløp ble det også et mindreforbruk i forhold til budsjett. Årsaken til dette er sammensatt, i hovedsak skyldes dette stort fokus på investeringsprosjekter og planlegging for administrasjonen. I tillegg utføres mange oppgaver i egenregi, noe som holder kostnadene nede. Men betyr også at tjenesteenheten ikke har like mange vedlikeholdsprosjekter under arbeid samtidig.

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Status
• Balanse i regnskap	1,7 % pos res
• Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	28 % ved årsslutt

Medarbeidere

Tjenesteenheten har totalt 540 ansatte fordelt på 44,8 årsverk, 3 på byggesak, 2 kart/oppmåling, 2 planarbeid, ½ eiendomsskatt, 2 merkantil, 2 kommunal eiendom, 1 leder plan og teknisk. 18 innen renhold, 1 i vaskeriet, 6 innen vaktmestertjenesten, 12 innen veg, vann og avløp. Enheten består av 27 menn og 27 kvinner.

For tjenesteenheten ligger nærværet i 2016 på 95,3%, egenmeldt fravær er 0,8 % mens legemeldt fravær ligger på 3,9 %. Dette er i hovedsak langtids sykmeldinger.

Oppgavemotivasjon:

Viste et resultat på 4,1 som er rett i underkant av landsgjennomsnitt.

Mestringsklima:

Viste et resultat på 3,5 noe som er under landsgjennomsnittet.

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Status
• Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor. Svarprosent:	80 %
1. Oppgavemotivasjon	4,1 (4,3)
2. Mestringstro	4,3 (4,3)
3. Selvstendighet	4,0 (4,2)
4. Bruk av kompetanse	4,3 (4,3)
5. Mestringsorientert ledelse	3,0 (3,9)
6. Rolleklarhet	4,2 (4,3)
7. Relevant kompetanseutvikling	3,6 (3,7)
8. Fleksibilitetsvilje	4,3 (4,5)
9. Mestringsklima	3,5 (4,1)
10. Nytteorientert motivasjon	4,5 (4,7)
• Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 % gj.ført
• Nærværstatistikk	95,3 % nærvær
• Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %

*Medarbeiderundersøkelsen er gjennomført i desember 2015. Ny undersøkelse i desember 2017.

Oppfølging av overordnet planverk

Plan og teknisk bruker kommunens hjemmeside aktivt for å informere innbyggerne om aktuelle saker. I 2016 la plan og teknisk ut over 57 nyhetssaker. Det ble arrangert flere åpne møter og åpent kontor i 2016, i forbindelse med at kommuneplanens arealdel ble lagt ut på første gangs høring. Målet er å sikre en god dialog med innbyggerne i dette arbeidet.

Det er en målsetting å ha regulerte areal til næringsformål tilgjengelig. I dag er det regulerte næringsareal som ikke er tatt i bruk i begge tettstedene og på Frya. Næringsarealene på Frya administreres av Frya Industrianlegg, som er et interkommunalt selskap. Nye areal for næringsvirksomhet vurderes i den pågående kommuneplanrevisjon.

Det er tilgjengelig regulerte boligtomter i Ringebu/Vålebru. Innenfor Ulberg vest er mange av de byggeklare tomtene solgt. Utbygging av infrastruktur fortsatte i 2016, og nye tomter ble klargjort for salg. På St. Olavs plass er det bygd kommunale flermannsboliger for utleie ferdigstilt i 2016.

Boligtilskuddet på kr 75.000 ble videreført i 2016, og det ble utbetalt tilskudd til 6 ferdigstilte boliger.

PlanInnsyn ligger tilgjengelig på kommunens nettside. Dette er et kartverktøy hvor grunneiere og utbyggere kan gå inn og finne gjeldende reguleringsplaner og plandokumenter.

Kommunen har i 2016 i forbindelse med byggesaksbehandling begynt med innføringen av en ny tilleggsmodul til saksbehandlingssystemet; Acos eiendom.

Det ble søkt om trafikk sikkerhetsmidler for flere tiltak i henhold til gjeldende trafikk sikkerhetsplan. Kommunen mottok tilskudd til et av de omsøkte tiltakene som var trafikkopplæring for innvandrere.

Trafikk sikkerhetsplanen ble rullert for 2017.

Midt-Gudbrandsdal regnskaps- og skatteoppkreverkontor

Midt-Gudbrandsdal regnskaps- og skatteoppkreverkontor (MGRS) er et interkommunalt samarbeid etter kommunelova § 28c mellom Ringebu og Sør-Fron kommuner. Ringebu er vertskommunen. MGRS ble oppretta 1. juni 2005, samtidig med at økonomiavdelingene i de to kommunene ble avviklet.

MGRS skal sørge for at våre oppdragsgivere fører sitt regnskap i samsvar med Kommunelovens § 48 og Kommunal- og regionaldepartementets forskrift om årsregnskap og årsberetning, og god kommunal regnskapsskikk.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Regnskapsføring av kommuneregnskapene, interkommunale samarbeid og kirkelig fellesråd
- Innfordring kommunale krav
- Skatteoppkrever

Viktige hendelser i 2016

- Årsregnskap for 2016 rettidig rapportert til SSB
- Skatteoppkrever fortsatt kommunal
- Fortsatt fokusert på interne rutiner og avstemningsmaler, for å oppnå en effektiv drift
- Daglig leder sa opp sin stilling med virkning fra den 31.10.2016 for å tiltre som økonomisjef i Sør-Fron kommune.
- Bente Indergård ble konstituert i 30 % stilling som tjenesteleder i perioden.
- Det er startet opp en utredning om utvidet interkommunalt samarbeid med Sør-Fron kommune når det gjelder fagområdene: Fakturering, lønn og innkjøp.

Brukere og tjenester

Foruten de to skatteregnskapene – som ligger til skatteoppkreverfunksjonen – fører MGRS regnskap for:

- Ringebu kommune med MGBV og MGRS
- Sør-Fron kommune med MGPP, Frya RA, MGL og Fron badeland
- Midt-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap (MGR)
- Midt-Gudbrandsdal Brannvesen (MGB)
- Frya industriannlegg (driftsselskapet for Frya industriområde)
- Driftsassistansen for vann og avløp i Oppland (DiO)
- Ringebu kirkelige fellesråd
- Ringebu Sokneråd
- Sør-Fron sokn

Faggruppen har oppfylt målet om å være løpende à jour. Regnskapsavslutningen er gjennomført under ledelse av daglig leder, samt av Jan Magne Langseth, som overtok som konstituert faglig leder. Årsregnskapene for 2016 er rettidig rapportert.

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Status
• Svarprosent på intern brukerundersøkelse	38 %
• Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med tjenestene	5,7 %
• Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med service	5,7 %

Mål og resultat

MGRS er som § 28c-ordning integrert i Ringebu kommunes regnskap. MGRS har gjennomført sine gjøremål i 2016 og innen den økonomiske rammen representantskapet fastsatte. Netto mindreforbruk på kr 763.101 er tilbakeført til kommunene i 2016-regnskapet.

Virksomheten er delt i to faggrupper, foruten daglig leder:

- Skatteoppkreveroppgaver og kommunal innkreving
- Regnskapsføring og remittering

Mål for MGRS i 2016 har vært:

- Å være løpende à jour med regnskapsføringa, både for kommunesektoren og skatt
- Å være aktive og løpende à jour med innkreivingsarbeidet og unngå at restansene øker
- Utvikle egen fagkompetanse og rutiner i samsvar med endra rammevilkår og opplevd behov
- Å kvalitetssikre og om nødvendig gi råd og hjelp under kommunens opplæring med koding (særlig mva-koding) av regnskapsbilag.
- Å ta i bruk nye hjelpeverktøy og ny teknologi, herunder bli bedre i bruk av aktuell programvare
- Fortsatt å trekke ut "det beste" fra hver kommune og andre, og å samordne det for hele virksomheten.

Målene for 2016 er nådd. Både regnskapsførerfaget og innfordring/skatt er i stadig utvikling. Det er et krevende og komplisert lovverk man må forholde seg til. Dette krever at ansatte er faglig à jour, spesielt innenfor regler for merverdiavgift, momskompensasjon og kommunalt regnskap.

Tjenesteenheten har hatt inne en praksisplasskandidat fra NAV. Hun har fått verdifull opplæring, praksis og ikke minst kan hun gå ut som jobbsøker med gode referanser fra både leder og ansatte ved tjenesteenheten.

Skatteoppkrever

Avdelingen har vært løpende à jour med saksbehandling gjennom året. Mål for innkreving satt av skatteetaten er nådd for begge kommuner. Skatteoppkreveren har sendt egne årsmeldinger til kommunene via kontrollutvalgene. Det har vært foretatt kontroll fra Skatteetaten i 2016. Det ble ikke gitt noen merknader. Avdelingen har startet opp et prosjekt med kompetansekartlegging og rutinegjennomgang, som vil bli sluttført i 2017.

Når det gjelder stedlig arbeidsgiverkontroll, fikk MGRS i representantskapets møte 14.05.2014 godkjenning for å løse dette ved tjenestekjøp 2015-2018 fra Sør-Gudbrandsdal kemnerkontor. Det har vært vakanser i stillinger der i 2016, noe som medførte at tjenesteenheten dessverre ikke nådde kravet om kontroll hos 5 % av arbeidsgiverne dette året.

Innfordring kommunale krav

Målet for 2016 har vært fortsatt å holde restansene på et lavt nivå, samt å utføre en effektiv innfordring

Innkreivingsavdelingen har god kontroll på restansene, og tiltak for sikring/innfordring er iverksatt.

Til innfordring av kommunale krav benyttes Inkassoprogrammet EIK3 som også benyttes av ca. 90 små og store kommuner. Der måles innfordringsresultater på alle restanser som lastes inn, og MGRS ligger på en løsningsgrad på 97,3 % (+ 0,4 % fra 2015) for Ringebu og 97,6 % (+0,8 % fra 2015) for Sør-Fron pr. 31.12.15. Gjennomsnitt for alle kommunene er 91,2 % (+ 0,5 % fra 2015). Dette resultatet er tjenesteenheten fornøyd med.

SAMMENDRAG RESTANSEOVERSIKT RINGEBU KOMMUNE 31.12.2016

Type avgift	Fakturert med forfall i 2016	Samlet ubetalt restanse pr. 31.12.16	Hvorav restanse eldre enn 01.01.16	Restanse i % av fakturert 2016
Komm. avgifter	69 755 848,00	2 089 390,00	87 406,00	2,9 %
Gebyr teknisk	5 456 024,00	636 001,00	407 614,00	4,2 %
Husleie	11 970 540,00	185 171,00	84 972,00	0,8 %
Omsorgstjenester	4 240 008,00	42 371,00	16 691,00	0,6 %
Barnehage / SFO	3 987 814,00	123 144,00	30 524,00	2,3 %
Kulturskole	853 947,00	62 878,00	4 746,00	6,8 %
Tilfeldig fakt. (FT)	22 262 534,00	515 438,00	14 956,00	2,2 %
FRESKUS	1 156 784,00	82 321,00	9 168,00	6,3 %
Formidlingslån	1 407 318,00	54 583,00	6 135,00	3,4 %
Sosiale lån	32 373,00	39 551,00	35 551,00	12,4 %
SUM	121 123 190,00	3 830 848,00	697 763,00	2,6 %

Resultatet viser en samlet restanseoppgang på 0,7 % av utfakturert i året. Dette skyldes et fåtall enkeltsaker, og som kommentarene viser, er mange av disse sakene betalt i januar 2017.

SAMMENDRAG RESTANSEOVERSIKT SØR-FRON KOMMUNE 31.12.2016

Type avgift	Fakturert med forfall i 2016	Samlet ubetalt restanse pr. 31.12.16	Hvorav restanse eldre enn 01.01.16	Restanse i % av fakturert 2016
Komm. avgifter	39 926 136,00	373 390,00	13 957,00	0,9 %
Husleie	5 621 435,00	155 072,00	105 053,00	0,9 %
Omsorgstjenester	5 229 020,00	15 115,00	881,00	0,3 %
Barnehage / SFO	7 495 631,00	244 377,00	66 357,00	2,4 %
Tilfeldig fakt.	22 436 992,00	549 986,00	6 490,00	2,4 %
Formidlingslån	289 111,00	100 081,00	73 113,00	9,3 %
Sosiale lån	91 433,00	90 178,00	50 278,00	43,6 %
SUM	81 089 758,00	1 528 199,00	316 129,00	1,5 %

Resultatet viser en samlet restanseoppgang på 0,3 % av utfakturert i året. Tar en hensyn til restansen til interkommunale selskap på KDIV, er det en nedgang på 0,2 % av utfakturert pr. år, og en nedgang i total restansemasse på 134.121,-

Økonomi

	Budsjett	Regnskap	Avvik i kr	Avvik %
Netto budsjett	4.903.100	4.163.999	-739.101	-15,1
Overføring fra Ringebu	2.853.100	2.433.061	-420.039	-14,7
Overføring fra Sør-Fron	2.050.000	1.730.938	-319.062	-15,6

Lønn inkl. KLP og arbeidsgiveravgift har totalt et mindre forbruk på drøyt kr 200.000. Dette skyldes i stor grad vakanse på tjenestelederstillingen i 70 % i perioden fra 01.11.2016 – 31.12.2016.

Det er mindreforbruk på konsulenttjenester, noe som skyldes at det har vært vakanse ved Sør-Gudbrandsdal kemnerkontor, og har medført langt færre kontroller enn det som har vært målsetningen for 2016.

Tjenesteeenhets bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Status
• Balanse i regnskap	-15,1 % pos res
• Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 % ved årsslutt

Medarbeidere

MGRS har 8 ansatte, i antall årsverk utgjør dette 7,3 årsverk. MGRS har ansatt 7 kvinner og en mann.

Tjenesteleder ved MGRS sa opp sin stilling med virkning fra 31.10.2016 og det ble konstituert en midlertidig tjenesteleder i 0,3 årsverk i perioden fra 1.11.2016 – 31.03.2017.

MGRS har en stabil stab som har god og bred kunnskap innenfor tjenesteeenhets fagfelte.

Oppgavemotivasjon:

MGRS ligger likt med landssnittet, leder og ansatte arbeider kontinuerlig med å utvikle og effektivisere oppgaveløsningen.

Mestringsklima:

MGRS ligger over landssnittet, det har i året arbeidet målrettet med utvikling og samarbeid på avdelingen.

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Status
Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor. Svarprosent:* (Tall i parentes viser landssnittet på faktorene)	100 %
1. Oppgavemotivasjon	4,3 (4,3)
2. Mestringstro	4,5 (4,3)
3. Selvstendighet	4,6 (4,2)
4. Bruk av kompetanse	4,4 (4,3)
5. Mestringsorientert ledelse	4,6 (3,9)
6. Rolleklarhet	4,6 (4,3)
7. Relevant kompetanseutvikling	4,5 (3,7)
8. Fleksibilitetsvilje	4,9 (4,5)
9. Mestringsklima	4,8 (4,1)
10. Nytteorientert motivasjon	4,5 (4,7)
Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 % gj.ført
Nærværstatistikk	98,6 % nærvær
Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %

*Medarbeiderundersøkelsen er gjennomført i desember 2015. Ny undersøkelse i desember 2017.

Oppfølging av overordnet planverk

MGRS har også i 2016 arbeidet med og hatt fokus på kommunens verdier. Det ble brukt kreative teknikker i arbeidet med temaet. Hva vil det si å være raus – solid – spenstig når du arbeider med regnskap, innfordring og skatt? Tjenesteenheten valgte å presenterer det ferdige resultatet som ordskyer:

Midt-Gudbrandsdal Barnevernskontor

Midt-Gudbrandsdal Barnevernskontor, daglig forkortelse MGBV, er et samarbeid mellom kommunene Ringebu og Sør- Fron og har vært drevet som eget selskap siden 01.06.2005.

MGBV organiseres etter kommunelovens § 28 c som vertkommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd.

MGBV sin verts- og administrasjonskommune er Ringebu, og administrativ leder for barnevernskontoret er rådmannen i Ringebu. Administrativ leder kan når han ønsker eller finner behov for det, konferere med rådmannen i Sør-Fron kommune, men er selv ansvarlig oppover mot representantskapet og nedover mot barnevernssjefen. Rådmannen i Sør-Fron kommune kan likevel kreve ovenfor administrativ leder å få drøfte saker som gjelder administrasjonen av barnevernskontoret. MGBV er administrativt fullt ut underlagt vertskommunen og de reglene som gjelder i denne.

Barneverntjenesten er en lovpålagt kommunal tjeneste og er ansvarlig for å utføre de oppgaver etter loven som ikke er lagt til fylkeskommunen eller til et statlig organ. Både kommunene og staten har oppgaver og ansvar på barnevernsområdet.

Statens ansvar for barneverntjenesten er delt mellom Barne- og likestillingsdepartementet, Statens helsetilsyn, Barne-, ungdoms - og familieetaten (Bufetat), fylkesmannen og Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker.

MGBV skal på vegne av begge kommunene utføre de oppgaver som kommunene har etter Lov om barneverntjenester (barnevernloven) av 17.juni 1992 nr.100

Barneverntjenestens oppgaver er å ta vare på utsatte barn og sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid.

Ringebu og Sør-Fron kommune skal ha en barneverntjeneste som utfører det daglige, løpende arbeidet etter loven. Barneverntjenesten skal blant annet gi råd og veiledning, treffe vedtak om hjelpetiltak, forberede saker for behandling i Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker, iverksette og følge opp tiltak.

Viktige hendelser i 2016

- Øremerkede lønnsmidler og vikarmidler fra fylkesmannen
- Kompetanseheving/ videreutdanning 2015/16/17 for konsulentene og leder.
- Mange barn og unge og deres familier, har fått nødvendig hjelp og oppfølging. Barneverntjenestens tall viser en gjennomgående stor aktivitet i alle ledd innenfor tiltakskjeden, dette gjelder spesielt antall meldinger og undersøkelser. Mengden utfordret kontoret med tanke på prioriteringer, arbeidskapasitet og økonomiske konsekvenser.
- Barneverntjenesten har i meget stor grad også i 2016 klart å innfri lovkravene knyttet til lovpålagte frister for meldings- og undersøkelsesarbeidet, samt oppfølging av barn i fosterhjem, tilsyn med fosterhjem og tiltaksplaner. Sammenlignet med andre kommuner og landsgjennomsnitt (SSB, Kostra og statistikk fra fylkesmannen) viser MGBV en høy aktivitet parallelt med få brudd av lovkrav. MGBV ble høsten 2016 styrket med vikar som ble knyttet opp til tiltaksarbeidet (øremerkede vikarmidler)
- Innføring av elektronisk arkiv

Brukere og tjenester

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Status
• Svarprosent på brukerundersøkelse (2015)	100 %
-Barne/unge	85 %
-Foresatte	77 %
• Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med tjenestene (2015)	4 av 6 poeng
-Barne/unge	2,8 av 4 poeng
-Foresatte	4,7 av 6 poeng
• Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med service (2015)	4 av 6 poeng
-Barne/unge	2,8 av 4 poeng
-Foresatte	4,7 av 6 poeng

Økonomi

Barnevernskontoret

	Budsjett	Regnskap	Avvik i kr	Avvik %
Overføring fra Ringebu	2.131.900	2.131.900	0	0
Overføring fra Sør-Fron	1.531.900	1.531.900	0	0

(positivt avvik angir merforbruk, negativt avvik angir mindreforbruk)

Barnevernskontoret har avsatt ubrukte øremerkede lønnsmidler fra fylkesmannen på fond.

Barnevernstiltak Ringebu kommune

Budsjett	Regnskap	Avvik i kr	Avvik %
4.614 700	4.140 271	-474 429	-10,3

De store utgifter til barnevernstiltak i Ringebu kommune er i forhold til:

- Arbeidsgodtgjøring fosterhjem/besøkshjem/tilsyn/støttekontakt
- Utgiftsdekning
- Konsulenttenester som er oppdrag som saksbehandler /tiltaksoppfølging, sakkyndig/ psykolog utredninger og advokatbistand.

Barnevernstiltak Sør-Fron kommune

Budsjett	Regnskap	Avvik i kr	Avvik %
4.611 100	4.806 452	195 352	4,2

De store utgiftene til barnevernstiltak i Sør-Fron kommune er i forhold til:

- Arbeidsgodtgjøring fosterhjem/tilsyn/besøkshjem / støttekontakt
- Utgiftsdekning
- Konsulenttenester som er oppdrag som saksbehandler /tiltaksoppfølging, sakkyndig/ psykolog utredninger og advokatbistand.

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Status
• Balanse i regnskap	0 % pos res
• Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 % ved årsslutt

Barnevernstiltak er hjemlet i lov og dekkes i sin helhet av kommunene.

Medarbeidere

Til sammen 5,9 stilling fordelt på 7 ansatte (6 kvinner og 1 mann): 100 % barnevernssjef, 430 % konsulenter (inkl. tiltakskonsulent og hjemkonsulent) og 60 % sekretær (inkl. DIL 20 %).

MGBV har dyktige og engasjerte medarbeidere med stor arbeidskapasitet. MGBV har ekstra utfordringer i forhold til sikkerhet i kontakt med klienter og har et godt samarbeid med politiet i disse sakene. Klienter har blitt mer bevisste på å bruke klageadgangen de har i forhold til barnevernets saksbehandling. Dette gir økt bevissthet i forhold til barnevernets daglige arbeid med blant annet dokumentasjon, men også merarbeid. Det er i perioder en del negativ oppmerksomhet på sosiale medier som også blir en ekstra belastning for de barnevernsansatte.

Oppgavemotivasjon:

Enheten ligger høyere enn landsgjennomsnittet. Dette kan begrunnes med at medarbeiderne bl.a. opplever stor selvstendighet i arbeidet, de har høy mestringstro og at det er høy rolleklarhet.

Mestringsklima:

Enheten lå litt lavere enn landsgjennomsnittet ved sist medarbeiderundersøkelse. Dette har det blitt og blir, jobbet kontinuerlig med både i veiledningssamtaler med leder og tilbud om ekstern veileder. Både leder og medarbeidere er og bevisste på å ha noen sosiale møtepunkter for å trygge personalgruppa.

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Status
Medarbeiderundersøkelsen	83 %
10-faktor. Svarprosent:*	(Tall i parentes viser landssnittet på faktorene)
1. Oppgavemotivasjon	4,6 (4,3)
2. Mestringstro	4,4 (4,3)
3. Selvstendighet	4,1 (4,2)
4. Bruk av kompetanse	4,4 (4,3)
5. Mestringsorientert ledelse	4,0 (3,9)
6. Rolleklarhet	4,6 (4,3)
7. Relevant kompetanseutvikling	4,1 (3,7)
8. Fleksibilitetsvilje	4,9 (4,5)
9. Mestringsklima	3,4 (4,1)
10. Nytteorientert motivasjon	4,8 (4,7)
Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 % gj.ført
Nærværstatistikk	98,6 % nærvær
Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %

*Medarbeiderundersøkelsen ble gjennomført i desember 2015. Ny undersøkelse i desember 2017.

Oppfølging av overordnet planverk

Det norske samfunnet har påtatt seg et ansvar for å sikre at også de barna som ikke får den omsorgen de trenger i sin familie skal få en best mulig barndom og oppvekst. Kommunen er pålagt å følge nøye med i de forhold barn lever under og har ansvar for å finne tiltak som kan forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer. Dette skal gjøres så tidlig som mulig slik at varige problemer kan unngås.

Hva har tjenesteenheten gjort i forhold til overordnede/gjennomgående mål (samfunnsdelen):

- Følge lovverket i alt det daglige arbeidet
- Kvalitetssikre arbeidet i barneverntjenesten med skriftlige rutiner – intern kontroll ift. oppfølgingskrav i saksbehandling.
- Iverksetting av elektronisk arkiv
- Kvalitetssikring ift. Kompetansekrav. I tråd med retningslinjer fra staten om at det blir overført mer ansvar til kommunene innenfor barnevern. MGBV har tatt ansvar for å øke kompetansen til konsulentene innenfor flere metoder til bruk både i undersøkelser og tiltak.
- Stor grad av tverrfaglig og tverretatlig samarbeid. MGBV har satt opp plan for informasjonsbesøk, en gang i halvåret til alle barnehager og skoler. Tjenesteenheten har og faste samarbeidsmøter med helsestasjon og psykiatri, samt deltagelse i familieteam.
- MGBV har gitt kompetanseheving til noen barnehager innenfor veiledningsmetoden COS-P.
- Bruke «Handlingsplan mot vold i nære relasjoner» som et verktøy i arbeidet.

Vedlegg 1 - Planstrategi

PLANENS NAVN	Vedtatt	2016	2017	2018	2019
Plan vedtatt 13.12.2016, status per 31.12.2016		Årstallet indikerer oppstart av planarbeidet			

Samfunnsdelen, tema- og

sektor(fag)planer:

	utført
	planl
	oppst
	avvik

Kommuneplanens samfunnsdel	2014	Videreføres uten endringer
----------------------------	------	----------------------------

Næring, miljø, idrett og kultur:

Næringsplan 2015-2018	2015		Rev	
Frya industriområde fram mot 2025		Utført		
Energi og klimaplan 2015-2018	2015		Rev	
Avfallsplan 2002-2005	2002	Rev		
Landbruksplan			Ny	
Beitebruksplan	2003	Rev		
Felles forvaltningsplan for Lågen		(regional plan)		
Kartlegging og verdisetting av friluftsområder			Ny	
Kulturminneplan		Pågår		
Plan for idrett og fysisk aktivitet 2014-2018	2014		Rev	
Bibliotekplan for Midt-Gudbrandsdal 2013-2017	2013		Opph	

Tekniske planer:

Kommunal trafikksikkerhetsplan	2015		Rev	
Hovedplan veg 2007	2007			Rev
Hovedplan overvann				Ny
KDP for vann og avløp			Ny	
KDP vannforsyning 1999-2010	1999		Opph	
Rammeplan vannforsyning Kvitfjell	2013		Opph	
Rammeplan vannforsyning	2011		Opph	
Venabygdsfjellet			Ny	
Vannforsyning Frya-Ringebu	Inngå i KDP V/A			
KDP avløp 1999-2010	1999		Opph	
Interkommunal avløpshåndtering			Ny	

Beredskapsplaner:

Interkommunal ROS-analyse	2013	Rev	(vil trolig opphøre)	
Kommunal ROS-analyse	2013		Ny	
Beredskapsplan vannforsyning	1992		Rev	
Beredskapsplan mot skogbrann		Ny		
Kommunal beredskapsplan	2008	Utført		
Smittevernplan	2012		Rev	
Plan for pandemisk influensa	2009 (adm)		Opph	
Handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2015-2019	2015			Rev.

PLANENS NAVN		Vedtatt	2016	2017	2018	2019
--------------	--	---------	------	------	------	------

Helse, sosial og omsorg:

Helse- og omsorg på vei mot 2028 - Kvalitets- og utviklingsplan			Utført			
Helse- og sosialplan 2007-2010		2006	Opph			
Kvalitetsplan 2010-2014, helse og sosialektoren		2010	Opph			
Handlingsplan for folkehelse 2011-2013		2011	Pågår			
Ruspolitisk handlingsplan 2010-2014		2010		Rev		
Alkoholpolitisk handlingsplan 2016-2020		2016	Utført			
Strategisk kompetanseplan, helse og omsorg 2013-2017		2013		Adm		
Boligpolitisk plan 2014-2018		2014			Rev	
Flyktningeplan 2013-2017		2013		Rev		

Oppvekst, utdanning og kompetanse:

Ringebuskolen på vei mot 2027		2014		Rev		
Kvalitetsplan for barnehagene	Inkl. skoleplan			Ny		
Strategisk kompetanseplan, skolene 2015-2018					Adm	
Strategiplan (barnehager) for Midt-Gudbrandsdal 2008-2011		2008	Opph			

Kommuneorganisasjonen:

Arbeidsgiverpolitisk plan		2014			Rev	
Seniorpolitikk		2010	Opph.			
Lønnspolitisk plan		2014			Rev	
Handlingsplan for lokaldemokrati		2013		Rev		
IKT-strategi 2013-2018		2013			Rev	
Strategiplan regionrådet	Utarbeides av regionrådet			Rev		

Arealplaner:

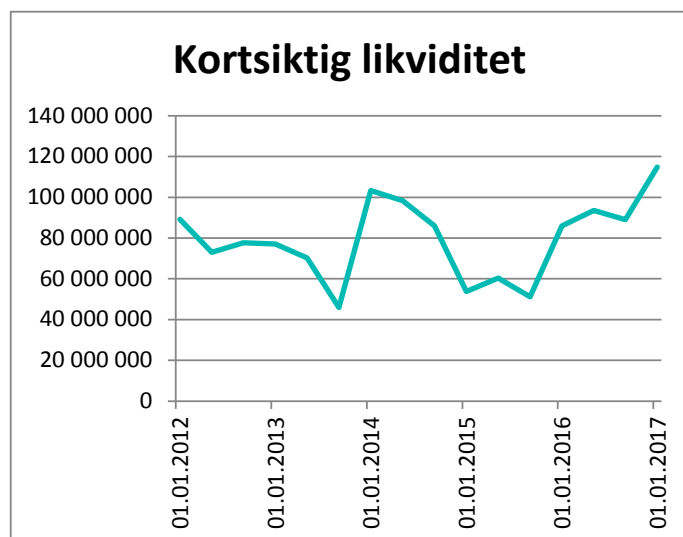
Kommuneplanens arealdel		1993	Pågår			
KDP for Venabygdsfjellet		2007	Opph			
KDP for Fåvang Østfjell		2004	Opph			
KDP for Vålebru		1988	Opph			
KDP for Fåvang		1991	Opph			
KDP for Bånsetra-Veslesetra		1995	Opph			
KDP for del av Sør-Vekkom		1996	Opph			
KDP for sand, grus, pukk		1992	Opph			
KDP for Kvittfjell		2012	Ikke planlagt revidert i 4-års perioden			
RP for Ringebu sentrum				Rev		
RP for Fåvang sentrum		2015	Ikke planlagt revidert i 4-års perioden			
RP for Frya industriområde		1991		Rev		

Reguleringsplaner utenfor sentrums- og industriområder er ikke inkludert i listen. For disse vises til egen prioritering i Utvalg for Plan og tekniske saker (UPT).

Vedlegg 2 - Finansforvaltning

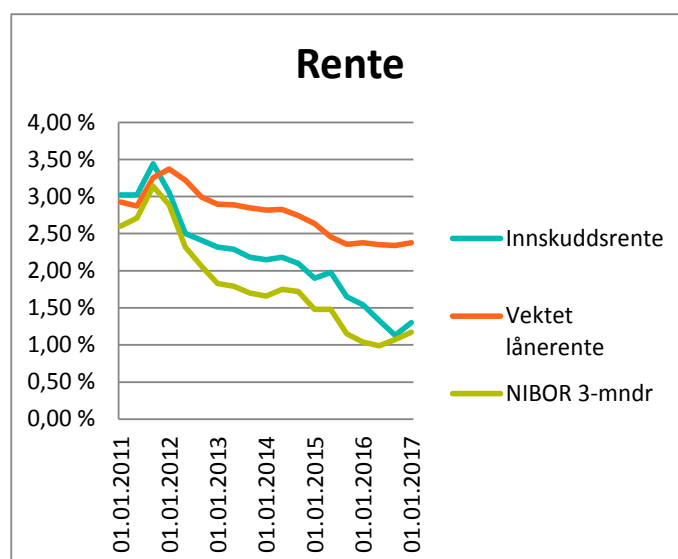
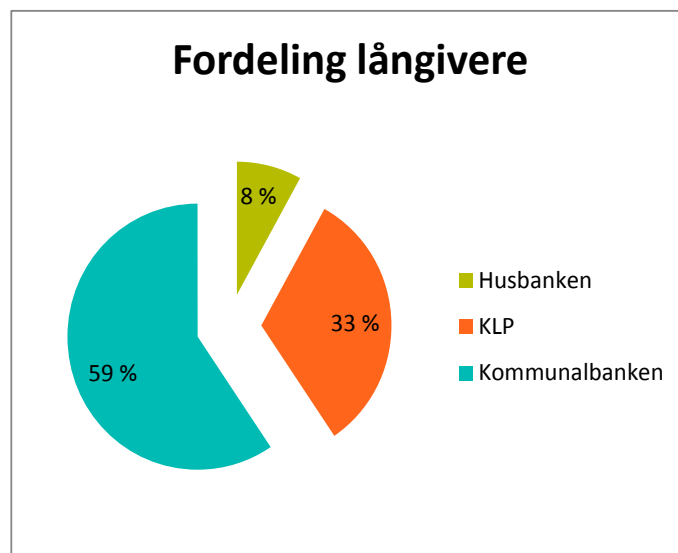
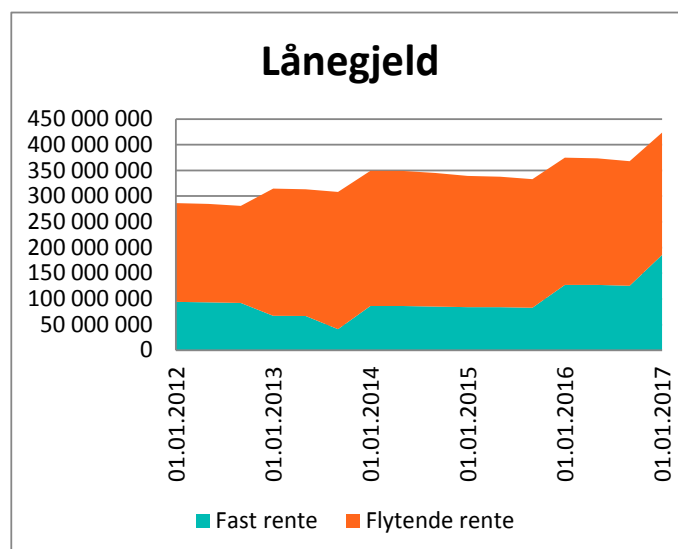
Kommunestyret vedtok den 31.05.2016 (K-sak 44/16) reglement for finansforvaltning for Ringebu kommune med virkning fra 01.06.2016. Reglementet gir rammer for kommunens finansforvaltning og det forutsettes rapportering til Kommunestyret hvert tertial. Reglementet bygger på en finansforvaltning med svært lav risiko. Forvaltningen i 2016 har skjedd i tråd med reglementet. Rapporteringen skjer pr. 31.12.2016 og gir dermed et bilde av situasjonen akkurat på rapporteringstidspunktet. Under vises noen oppstillinger der det også er mulig å se noen utviklingstrekk over tid.

Kommunens kortsiktige likviditet varierer noe gjennom året. Likviditeten per 31.12.2016 anses som god. Låneopptak til investeringer, på til sammen kr 61.680.000 ble gjennomført i desember 2016.

Ved utgangen av andre tertial 2016 har 56 % av kommunens lånegjeld flytende rente, mens 44 % har rentebinding. I tråd med reglementet regnes lån med fastrente og gjenværende bindingstid mindre enn 12 måneder som flytende.

Rente på innskudd og lån er fortsatt historisk lavt. Innskudds-/markedsrentene steg litt i de to siste tertialene i 2016. Vektet gjennomsnittlig lånerente ligger godt over NIBOR. Dette skyldes delvis at noen av lånene har rentebinding og dels at bankene har høyere margin på utlånsrente. Høyere margin på utlånsrente skyldes høyere krav til egenkapital hos långiverne.

RAPPORTERING FINANSFORVALTNING - 31.12.2016

KORTSIKTIG LIKVIDITET

	Reglement	Fordeling	Beløp	Vilkår
Bankinnskudd	50-100%	100 %		
DnBNOR			114 803 396	1,30 %
Stat og statsgaranterte lån	0-50%	0 %		
(ingen)			0	0,00 %
Fylke, kommuner, kraft	0-50%	0 %		
(ingen)			0	0,00 %
Pengemarkedsfond	0-10%	0 %		
(ingen)			0	0,00 %
Sum kortsiktig likviditet			114 803 396	

NIBOR

	Sats
1 mnd NIBOR	1,05 %
3 mnd NIBOR	1,17 %

GJELDSPORTEFØLJE

	Reglement	Fordeling	Beløp	Vilkår	Utløp
Flytende rente	0-80%	56 %			
Kommunalbanken (p.t.)			102 035 550	1,80 %	
KLP Kommunekreditt			101 858 252	2,30 %	
Husbanken			33 444 795	1,51 %	
Husbanken (særvilkår)			666 000	0,51 %	
Fastrente mindre enn 12. mndr. Løpetid					
Ingen					
Fastrente mer enn 12. mndr. løpetid	20-100%	44 %			
Husbanken			0		
KLP Kommunekreditt			35 787 500	3,97 %	23.12.2021
Kommunalbanken			42 208 860	2,88 %	06.12.2018
Kommunalbanken			45 963 440	2,46 %	29.12.2025
Kommunalbanken			61 680 000	2,62 %	28.12.2026
Sum lånegjeld og vektet gjennomsnittsrente			423 644 397	2,38 %	

Vedlegg 3 - IKT handlingsplan

				2016				2017				
Handlingsplan		Kostnad	Ansvar	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Status
Prioritere operativ og kompetent brukerstøtte med kort responstid på bruk av kommunale systemer.												
Oversikt over avtaler for vedlikehold og support på fagsystemer / programvare.		Egeninnsats 10 timer	Magnus									Samlet sammen en del, men mye av dette ligger ute hos den enkelte tjenesteenhet. Gjøres fortløpende
Fortløpende skolering av driftspersonell innenfor de til enhver tids gjeldende teknologier / programvare.		Egeninnsats 75 timer kursavgift kr 54000 (dekkes av gjeldende budsjett).	Magnus									
Avviksmeldinger for driftsavbrudd i QM+ kvalitetssystem	x	Egeninnsats 7,5 timer	Olav									
Backup med redundante løsninger		Egeninnsats 50 timer + kr 500000 (krever budsjettbevilgning)	Magnus									Kjøpt og satt i drift nye vmware host servere. To av de gamle serverene står "standby" og kan kjøre ca 50 % av driftsmiljøet, ved avbrudd på de nye serverne. Det undersøkes nye løsninger for backup, backup til sky, for å kunne ha mer fleksibilitet for gjenoppretting ved feil, og tryggere lagring av backup data. Gjenstår ca kr 350 000 av tildelt budsjett
Utarbeide plan for strategisk kompetanseutvikling for å sikre tilstrekkelig kompetanse hos ansatte og politikere for optimal bruk av IKT-verktøy.												
Ta i bruk nanolearning for internopplæring		kr 55 000 årlig (krever budsjettbevilling)	Tjenesteleder Fellestjenesten									Innhentet tilbud fra to leverandører. Testet xtramile læringsplattform med kurs i informasjonssikkerhet høst 2016.
Utarbeide kompetansekrav (Erstattes med opplæring / kompetanseplan?)	x	Egeninnsats 100 timer	Lederforum/ Systemeier									
Utarbeide kompetanseplan	x	Egeninnsats 65 timer	Bente Indergård									
Gjennomføre kompetanseplan	x	Egeninnsats 20 timer	Bente Indergård									

Handlingsplan		Kostnad	Ansvar	2016					2017						
				Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Status			
Utvikle interkommunalt samarbeid for å bygge opp robuste miljøer og kompetanse rundt fag og fagsystemer.															
Utrede løsning for kalender deling med sørdals kommuner, for enklere møteplanlegging. Samt løsning for fildeling.		kr 200 000 for utredning (grovt anslag)	IKT-avdeling med ekstern bistand	Ikke prioritert											
Tilgang til arkiv for MGL på tvers av Ringebu og Sør-Fron. Arkivering av Ringebu saker i Ringebu arkiv, for å forenkle saksbehandling av Ringebu saker som involverer behandling etter jordloven (MGL).		Avhengig av hvordan dette skal løses.	Tjenesteleder plan og teknisk												
Samarbeid om opplæring spisskompetanse interkommunalt	x	Egeninnsats 15 timer	IKT-forum MGD												
Etablere og videreutvikle løsninger for elektronisk dialog og selvbetjening (apps, chat, hjemmeside, min side, sosiale medier og interaktive løsninger).															
Redesign / restrukturering av www.mgr.no		Egeninnsats 30 timer?	Daglig leder MGR / IKT-avdeling											Utført	
Redesign / restrukturering av www.mgb.no		Egeninnsats 30 timer? + evt. Design kostnad til Acos?	Daglig leder MGB / IKT-avdeling											Utført	
Bruke elektroniske søknadsskjemaer der det er mulig. "Bygge om" dagens papirskjemaer / utskriftsskjemaer med skjemadesigner og benytte elektronisk innsending og avlevering av disse. Skjemaer innenfor kultur (underskuddsgaranti) og flere innen skole. I tillegg digitalisering av interne skjema, f.eks. innen personal.		Egeninnsats 80 timer	IKT-avdeling											Fortløpende gjennomføring. Tjenesteledere er bedt om å komme med innspill til digitalisering av sine skjemaer, og tilbydt bistand med dette.	
Se på bruk av app'er for økt innbyggjerservice	x	Egeninnsats 60 timer	IKT-avdeling												
Integrasjoner på hjemmeside. Kulturnett oppland		??	IKT-avdeling /											Utført	
Pasientsky. Erstatte helserespons for betaling, timebestilling, pasientdialog osv. på legekontor			Tjenesteleder helse og mestring											Utført	
Kartlegge behov for framtidens bibliotek	x	Egeninnsats 10 timer	Tjenesteleder kultur												
"Kommunal minside"		??	Hjemmeside gruppe												

Handlingsplan		Kostnad	Ansvar	2016				2017				Status
				Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	
Redesign hjemmeside		kr 80 000	Hjemmeside gruppe									Utført
Økt bruk av QM+. Flytting av rutinebeskrivelser fra intranett.			Hjemmeside gruppe									Vurderes på nytt sammen med nytt kvalitetssystem
Interaktive løsninger (eks: plan/byggesak)	x		TL Plan og teknisk									
Vurdere chat-løsning mot kommunale tjenester (servicekontor)	x		Tjenesteleder fellestjenesten									
Etablere nye kommunikasjonsløsninger som reduserer behovet for reising og møter												
Anskaffe video- og telefonkonferanseutstyr med førsteprioritet på Drop In kontor / Innovatek	x	kr 200 000 (krever budsjettbevilgning)	Næring									Bestilt til innovasjonssenter.
Utrede nye kommunikasjonsløsninger som f.eks. Lync med tanke på økt service og mer effektiv drift.		Foreløpig ukjent. Krever budsjettbevilling.	IKT-avdeling									Ikke påbegynt
Forprosjekt for utredning av fremtidig telefoni og kommunikasjonsløsning		kr 50 000. Egeninnsats 100 timer	IKT-avdeling									Ikke påbegynt
Oppgradering av e-post og telefoninfrastruktur (exchange, trio og telefonsentral)		kr 800 000 (anslag på Ringebu sin kost) krever budsjettbevilling Egeninnsats: 50 timer	IKT-avdeling									
Utarbeide en «mini-ROS» (Risiko- og sårbarhetsanalyse) innen IKT-området som grunnlag for å etablere tilstrekkelig drifts- og datasikkerhet.												
Utarbeide mini-ROS innen IKT	x	Egeninnsats 80 timer	IKT-avdeling									Ikke påbegynt.
Oppfølging av mini-ROS	x	avhenger av mini-ROS	IKT-avdeling									
Etablere en ny felles dataplattform basert på tynnklient og enkel pålogging (Single Sign On) for ansatte og politikere.												
Evaluerings og vurdering av tiltak for å øke og forbedre tilgjengelighet / brukeropplevelse på løsning for hjemmekontor tilgang.		Egeninnsats 30 timer / Konsulentbistand kr 20 000	IKT-avdeling									Sees i sammenheng med tiltak under (Ny-plattform)
Løsning som erstatter dagens VDI-plattform. Dagens løsning tas ut av support fra 2018.		1 000 000. Krever budsjettbevilling.	IKT-avdeling									Vurderer ulike løsninger. Bevilgning på kr 1 000 000 i investeringsbudsjett 2017. Tar sikte på konklusjon på valg av løsning 1.halvår 2017, og deretter fortløpende anskaffelse og installasjon.

				2016				2017				
Handlingsplan		Kostnad	Ansvar	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Status
Vurdering av synkronisering av brukerregister i fagsystem mot AD. (QM+, HRM)		Foreløpig ukjent. Krever budsjettbevilling.	IKT-avdeling									Har fått tilbud fra QM+ på slik integrasjon. Oversendt til Silje.
Prioritere tilstrekkelig linjekapasitet til kommunale lokasjoner. Eie egen fiber der det er lønnsomt.												
Egeneid fiber Frya-Fåvang. Avhenger av E6 / VA-trasè	x	kr 4 000 000 (kun fiber), forutsetter legging i samme grøft som eventuelt V/A	IKT-avdeling								?	
Egeneid fiber til Fåvang barnehage. Avhengig av VA-trasè	x	Egen fiber kr 400 000 (kun fiber) (Tilbud Eidsiva kr 150 000 etablering , 10 Mbps kr 2290 pr mnd)	IKT-avdeling			?					?	
Egeneid fiber Ringebu barnehage		kr 80 000 (kun fiber)	IKT-avdeling									
Etablering av bibliotek + innovasjonssenter i Jernbanegata. Egeneid fiber fra Ringebu ungdomssenter. Økning av båndbredde til MAKS.		kr 50 000 (kun fiber)	IKT-avdeling									Etablert og tatt i bruk.
Ny miljøstasjon på Fåvang 2017 - Fiber bredbånd fra Fåvang RA		kr 70 000 (grovt anslag) krever budsjettbevilling / dekkes av investeringsprosjekt	Daglig leder MGR							?	?	
Klargjøre begrepet "tilgjengelighet 24/7" og innarbeide dette som et element i arbeidsgiverpolitisk handlingsplan, i forhold til hensiktsmessighet og arbeidstidsbestemmelser.												
Klargjøre begrepet 24/7. IKT-serviceerklæring.	x	Egeninnsats 10 timer	Tjenesteleder Fellestjenesten									
Bruke systemer som muliggjør utveksling og gjenbruk av data.												
Innkjøp og bruk av Visma eordre (krever budsjettbevilling)		Egeninnsats 40 timer + kr ???	Daglig leder MGRS / SU									Innført
Ønsker at politikere tar i bruk elektronisk levering av forslag til vedtak.		Egeninnsats 5 timer										
Integrasjon mellom websak og fakturabehandling	?		Tjenesteleder plan og teknisk									

Handlingsplan		Kostnad	Ansvar	2016				2017				Status
				Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	
Tettere integrasjon Ressursstyring - HRM, og innføring av "Digital vaktbok"		Anskaffet. Egeninnsats ?? Investeringskostnad i maskinvare for digital vaktbok.	Tjenesteleder hjemmebaserte tjenester									Under utprøving. 2 stk iPad innkjøpt til formålet i hjemmebaserte tjenester.
Innføring av Acos Individuell Plan		Investering: kr 58 000 Drift: kr 32 000 pr år	Tjenesteleder helse og mestring									Innføres 2017?
Ta i bruk nytt brukersystem for kulturskole. Integrasjon med fakturering og arkiv.		??	Tjenesteleder kultur									
Behov for tilgang til ScanX veiesystem for avfall på miljøstasjon i Kvam. Etablering av offline løsning / etablering av LAN-forbindelse via Kvam RA		??	Daglig leder MGR									
Ta i bruk familia som arkiv og bruk av mobilt barnevern på mobile enheter. Demo og tilbud 14.mars		?	Daglig leder MGBV / IKT-avdeling									Visma arkivtjeneste er etablert og tatt i bruk. Mobilt barnevern er installert. Opplæring av brukere 6.februar.
Ta i bruk flyktningmodul i Socio		Egeninnsats 10 timer	Daglig leder NAV									
Folkeregisterintegrasjon i Visma familia		Egeninnsats 5 timer	Daglig leder MGBV / IKT-avdeling									
Behov for integrasjon mellom Gerica og SystemX for sykehjemslege. Utrede muligheter, og utfordre leverandører.		??	Tjenesteleder helse og mestring									
Integrasjon mellom Notus og Gerica ??	x	??	Tjenesteleder hjemmebaserte tjenester									
Kalenderdeling mellom kommuner i MGD. Etablering av felles e-post infrastruktur / evt. 3xoppgradering, samt oppgradering av telefoniplattform. Jmf. eget notat fra IKT-forum MGD 23.4.2015		kr 800 000 (anslag på Ringebu sin kost) krever budsjettbevilling	IKT-avdeling / IKT-forum MGD									
Acos Eiendom innføres og tas i bruk		Egeninnsats 100 timer	Tjenesteleder plan og teknisk									Innført og tatt i bruk. Under fortløpende justering og konfigurasjon
Integrasjon mellom trygghetsalarmer og Gerica (velferdsteknologi)	x	Bevilgning investeringsbudsjett kr 594 000	Tjenesteleder hjemmebaserte tjenester									
Ta i bruk elektronisk reiseregning (visma travel / xpense)		krever budsjettbevilling Etablering: kr 50 000 årlig vedlikehold: kr 30 000 Egeninnsats 20 timer	Tjenesteleder Fellestjenesten									Avtale signert. Opplæring / tas i bruk ca. slutten av februar.

Handlingsplan		Kostnad	Ansvar	2016				2017				Status
				Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	
Styringssystemer bygg og tekniske anlegg (EPC)	x	Egeninnsats 10 timer	Tjenesteleder plan og teknisk									
Sikre innflytelse og styring i samarbeid med andre (interkommunalt og leverandører).												
Vurdere regionale løsninger ved nyanskaffelser	x		IKT-forum MGD									IKT-forum etablert
Etablere rutiner for vurdering av gevinstrealisering	x	Egeninnsats 5 timer	SU v/Jan Magne									Ikke påbegynt - avventer Digitaliseringsprosjekt
Formalisere ikt-samarbeidsforum Sør-Gudbrandsdal (oppfølging TRUST-IKT)		Egeninnsats 10 timer	SU v/Jan Magne									Ikke påbegynt
Utvikle systemer, policy og rutiner som ivaretar behovet for informasjonssikkerhet.												
Gjennomgang norm for informasjonssikkerhet	x	Egeninnsats 115 timer	SU v/Jan Magne									Pågår, ikke ferdigstilt
Avviksmeldinger i QM+ kvalitetssystem	x	Egeninnsats 7,5 timer	Fellestjenesten									
Etablere rutiner og gjennomføre opplæring informasjonssikkerhet	x		SU v/Jan Magne									Oppfølging av gjennomgang norm informasjonssikkerhet
Ta i bruk standardiserte nasjonale løsninger for elektronisk informasjonsutveksling.												
Etablere og ta i bruk sikker digital post (Digipost) for kommunikasjon med innbyggere og næringsliv elektronisk fra sak/arkiv.		Etablering: kr 60 000 + egeninnsats 15 timer Årlig vedlikehold: kr 15 000	IKT-avdeling / arkiv									Etablert og tatt i bruk.
Vektlegge IKT-kompetanse som ferdighet ved rekruttering.												
IKT-plan for 1.-10. klasse i grunnskolen	x	Egeninnsats 70 timer	Rådmannen v/Gro									
IKT skal være et verktøy for å oppnå god tjenesteproduksjon. Hovedmålet kan sammenfattes i forkortelsen BEST-IKT. I dette ligger at våre IKT systemer skal være brukerfokuserte, effektive, sikre og tilgjengelige, og vi skal tenke innovativt, være kompetente og ha evne til å ta ut gevinstene ved bruk av IKT.												
Systematisk evaluering av eksisterende IKT-systemer hvert 4. år	x	Egeninnsats 50 timer	SU v/Jan Magne									
Elev PC RUS. 1 pc pr elev.		kr 300 000 (grovt anslag) krever budsjettbevilgning	Tjenesteleder RUS									Leasing avtale på PC'er til 8.klasse fra høsten 2017

Handlingsplan	Kostnad	Ansvar	2016				2017				Status
			Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	
Oppgradering av AV-utstyr storsal RUS	kr 60 000 (dekkes av gjeldende budsjett)	Tjenesteleder RUS									Utført
Plattform og infrastruktur											
Oppgradering av vmware miljø til v.6	Egeninnsats 10 timer	Ikt-avdeling									Oppgradert til v.5.5 pga. kompatibilitet med eksisterende maskinvare. Må installere opp ny vcenter 6 server, og migrere miljø over. Nye host servere satt i drift. Jmf. eget tiltak "backup / redundans"
Bytte kjerneswitcher rådhus	Egeninnsats 10 timer	IKT-avdeling									
Bytte leverandør telefonitjenester. Portering av aktive abonnement, nye sim-kort osv.	Egeninnsats 30 timer	IKT-avdeling									Utført
Gjennomgang av Microsoft lisenser / lisensavtaler. Eventuelt forberede ny lisensieringsmodell.	Egeninnsats 20 timer	Ikt-avdeling									Oppgradering av office lisenser ligger inne i investerings budsjett 2017. Det må vurderes om dette skal gjøres på samme måte som tidligere, eller om man skal vurdere en leieavtale på lisenser, for alt, eller deler av behovet. F.eks. innen skole.

Vedlegg 4 - Ubrukte midler til investeringer

	Prosjekt	Budsjett	Regnskap	Ubrukt
H102	WIFI I RINGEBU OG FÅVANG	52 074	0	52 074
H103	GEODATA INTERKOMMUNALT SAMARBEID	160 000	47 703	112 297
H105	NYE SERVERE I DATANETTVERK	143 461	91 786	51 675
H112	INVESTERINGER KIRKELIG FELLESRÅD	970 000	550 000	420 000
H129	NY INTERNETTLØSNING POLITIKER-PC	0	-14 000	14 000
H142	NY BACKUPLØSNING IKT	500 000	116 380	383 620
H201	FORSTUDIE SKOLEBYGG	1 120 000	0	1 120 000
H202	BIBLIOTEK, INVENTAR OG UTSTYR	1 500 000	0	1 500 000
H203	BALLBINGE RINGEBU SKOLE (2015)	300 000	499 520	0
H301	TRYGGHETSALARMER	594 000	0	594 000
H302	NEDKJØLINGSSKAP LINÅKERTUNET (2016)	0	107 790	0
H406	RINGEBU KIRKEGÅRD, UTVIDELSE (2013)	8 973 952	7 501 037	1 472 915
H407	GJENNOMGANGSBOLIGER ST. OLAVS Plass (2013)	13 365 499	13 352 345	13 154
H413	RADONTILTAK	948 935	6 520	942 415
H414	RINGEBU UNGDOMSSKOLE, UTSKIFTING VARMEPUMPE	0	-229 713	0
H419	NYE KJØKKEN ELDRESENTERET (2015)	719 030	284 376	434 654
H420	RINGEBUHALLEN VANNTILFØRSEL DUSJER (2015)	614 009	322 044	291 965
H421	OMBYGGING OG BRANNSIKRING OMSORGSBOLIGER OG ELDRESENTER (2016)	3 000 000	0	3 000 000
H422	TROMSVANG, BYGNINGSMESSIGE ARBEIDER	613 799	404 428	209 371
H423	TOMTEAREALER KJØP/SALG	0	-282 996	0
H425	JERNBANEGATA 4, I STANDSETTING	7 535 272	1 361 941	6 173 331
H426	KAUPANGER LYDISOLERING ROCKEVERKSTED (2015)	180 000	147 088	32 912
H428	TILTAK SKOLEBYGG 2015	3 900 000	3 180 365	719 635
H429	DRIFTSBYGNING RINGEBU PRESTEGARD	1 000 000	105 129	894 871
H430	SIKKERHETSTILTAK RINGEBU HELSESENTER (2016)	1 000 000	0	1 000 000
H431	RÅDHUSET, TILRETTELEGGING ARKIV, PUBLIKUMSMOTTAK OG BARNEVERN (2016)	2 000 000	0	2 000 000
H432	FLYKTNINGBOLIGER ULBERG (2016)	5 000 000	1 008 517	3 991 483
H433	FLYKTNINGBOLIGER GUDBRANDSDALSVEGEN (2016)	7 500 000	0	7 500 000
H434	KJØP AV FÅVANGVEGEN 15, GNR 129 BNR 119	1 487 472	1 486 775	697
H437	TILTAK FÅVANG OG RINGEBU SKOLER	2 012 651	679 444	1 333 207
H484	SENTRUMSUTVIKLING FÅVANG	6 536 456	5 868 319	668 137
H491	ENØK-TILTAK	13 873 713	811 553	13 062 160
H492	BOLIG MINDREÅRIGE ASYLSØKERE	5 100 000	3 394 548	1 705 452
H493	SVØMMEHALLEN - HC-TILPASNING OG GARDEROBER	365 086	16 227	348 859
H498	HAGESKOGEN, PÅBYGG FELLEDEL	400 000	314 294	85 706
H602	(RA2 501B) DRIFTSOVERVÅKING	855 020	0	855 020
H612	OPPRUSTING AV KARTVERKET	530 313	40 000	490 313
H624	VENABYGDSFJELLET GRUNNVANNSANLEGG	6 403 783	1 214 194	5 189 589
H629	RAMMEPLAN VANN KVITFJELL	456 695	0	456 695
H630	VA-LEDNINGSNETT ETAPPE 4 OG 5 KVITFJELLTOPPEN AS (justeringsavtale)	0	72 358	0
H679	VEGER	2 512 682	2 486 091	26 591
H687	GATELYS I NYE OMRÅDER	200 000	0	200 000
H690	FRYA JUV	2 838 990	6 305	2 832 685
H694	BOLIGTOMTER FÅVANG	5 378 073	174 662	5 203 411
H722	BOLIGFELT ULBERG INFRASTRUKTUR 18 TOMTER (2009)	1 010 358	1 209 374	0
H726	ADRESSERING I HELE KOMMUNEN	0	157 318	0
H727	V/A-LØSNING RINGEBU - FRYA	263 158	0	263 158

	Prosjekt	Budsjett	Regnskap	Ubrukt
H729	TRAFIKKSIKKERHETSPLAN - TILTAK	335 333	0	335 333
H730	FORSKJØNNING VÅLA ELV	1 733 494	993 399	740 095
H731	VEG FORBI FÅVANG RENSEANLEGG (2012)	3 341 940	1 533 528	1 808 412
H732	VANNVERK RISØYA (2012)	934 221	79 535	854 686
H733	V/A INFRASTRUKTUR ST.OLAVS Plass (2012)	340 000	340 000	0
H735	TRAFIKKREGULERING RINGEBU BRANNSTASJON (2013)	160 000	0	160 000
H736	TRANSPORTMIDLER OG UTSTYR	800 000	800 000	0
H737	RINGEBU RA, NEDLEGGELSE (2013)	12 500 000	0	12 500 000
H738	NYTT VANVERK RINGEBU (2013)	2 841 887	0	2 841 887
H739	VA-ANLEGG I FORBINDELSE MED SENTRUMSUTVIKLINGSPROSJEKTER (2013)	55 170	0	55 170
H740	KOMMUNEDELPLAN VA (2013)	500 000	0	500 000
H741	STANDARDHEVING/RINGNETT VA (2013)	4 865 320	1 394 699	3 470 621
H742	UTBYGGING NYE TOMTEOMRÅDER BOLIG/NÆRING (2013)	2 967 346	6 880	2 960 466
H744	DEN HØYE BRO	188 285	164 677	23 608
H745	LAUGVEGEN V/A	305	0	305
H747	KUNST SOM STEDSUTVIKLING	961 149	2 110 514	(se note)
H748	MARIENHØ	315 195	780 155	0
H749	NYTT DEKKE PARKVEGEN, BRUA OVER TROMSA	66 630	48 283	18 347
H751	KVITFJELL VEST TILTAK IHHT RAMMEPLAN VANNFORSYNING	0	40 915	0
	SUM	144 820 756	54 784 307	91 914 982

NOTE: Prosjekt H747: Tilsagn om tilskuddsmidler blir inntektsført i senere år.

Vedlegg 5 - Statlige tilsyn

Område for tilsyn	Tema	ACOS	Dato	Kommentarer	Resultat / avvik / merknad	Frist lukking	Status	Avsluttet
Hjemmeb tjenester	Arbeidsulykke vedsentralen	16/2321-1	16.12.2016	Arbeidstilsynet	Årsak og oppfølging	05.07.2017	Vurderer pålegg	Nei
Venabygd Montessori barnehage	Interkommunalt tilsyn 05.12.16	15/985-8	21.09.2016	Sør-Fron/Nord-Fron	Barnehageloven § 16	17.10.2016	Ingen lovbrudd	09.12.2016
MGBV	Omsorgsovertakelse - klage	12/1473	21.09.2016	Fylkesmannen	Sendte redegjørelse	13.10.2016	Redegjør. sendt	14.02.2017
Ringebu barnehage	Interkommunalt tilsyn 08.11.16	15/985-2	16.09.2016	Sør-Fron/Nord-Fron	Barnehageloven § 16	17.10.2016	Ingen lovbrudd	09.12.2016
Fåvang barnehage	Interkommunalt tilsyn 08.12.16	15/985-3	16.09.2016	Sør-Fron/Nord-Fron	Barnehageloven § 16	17.10.2016	Ingen lovbrudd	09.12.2016
Familiebarnehagekont	Interkommunalt tilsyn 17.11.16	15/985-4	16.09.2016	Sør-Fron/Nord-Fron	Barnehageloven § 16		Ingen lovbrudd	09.12.2016
Hjemmeb tjenester	Pasientopp - tilsyn 25.10.16	12/1561-6	29.08.2016	Fylkesmannen	Vedtak om bruk av tvang og makt		Rapport mottatt	07.11.2016
Plan og teknisk	Fåvang vannverk	16/977	25.06.2016	Mattilsynet	Etterleve egne rutiner beredskap Utføre og dokum DKS og IKT og fravær	01.10.2016	Vedtak fulgt opp Purring 23.06.	16.11.2016
Rådmannsledelsen	Ringebu statlig mottak 2016	09/1837	07.04.2016	UDI	Vurderinger fra kommunen	22.04.2016	Svar 20.04.2016	Avsluttet
Plan og teknisk	Frya vannverk (se 2015)	15/1796	21.03.2016	Mattilsynet	PURRING 2 borebrønner	01.08.2016		08.07.2016
MGBV	Barnevenssak (Kløverhagen)	12/1473	24.02.2016	Fylkesmannen	Tilsyn etter barnevernloven	13.07.2016	Saksb.feil	29.07.2016
Helsesenteret	Pasientopplysninger	16/38	04.01.2016	Fylkesmannen / Helsetilsynet	Innhenting av opplysninger	28.01.2016	Svar 19.07.2016	16.08.2016